

gemeente

Oost Gelre

welkom

JAAARSTUKKEN

2014

Inhoud

	Voorwoord	4
1	Jaarverslag	6
	Inleiding	6
	Financieel resultaat 2014	6
	Resultaatbepaling	6
	Bestemming resultaat	7
	Analyse van het rekeningresultaat	7
	Programma	
	Programma 1 Wonen en Leven	10
	Programma 2 Mens en samenleving	13
	Programma 3 Werk en recreatie	18
	Programma 4 Bestuur en dienstverlening	21
	Programma 5 Bedrijfsvoering en financiën	24
	Onvoorzien / Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves	25
	Paragrafen	26
	Paragraaf 1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	26
	Paragraaf 2 Verbonden partijen	34
	Paragraaf 3 Bedrijfsvoering	39
	Paragraaf 4 Financiering	46
	Paragraaf 5 Onderhoud kapitaalgoederen	49
	Paragraaf 6 Grondbeleid	53
	Paragraaf 7 Lokale heffingen	56
2	Kerngegevens	59
3	Jaarrekening	61
	Overzicht van baten en lasten over het jaar 2014	62
	Incidentele baten en lasten	63
	Balans per 31 december 2014	64
	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	66
	Toelichting per programma	
	Programma 1 Wonen en leven	69
	Programma 2 Mens en samenleving	71
	Programma 3 Werk en recreatie	73
	Programma 4 Bestuur en dienstverlening	75
	Programma 5 Bedrijfsvoering en financiën	77
	Begrotingsrechtmatigheid	81
	Toelichting op de balans per 31 december	82
	Vaste activa	82
	Vlottende activa	86
	Eigen vermogen	90
	Voorzieningen	91

	Vaste schulden met een looptijd langer dan 1 jaar	92
	Vlottende passiva	92
	Kortlopende schulden	93
	Waarborgen en garanties	94
	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	95
4	Controleverklaring	97
5	Bijlagen	98
	Staat van reserves en voorzieningen	98
	Toelichting reserves	99
	SISA	100
	Verbonden partijen	101
	Programma Stad Groenlo	102

Voorwoord

2014 stond vooral in het teken van de voorbereiding van de transities Jeugdzorg en Awbz. Ook hebben we overheidsparticipatie steeds meer ingevoerd in onze organisatie. Een mooi voorbeeld is dat Den Diek werd voorzien van een fris uiterlijk en het bestuur het met haar vrijwilligers vanaf 1 februari 2015 draaiende houdt. Verder hebben we in 2014 een extra impuls gegeven om de investeringen uit te voeren. Voorbeelden zijn het Programma Stad Groenlo, revitalisering De Kamp en de vestiging van de Hamalandschool in het Marianum. De hal van het gemeentehuis hebben we verbouwd.

We sluiten 2014 af met een positief rekeningresultaat van ruim € 2,2 miljoen. Dit resultaat willen we de komende jaren onder andere inzetten als buffer voor het sociaal domein. Ook willen we, conform de motie van OOG, de huidige woningen van de gemeente Oost Gelre verduurzamen, samen met woningcoöperaties. De plannen werken we in 2015 verder uit.

In het *Jaarverslag* leggen we uit wat we hebben gerealiseerd en welke onderdelen in het rekeningjaar van belang zijn geweest. De rapportage gaat in op de beleidsmatige keuzes en de mate waarin we die in 2014 hebben uitgevoerd.

Met de *Jaarrekening* kunt u zich een oordeel vormen over de financiële positie per 31 december 2014 en over de baten en lasten over 2014. Het is, vergeleken met het jaarverslag, een meer cijfermatige rapportage met toelichting. Maar ook een analyse van de afwijkingen van de jaarcijfers ten opzichte van de begroting en de rekeningcijfers van 2014. We hebben een overzicht opgenomen van de voornaamste afwijkingen ten opzichte van de begroting op programmaniveau.

In de bijlagen staat de controleverklaring. Het verslag van onderzoek, vergezeld van het verslag van bevindingen, reiken wij u afzonderlijk aan. De jaarrekening is onderwerp van de accountantscontrole. Het jaarverslag wordt wel betrokken in de oordeelsvorming, maar is geen onderwerp van de accountantscontrole.

Met plezier bieden wij u de verslaglegging 2014 aan, als verantwoording over het gevoerde beleid.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Oost Gelre,

M. Nekkers
Secretaris

A. Bronsvort
Burgemeester

“Blijven verbeteren is een mooie uitdaging”

Burgemeester Annette Bronsvoord kijkt met een goed gevoel terug op 2014. Het was een heel intensief jaar, waarin veel werd gevraagd van de organisatie, maar ook van de samenleving. “Rode draad in 2014 waren natuurlijk de decentralisatie van de overheidstaken Jeugdzorg, Wmo en Participatie. Vanaf het begin voelde de raad zich erg betrokken en mede daardoor hebben we vanaf 1 januari 2015 een goede start gemaakt. Daarnaast heeft de decentralisatie een zware wissel getrokken op de organisatie.” “Natuurlijk lag het zwaartepunt bij de afdeling Zorg en Welzijn, dat mag duidelijk zijn. Met een klein en gedreven team hebben ze ongelooflijk veel werk verzet. Maar we merken de gevolgen door de hele organisatie, immers ook op het gebied van wonen en werken verandert er veel”. Als voorbeeld neemt ze het Programma Stad Groenlo, waar de ontwikkeling van het plan De Gracht spaak liep door het afhaken van een zorginstelling. Maar ook de Houtwal in Groenlo en de Moriaan werden beïnvloed door de veranderingen in de zorg. Ook op die afdelingen moesten ze alle zeilen bijzetten om nieuwe kansen te vinden en deze projecten verder te brengen.”

Verantwoordelijkheid nemen

De veranderingen in de zorg tonen ook de kwaliteiten van Oost Gelre. Zoals bijvoorbeeld de start van de BMV Mariëvelde, “maar ook de diverse initiatieven voor ontmoeting van ouderen, zoals kom etten of de ouderensoos. Op verschillende fronten spelen we samen in op de veranderingen.” Het tekent de organisatiekracht van de inwoners dat we in oplossingen denken en die oplossingen ook tot uitvoering brengen.” Daarmee doelt ze ook op de burgerinitiatieven die steeds meer op gang komen. “Als je ziet op hoeveel manieren inwoners verantwoordelijkheid nemen, dan is dat een mooie belofte voor de toekomst. Ik denk dat we vooral in 2014 de aanzet hebben gedaan om hier nog een schepje bovenop te doen.”

Samen optrekken

De door de raad vastgestelde nota “Samen aan de slag in andere tijden” geeft kaders en stimuleert de gemeente om verder te gaan op het pad van de overheidsparticipatie. Volgens burgemeester Bronsvoord heeft de ambtelijke organisatie nadrukkelijk de slag gemaakt om die burgerinitiatieven te ondersteunen. “We denken mee, zoeken naar oplossingen en we zoeken nadrukkelijk mensen met initiatieven op. Onze organisatie is daar op ingericht en een steeds grotere groep ambtenaren heeft de ambitie om onderdeel te zijn van die slag van burgerparticipatie naar overheidsparticipatie.” Aan het enthousiasme zal het dus niet liggen, meent ze stellig. “Het is meer dat we steeds goede afspraken maken over elkaars rol in het proces. En daarnaast goede afspraken maken over de wederzijdse verwachtingen en de kaders waarbinnen we handelen. Eén van de medewerkers zei laatst ‘het is niet zozeer een kwestie van loslaten, maar meer van anders vastpakken’. Dat vond ik mooi, want dat laat zien dat je altijd samen op moet trekken, ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid.”

Een mooie toekomst

En daar ligt voor burgemeester Bronsvoord de uitdaging voor 2015 en verder. “We krijgen steeds meer zicht op ons toekomstperspectief. We hebben een goede basis onder de drie decentralisaties gelegd, de Atlas Oost Gelre komt er aan, het Programma Stad Groenlo wordt vernieuwd, we gaan een Programma Lichtenvoorde maken en de lijntje met de Dorpbelangenorganisaties zijn kort. Dit is het moment om samen de kwaliteiten van Oost Gelre te benoemen en in te zetten voor de komende jaren.”

1. Jaarverslag

Inleiding

In het jaarverslag treft u aan:

1. Het financieel resultaat;
2. Een overzicht van de financiële afwijkingen op hoofdlijnen;
3. Een programmaverantwoording;
4. De verplichte paragrafen.

Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

De jaarstukken van provincies en gemeenten maken wij conform het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) op. De inrichting van de begroting en daarmee ook van de jaarstukken wordt beïnvloed door wat er in de gemeentelijke verordeningen is vastgelegd. We hebben regels voor waardering en afschrijving van activa en de nota reserves en voorzieningen vastgesteld.

Rechtmatigheid baten, lasten en balansmutaties

De accountant spreekt een oordeel uit over de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties (Onderdeel 4: Controleverklaring op pagina 97).

Financieel resultaat 2014

2014 heeft geleid tot een voordelig jaarrekeningresultaat van € 2.224.358.

Resultaatbepaling

De rekeninguitkomst splitsen we in een totaal saldo van baten en lasten (excl. mutaties reserves) en een gerealiseerd resultaat (incl. mutaties reserves).

Gerealiseerde totaal van lasten	€ 56.950.384
Gerealiseerde totaal van baten	€ 58.407.479
Voordelig saldo van totaal baten en lasten	€ 1.457.095
Mutaties in de reserves	€ 767.263
Gerealiseerde resultaat 2014	€ 2.224.358

De schaapskudde zorgde ook in 2014 voor begrazing van onze weides

Bestemming resultaat

Het BBV (Besluit begroting en verantwoording) schrijft voor dat de raad besluit over een onttrekking of toevoeging aan de reserve. Besluiten over mutaties moeten voor 31 december worden genomen. In de praktijk komt het voor dat deze mutaties tot uitdrukking komen na 31 december 2014.

Wij stellen voor het positieve rekeningresultaat ad. € 2.224.358 als volgt te bestemmen:

Rekeningresultaat	€ 2.224.358
<i>Onttrekkingen:</i>	
Symposium	€ 12.500
Arbo-inventarisatie	€ 1.200
Grachten	€ 465.000
Openbare verlichting	€ 15.000
Bruggen	€ 6.000
Buurtsportcoaches	€ 147.834
Stedelijke vernieuwing	€ 170.000
Bestemmingsreserve sociaal domein	€ 650.000
Verduurzamen woningvoorraad Oost Gelre	€ 500.000
	<u>€ 1.967.534</u>
	€ 256.824
<i>Toevoegingen</i>	
Onttrekking uit reserve frictiekosten vanwege heroverwegingen 2011 - 2014	<u>€ 47.291+</u>
	€ 304.115

Het restant van het positieve rekeningresultaat € 304.115 ten gunste brengen van de vrij besteedbare reserve.

Analyse van het rekeningresultaat

In het onderstaande overzicht hebben wij een vergelijking gemaakt met de programmabegroting 2014 (inclusief nieuw beleid en het dekkingsplan). Door een verbeterd inzicht in de kosten van de diverse producten ontstaan er minder verschillen tussen de producten onderling.

Programma	Begroting saldo in €	Rekeningsaldo in €	Afwijking Voordeel / nadeel
Wonen en leven	8.504.620-	8.355.269-	V 149.351
Mens en samenleving	8.663.484-	8.708.723-	N 45.239
Werk en recreatie	5.469.103-	4.914.576-	V 554.527
Bestuur en dienstverlening	7.045.168-	6.739.752-	V 305.416
Bedrijfsvoering en financiën	29.682.375	30.942.678	V 1.260.303
Resultaat	0	2.224.358	V 2.224.358

De Hamalandhal blijkt een mooi voorbeeld van privatisering van beheer en exploitatie van een sportaccommodatie.

De belangrijkste afwijkingen die hebben geleid tot het positieve rekeningresultaat zijn:

Omschrijving	Bedrag
Voorziening gevormd voor grondexploitaties i.v.m. verwachte negatieve resultaten	N € 1.215.122
Afboeking complexen niet in exploitatie genomen gronden	N € 26.898
Resultaat complex Borculoseweg	V € 110.215
De begroting 2014 van de ODA is bijgesteld, dit was het eerste jaar.	V € 91.262
Verkoop van snippergroen	V € 241.278
Eenmalig minder onderhoud van markeringen en asfaltboringen	V € 24.253
Samenwerking met andere wegbeheerders en het preventief strooien leidt niet tot veel strooirondes en de wintermaanden van 2014 zijn extra zacht geweest.	V € 12.126
Kosten kunnen variëren door hoeveelheid veeg-en bladvuil en het aantal ronden bladvegen. In 2014 is dit positief verlopen.	V € 12.769
Kosten voor centrum Lichtenvoorde worden in 2015 gemaakt en innovatiesubsidies in 2015 afgerekend en uitbetaald.	V € 33.749
Het eigen risico voor de gebundelde uitkering was bij de primitieve begroting € 346.863 aangehouden. Tijdens de bestuursrapportages kwam daar, € 442.457 bij. In werkelijkheid zijn we € 96.426 binnen de gebundelde uitkering gebleven.	V € 885.746
Onderuitputting kapitaallasten.	V € 422.749
Gerealiseerd financieringsresultaat.	V € 460.601
Lagere dotatie wethouderspensioen dan voorzien.	V € 107.508
Bij sportterreinen geen extra onderhoud nodig omdat er geen engerlingenplaag was en is een deel van het onderhoud door de sportverenigingen zelf gedaan.	V € 22.623
Verdere digitalisering en onderbezetting van de unit leidt tot een besparing van het archief.	V € 10.407
Automatisering: door het nieuwe werken stijgen de kosten van data-abonnementen en aanschaf van apparatuur	N € 33.646
Onderwijs: door daling van het leerlingenaantallen zijn er minder gymuren en vervoer nodig.	V € 7.782
Onderwijs: stelpost voor onderhoud en vervanging schoolgebouwen niet gebruikt.	V € 30.400
Onderwijs: geen gebruik gemaakt van kei-fit, minder gebruik gymzalen en vandalisme.	V € 10.866
Onderwijs: uitbetaalde huurvergoeding Harreveld 2013 was lager dan de verplichting bij de jaarrekening.	V € 36.413
Slag om Grol is in 2015, maar de subsidie was wel begroot.	V € 20.848
Bevordering toerisme: bijdrage Agri-culture is structureel vervallen, minder kosten gemaakt door wijziging in initiatieven (digischermen) en vermindering bijdrage door minder inwoners.	V € 17.314
Multifunctionele accommodaties: energie van 2013 en 2014 in rekening gebracht en extra huuropbrengsten.	V € 13.198
Btw teruggaaf Wwb re-integratiegelden 2008-2012 (inclusief rente)	V € 93.996
Compensabele btw en afrekening SDOA.	V € 188.895
Teruggaaf bijdrage tekort Hameland 2013	V € 212.562
Aanvullende uitkering BBZ 2004	V € 49.239
Terugbetaling BBZ 2014	N € 30.874
In 2014 is voor € 38.708 aan vorderingen oninbaar gesteld. Minder aanmaningen en dwangbevelen verstuurd door gecombineerde aanslag en strak invorderingsbeleid.	N € 47.596
Terugbetaling CJG 2008-2011, een bezwaarschrift is ingediend.	N € 257.529
Algemene uitkering, verrekening van voorgaande jaren.	N € 43.919
VNOG afrekening 2013.	V € 66.810
Regio Achterhoek afrekening 2013.	V € 5.834
Subtotaal	V € 1.533.859

Omschrijving	Bedrag		
Subtotaal	V	€	1.533.859
GGD afrekening 2013.	V	€	16.112
Zandwegen: De kosten voor de Weijnenborgerdijk zijn niet gemaakt en herstel van zandwegen en paden en de maaiwerkzaamheden worden uitgevoerd n.a.v. meldingen.	V	€	26.554
Wmo voorzieningen, Vervoer: uitgaven zijn begroot op 130.000 Wmo-zones. Er zijn in werkelijkheid 108.096 zones verreden. Tevens was de financiële tegemoetkoming in vervoer berekend op 44 personen, in werkelijkheid waren dit 32 personen. Sinds 1 juni 2014 is er sprake van een nieuw contract met de hulpmiddelenleverancier. De daarbij gemaakte nieuwe afspraken leiden tot lagere kosten. Het aantal uitstaande scootermobielen en aangepaste fietsen is verminderd met 8%. Voor rolstoelen was in 80% van de gevallen sprake van een hervrestrekking uit depot of kernassortiment. Voor woningen waren er twee dure woningaanpassingen.	V	€	30.087
Wmo huishoudelijke hulp: 2.500 minder zorguren gerealiseerd en er is een verhouding gerealiseerd van 83% lichte zorg en 17% zware zorg. In de begroting is 80/20 aangehouden. Tevens zijn de eigen bijdragen hoger doordat bij de vaststelling van de CAK-bijdrage ook een vermogensbestanddeel wordt betrokken.	V	€	282.460
In 2014 is een dwangsom verbeurd.	V	€	40.000
Bouwvergunningen: In verhouding met 2013 zijn er in 2014 ongeveer 20 minder vergunning aangevraagd. Echter hebben wij in 2014 een aantal grote aanvragen verleend, waar dus ook hogere leges aan verbonden zijn.	V	€	127.383
Vrijval deposito.	V	€	81.079
Afwaardering pand Raadhuisstraat 4.	N	€	465.000
Niet bestede budgetten (zie voorstel resultaatbestemming).	V	€	182.534
Subtotaal	V	€	1.855.068
Verschil	V	€	369.290
Totaal	V	€	2.224.358

Het repaircafé is een mooi voorbeeld van burgerinitiatief én dagbesteding.

Programma's

Programma 1: Wonen en leven

Wij zijn een leefbare en veilige gemeente waar de inwoners actief meedoen en verantwoordelijkheid nemen voor hun leefomgeving. In de wijken, buurten en kerkdorpen en in de culturele sector zetten wij in op vernieuwing. We zetten ons kwalitatieve woonbeleid voort. We staan voor diversiteit in woningaanbod en sociale woningbouw.

Financieel overzicht

	Baten	Lasten	Saldo
Begroting na wijziging	€ 8.885.206	€ 17.389.826	€ 8.504.620
Rekening	€ 8.468.018	€ 16.823.287	€ 8.355.269
Onderschrijving Programma 1	€ 417.188	€ 566.539	€ 149.351

Overzicht beleidsdoelstellingen programma Wonen en leven

Wat willen we bereiken	Wat gaan we daarvoor doen	Resultaat / Indicator
Ruimtelijke ordening		
Vitale bedrijfsterreinen.	Uitvoering plan van aanpak in 2014 voor revitalisering De Kamp.	De revitalisering van de Kamp is klaar. Wat rest is de financiële afhandeling en nazorg.
Focus op aandachtlocaties (oud vóór nieuw).	Bij nieuwe ontwikkelingen gaan aandachtlocaties vóór uitbreidingslocaties.	Heeft constant de aandacht. Ruimtelijke atlas in 2015 geeft nog betere samenhang ontwikkeling woningbouw.
Buitengebied		
Krachtig en kwalitatief hoogstaand buitengebied.	Nieuwe ontwikkelingen landschappelijk inpassen.	Ontwikkelingen worden goed landschappelijk ingepast. Het ontwikkelen van een toetsingskader zal de kwaliteit verbeteren. De uitgevoerde werkzaamheden zijn moeilijk toetsbaar door het ontbreken van een doelstelling.
Buitengebied als trekpleister voor wandelaar en fietser	Uitbreiden fiets- en kerkepaden en landschapsontwikkeling.	In 2014 is een wandelroute-app en een wandelnetwerk ontwikkeld. Heroverweging van belangen heeft er toe geleid dat de ecologische en recreatieve verbinding tussen Besselinkschans en Korenburgerveen niet tot stand gaat komen.
Ontsluiting van het buitengebied op glasvezel netwerk	Participeren in aanleg glasvezelnetwerk in het buitengebied.	In februari 2015 is tussen Achterhoekse gemeenten en de Provincie de afspraak gemaakt het mogelijk te maken glasvezel aan te leggen. Minimaal 50% moet zich aanmelden.
Landschap		
Versterken kenmerkende Achterhoekse landschap.	Stimuleren van particuliere initiatieven bij het creëren van landschapselementen.	Er zijn dit jaar meerdere mooie particuliere initiatieven tot wasdom gekomen.

Wat willen we bereiken	Wat gaan we daarvoor doen	Resultaat / Indicator
Landschap		
Versterken kenmerkende Achterhoekse landschap.	Aanleg en herstel van laanbeplanting.	Lengte van herstel is niet zozeer een maatstaf. Het gaat meer om de kwaliteit van het herstel binnen de financiële mogelijkheden.
Duurzaamheid		
Duurzame samenleving (ecologisch, economisch en sociaal).	Alle activiteiten afronden uit het actieprogramma 'Naar een duurzame gemeente Oost Gelre'.	Van het actieprogramma "Naar een duurzame gemeente Oost Gelre" zijn diverse actiepunten uitgevoerd of zijn het nog doorlopende programma's i.v.m. de aanwezigheid van beschikbare subsidies. Over het actieprogramma heeft echter nog geen overall evaluatie plaatsgevonden. Omdat voor veel thema's 2015 ook als jaar van uitvoering staat was dit ook niet echt zinvol. Voor het tweede kwartaal van 2015 gaat dit wel plaatsvinden, waarbij indien nodig de programmering voor de uitvoering wordt bijgesteld.
	Verduurzamen bestaande woningvoorraad.	Voor het verduurzamen van de bestaande woningvoorraad maken wij ruimschoots gebruik van de regeling Achterhoek bespaart. Naast deze subsidievorm kan bij ons een duurzaamheidslening van de Svn worden afgesloten.
	Stimuleren duurzaam bouwen.	Voor nieuwbouwwoningen is er een Stimuleringsregeling duurzaam bouwen. Deze regeling is toegepast bij 41 kavels.
Wonen en woonomgeving		
Versterken kwaliteiten bestaande woon- en werkgebieden.	Uitvoeren Woonvisie Oost Gelre en Regionale Woonvisie.	Ook het afgelopen jaar zijn we actief bezig geweest met ons woonbeleid. Dat wordt bepaald door onze lokale woonvisie, maar ook door de regionale woonvisie. Omdat we een krimpregio zijn is het erg belangrijk om de regionale samenwerking voort te zetten. In 2014 zijn we gestart met het vernieuwen van de regionale woonvisie. Dit gebeurt in overleg met de provincie Gelderland, de Achterhoekse gemeenten en corporaties. In juni 2015 wordt de Regionale Woonagenda Achterhoek voorgelegd aan de Achterhoekse raden.

Wat willen we bereiken	Wat gaan we daarvoor doen	Resultaat / Indicator
Wonen en woonomgeving		
Versterken kwaliteiten bestaande woon- en werkgebieden.	Toetsen van de kwaliteit van de plannen.	De adviescommissie heeft een andere naam gekregen en heet voortaan 'Kwaliteitsteam Ruimte en Wonen'. Tweewekelijks worden de verzoeken besproken in het Kwaliteitsteam, voorbereid door de behandelende ambtenaar. Het Kwaliteitsteam wordt vertegenwoordigd door verschillende beleidsdisciplines en daardoor wordt een verzoek effectief en efficiënt met volle aandacht behandeld. Elke twee weken worden gemiddeld à 5 verzoeken behandeld.
	Faciliteren initiatieven die bijdragen aan de gewenste kwaliteiten.	Een duidelijk voorbeeld hiervan is het plan Welgelegen in Groenlo.
Flexibel inspelen op concrete woonbehoeftes.	Opschonen slapende vergunningen.	Proces blijft doorlopen naar 2015.
Kleine kernen		
Behoud van identiteit van kleine kernen.	Structureel overleg met kleine kernen.	Eerste aanzet is gegeven. Samen met de dbo's attent blijven op verdere terugval.
Behoud van basisvoorzieningen in de kleine kernen.	Leefbaarheidsonderzoek in de kleine kernen.	Dit project is dit jaar afgerond. Het stuk is ter kennisgeving naar de raad gegaan.
Lichtenvoorde		
Stimuleren bedrijvigheid en woningbouw voor eigen behoefte.	Her-invulling van bestaande locaties.	Dit is een duidelijk onderdeel van de ruimtelijke atlas. Herinvulling heeft hier een duidelijk plek en zal dan ook betrokken worden bij de discussie rondom vaststelling van de Ruimtelijke atlas in 2015.
Versterken woon- en leefomgeving centrum Lichtenvoorde.	Ontwikkelen van een vitaal en compact winkelcentrum.	In Lichtenvoorde voeren we een programma voor verbetering van het centrum uit, op een vergelijkbare wijze als we in Groenlo hebben gedaan. In 2015 zal dit tot uitvoering komen. (Keisterk Lichtenvoorde).
Groenlo		
Programma Stad Groenlo 2012-2027.	Uitvoeren programma Stad Groenlo.	De resultaten van Programma Stad Groenlo zijn opgenomen als bijlage.

Programma 2: Mens en samenleving

Uitgangspunt is dat iedereen, ongeacht leeftijd, geslacht en gezondheidstoestand, mee kan doen in de maatschappij.

Financieel overzicht

	Baten	Lasten	Saldo
Begroting na wijziging	€ 19.956.199	€ 28.619.683	€ 8.663.484
Rekening	€ 18.216.968	€ 26.925.692	€ 8.708.724
Overschrijding Programma 2	€ 1.739.231	€ 1.693.991	€ 45.240

Overzicht beleidsdoelstellingen programma Mens en samenleving

Wat willen we bereiken	Wat gaan we daarvoor doen	Resultaat
Algemeen		
Iedereen kan meedoen in de maatschappij.	Introduceren van buurt sportcoaches (combinatiefunctionaris).	Vanaf eind 2013/begin 2014 kent de gemeente Oost Gelre combinatiefunctionarissen voor sport en cultuur. Zij zijn werkzaam bij Move2Bfit (T-ropiezwembad), Hamaland-vso-school, De Lichtenvoorde (zorgaanbieder), Boogie Woogie (muziek), Bibliotheek Oost Achterhoek, Jongerenopbouwwerk en Mazzel vof.
	Ondersteunen vrijwilligerswerk.	Vrijwilligers hebben gebruik gemaakt van de vrijwilligersvacaturebank. De vrijwillige ouderenadviseurs, - woonconsulenten en - belastingadviseurs zijn ondersteund vanuit het Wmo loket door de ouderenadviseur. Met inzet van de vrijwilligerscoördinator is de site weer volop ingezet ter bevordering van het vrijwilligerswerk. Deze is nu opgenomen in het nieuwe online platform Samen in Oost Gelre. Ook Clubvoorst heeft de beoogde dienstverlening aan het verenigingsleven in 2014 geleverd.
	Talenten van jongeren stimuleren en ontwikkelingskansen bieden in hun vrije tijd.	In samenwerking met de jeugd- en jongerenwerkers van Mazzel VOF zijn diverse projecten opgezet om hieraan invulling te geven.

Wat willen we bereiken	Wat gaan we daarvoor doen	Resultaat / Indicator
Algemeen		
	Jonge kinderen goede ontwikkelingsmogelijkheden bieden.	Het aantal organisaties dat kinderopvang, buitenschoolse opvang, gastouderopvang of peuterspeelzaalwerk aanbiedt en voldoet aan de belangrijkste kwaliteitseisen van de 'Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen' is gestegen.
	Opvoed- en opgroei-ondersteuning bieden aan ouders / verzorgers.	Vanuit het CJG zijn inloopsprekuren gehouden, thema-avonden belegd en is afgestemd met de klankbordgroep CJG. Ook worden nieuwsbrieven en mailings verzorgd. Het succes van deze ondersteuning blijkt o.a. uit een ruime verdubbeling van het aantal likes op Facebook en een flinke toename van het aantal volgers op Twitter. Verder bezoeken maandelijks gemiddeld 605 bezoekers de website van het CJG Oost Gelre en hebben we 359 nieuwsbriefleden.
	Ondersteunen pilots ontmoetingsmogelijkheden voor ouderen.	In Zwolle en Vragender zijn nieuwe ouderensos opgezet. Harreveld is gestart met een inloop. Lievelede is in de voorbereidende fase voor het opstarten van een ouderensoos.
Inwoners hebben de regie over hun eigen leven	Tegengaan overmatig alcoholgebruik door jongeren.	We hebben met inzet van Mazzel VOF (jeugd- en jongerenwerkers) voorlichtingssessies georganiseerd voor jongeren en ouders over gezondheid en veiligheid in hokken en keten. In 2014 hebben we alsnog besloten niet opnieuw een "mysteryguest" onderzoek te doen om het verstrekken van alcohol aan jongeren onder de 16 te controleren. We hebben volstaan met acties door de BOA, die specifiek belast is met toezicht op enhandhaving van de Drank- en Horecawet. In 2015 wordt de "mysteryguest" naar verwachting wel weer ingezet. Dit jaar heeft er geen GGD Emovo onderzoek plaatsgevonden waardoor er geen specifieke recente cijfers zijn. Tot slot wordt verwezen naar het Preventie- en handhavingsplan alcohol 2015-2016 zoals in januari 2015 door de raad is vastgesteld.

Wat willen we bereiken	Wat gaan we daarvoor doen	Resultaat / Indicator
Algemeen		
	Ondersteuning mantelzorgers.	De producten van VIT hulp bij mantelzorg zijn ingekocht. Er zijn 281 geregistreerde mantelzorgers. De mantelzorgconsulent houdt wekelijks spreekuur in het Wmo loket.
	Digitaal ontsluiten van de regionale sociale kaart.	Ook in 2014 was deze informatie via de digitale sociale kaart beschikbaar. Deze zal in 2015 opgaan in de Samen in Oost Gelre site.
Zorg		
Wij helpen burgers die niet op eigen kracht kunnen functioneren.	Hulpaanbod voor jongeren met depressieve gevoelens bekender en laagdrempeliger maken.	We hebben in het voorjaar en najaar een werkbijeenkomst gehouden voor professionals (waaronder huisartsen, hulpverleners en onderwijzend personeel). Hierin hebben we actiepunten benoemd. Door de druk die er is op de decentralisatie jeugdzorg verschuiven we de uitwerking van deze actiepunten naar 2015.
	We coördineren zorg voor 'multiproblem-gezinnen'.	Het aantal casussen is in 2014 verder gestegen en ook de ernst van de problematiek lijkt toe te nemen. In het Lokaal zorgnetwerk vindt de afstemming over deze casussen plaats en wordt gemonitord dat gemaakte afspraken ook worden nagekomen. Partners weten elkaar steeds beter te vinden en wat jeugd betreft is er uiteraard nauwe afstemming met o.a. het Ondersteuningsteam Jeugd en gezin Oost Achterhoek.
Regionaal en integraal uitvoeren van transitie Jeugdzorg, Participatiewet en Awbz.	Deelnemen in regionale pilots jeugdzorg.	Er is intensief samengewerkt binnen de pilot van het Ondersteuningsteam Jeugd en gezin Oost Achterhoek. Verder is samengewerkt aan pilots rond de Zorgmonitor en de Stadsbank.

De wateroverlast gaat met de uitvoering van de Visie Besselinkschans tot het verleden behoren.

Wat willen we bereiken	Wat gaan we daarvoor doen	Resultaat
Zorg		
Regionaal en integraal uitvoeren van transitie Jeugdzorg, Participatiewet en Awbz.	Deelnemen in regionale pilots Participatiewet. Deelnemen in regionale pilots Awbz.	We stemmen af met onze partners in Hameland- en SDOA-verband om hieraan invulling te geven. In het Klinkerhofje is een pilot opgezet waarbij in combinatie met dagbesteding door SDOA-cliënten vrijwilligerswerk wordt verricht. Er is geparticipeerd in regionale samenwerking. Dat heeft o.a. geleid tot de gezamenlijke inkoop van de maatwerkvoorziening begeleiding. Het beleid is aangepast en de uitvoering van de transities is voorbereid. O.a. zijn medewerkers bijgeschoold zodat de eerste nieuwe cliënten in december gezien konden worden.
	Opleveren beleidsplan, uitvoeringsplan, verordening, beleidsregels.	Deze zijn in 2014 vastgesteld.
Wmo beleid aanpassen op nieuwe taken en doelgroepen.	Wmo beleid aanpassen op nieuwe taken en doelgroepen.	Is inclusief aanvulling vastgesteld.
Vergroten participatiemogelijkheden bij lokale verenigingen.	Ondersteunen pilots verenigingen zonder beperking.	Er is een 'handboek' gemaakt n.a.v. het project corso zonder beperkingen. De corsovereniging heeft een nieuw stukje land gekregen in het centrum waar zij vanaf 2015 het project Corsotuin kan voortzetten.
Inwoners kunnen zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen en participeren.	Ondersteunen vrijwillige ouderenadviseurs - woonconsulenten en – belastingadviseurs.	Ondersteuning vond plaats vanuit het Wmo loket door de ouderenadviseur/vrijwilligerscoördinator.
Uitvoering geven aan "Sportkader vitale Achterhoek"	Uitvoeringsagenda "Sportkader vitale Achterhoek"	Voor Outdoor Fitness is subsidie aangevraagd voor het opstarten van een bewegingsprogramma bij de beweegtuinten (Molenberg en Antoniushove). In het voorjaar van 2015 wordt hier uitvoering aangegeven.

In 2014 is de transitie van de 3 D's voorbereid: Wmo, Jeugdwet en Participatiewet.

Wat willen we bereiken	Wat gaan we daarvoor doen	Resultaat
Zorg		
Uitvoering geven aan "Sportkader vitale Achterhoek"	Uitvoeringsagenda "Sportkader vitale Achterhoek"	<p>Het project Scholder an Scholder (krimp, slimme verbindingen etc) is in gang gezet. Met alle voetbalverenigingen is overleg geweest en er is een infoavond geweest, waarbij ambassadeurs (prominenten) zijn gepresenteerd. Het project Aangepast Sporten (behoefte en sportaanbod in beeld) is ook in gang gezet. Het onderzoek is uitgevoerd en wordt in het eerste halfjaar van 2015 aan de gemeenten gepresenteerd.</p> <p>Voor het project Gezonde Leefstijl (bewegen en overgewicht) is door de deelnemende 8 gemeenten subsidie aangevraagd voor uitbreiding van bestaande interventies. Voor Oost Gelre is dit het programma Beweegwijs.</p>
Sport		
Faciliteren buitensportaccommodaties	Aanpassing buitensportaccommodaties.	<p>Met de FCCL en BMX Greenhoppers wordt overleg gevoerd over de opzet van een nieuwe baan in de Schans. Tot nu toe lukt het niet dat beide partijen gezamenlijk met een opzet voor een nieuwe baan komen. Mediation is aangeboden. De provincie Gelderland heeft de subsidies voor accommodaties bijgesteld. Er zijn geen cofinancieringsmogelijkheden meer.</p> <p>Met het bestuur van de hippische vereniging In Den Bosch zijn besprekingen gevoerd over de noodzakelijke vervanging van hun instructie/clublokaal.</p>
We geven vorm aan de privatisering van (sport)accommodaties.	Verdere privatisering sportaccommodaties	Privatisering van sociaal centrum Den Diek heeft feitelijk begin 2015 plaatsgevonden.
	Vorbereiden realisatie MFA in Mariënvelde	De raad heeft in oktober 2014 besloten tot een kredietverlening voor de realisatie van de Brede Maatschappelijke Voorziening in Mariënvelde.

Programma 3: Werk en recreatie

Wij willen het huidige voorzieningenniveau van onderwijs handhaven. Wij denken aan voldoende onderwijshuisvesting, aanbod van voor- en vroegschoolse educatie, voldoende opvangcapaciteit voor kinderopvang en het voorkomen van voortijdig schoolverlaten.

Wij willen bovenlokale culturele producties met behulp van cofinanciering stimuleren. Tevens willen wij Groenlo Vestingstad en de Grolse Linie 1627 duidelijker positioneren in regionaal verband.

Financieel overzicht

	Baten	Lasten	Saldo
Begroting na wijziging	€ 1.021.851	€ 6.490.954	€ 5.469.103
Rekening	€ 1.031.523	€ 5.946.099	€ 4.914.576
Onderschrijding Programma 3	€ 9.672	€ 544.855	€ 554.527

Overzicht beleidsdoelstellingen programma Werk en recreatie

Beleidsdoelstelling	Wat gaan we daarvoor doen	Resultaat / Indicator
Economie		
We zetten ons in om werkgelegenheid te creëren en te behouden.	Vaststellen structuurvisie voor de Laarberg in 2014.	Is in 2013 vastgesteld.
	Inzetten op bio-based economy	Via het ondernemersplan Gebiedsonderneming Laarberg wordt hier op ingezet en in de bestemmingsplannen wordt hierin voorzien. Op dit moment speelt een vestiging van een bioraffinage en een solarpark.
We stimuleren mensen en bedrijven om hun innovatieve ideeën uit te werken en te realiseren.	Inzetten van promotie- en marketing instrumenten.	Tijdens diverse bijeenkomsten van de IKGL zijn de leden geattendeerd op de subsidiemogelijkheden van het Innovatiefonds. Ook heeft het Innovatiefonds een aparte paragraaf op de gemeentelijke website. In 2014 zijn 2 aanvragen beschikt.
	Faciliteren van het ondernemingsklimaat.	In 2014 is periodiek overleg geweest met de centrumcommissie (o.a. vertegenwoordigers LOV) en is een kwartiermaker voor centrummanagement aangesteld.
Kernwinkelgebieden in Groenlo en Lichtenvoorde worden in stand gehouden en versterkt.	Gestructureerd overleg met GOV en LOV.	Met GOV, LOV en IKGL voeren we periodiek overleg.

Beleidsdoelstelling	Wat gaan we daarvoor doen	Resultaat / Indicator
Economie		
Gemeente Oost Gelre en de Achterhoek beter profileren als toeristisch aantrekkelijk gebied	Harmoniseren regionaal beleid en vormen van één organisatie voor toerisme en recreatie.	De nieuwe toeristische organisatie Stichting Achterhoek Toerisme is sinds eind 2012 actief. De financiële middelen gaan per 1 juli 2013 rechtstreeks naar Achterhoek Toerisme en de ontbinding van het RAL is bijna voltooid. De strategische marketingvisie 2013-2016 van St. Achterhoek Toerisme is gereed.
	Invulling geven aan het programma Stad Groenlo	De resultaten van programma Stad Groenlo zijn opgenomen als bijlage.
Verkeersafwikkeling		
Goede bereikbaarheid van de gemeente Oost Gelre.	Verbeteren infrastructuur tussen Oost Gelre en het landelijk snelwegennet.	De realisering van de N18 op een nieuw tracé is in de voorbereidingsfase. Het besluitvormingstraject is afgerond nu het tracébesluit is genomen. Samen met de gemeente Berkelland is een aanvang gemaakt met het onderzoekstraject dat nodig is om te komen tot snellere verbinding tussen het noordoostelijk deel van de Achterhoek met de A1.
Kunst en cultuur		
Stimuleren van actieve en passieve deelname aan kunst en cultuur	bovenlokaal cultuur/erfgoedproject in Oost Gelre realiseren door Cultuurpact Achterhoek	In 2014 is de Cultuur & Erfgoed Pact Monumentendag "Op reis" gehouden.
	Introduceren combinatiefunctionaris cultuur.	De combinatiefunctionarissen werken op o.a scholen en in verzorgingstehuizen. Zo worden er lessen mediawijsheid op diverse basisscholen gegeven en is het project Cultuur in de Wijk in samenwerking met de Stg Marga Klompé en woonzorgcentrum Antoniushove gestart.

De herinrichting van het centrum van Zieuwent verbetert de leefbaarheid in het dorp, maar ook de toeristische aantrekkingskracht.

Beleidsdoelstelling	Wat gaan we daarvoor doen	Resultaat / Indicator
Onderwijs		
Realiseren van adequate onderwijshuisvesting	Vorbereiden notitie over krimp in het onderwijs.	Er komt geen specifieke notitie. Met externe ondersteuning van een procesbegeleider krimp in de Achterhoek zijn een Koersdocument en een Startdocument opgesteld. In het Koersdocument zijn de aandachtsgebieden beschreven waarvoor oplossingen gevonden moeten worden. In het Startdocument, als vervolg op het Koersdocument, komt de haalbaarheid van de vorming van een integraal kindcentrum in de kernen Lichtenvoorde en Groenlo aan de orde. De overige kernen komen in een later stadium aan de orde.
Realiseren van voor- en vroegschoolse educatie (VVE)	Realiseren op behoefte afgestemd aanbod via het VVE-programma.	In plannen zijn afspraken vastgelegd over het voorkomen en bestrijden van taalachterstanden voor kinderen in de leeftijd van 2 t/m 6 jaar. Kinderen met een achterstand krijgen extra begeleiding.
Iedereen gaat naar school, werk of participeert anderszins in de samenleving.	Bemiddeling door Loopbaanplein.	Uitvoering berust met name bij de gemeente (5 - 17 jaar), jongerenloket Jouw Unit (18 - 23 jaar) en Sociale Dienst Oost Achterhoek (ouder dan 23 jaar). In het kader van de leerplicht waren er in het schooljaar 2013-2014 geen zgn. thuiszitters.

De schoolpleinen van de Antoniuschool en de Timp in Lievelede zijn in 2012 samengevoegd tot één speelplaats. In de praktijk blijkt hoe het de integratie en de wederzijdse acceptatie versterkt.

Programma 4: Bestuur en dienstverlening

Wij willen verder gaan met verbetering van de dienstverlening en als bestuur dichter bij de burger staan. Wij willen ons beleid vanuit een actieve, open en communicatieve houding tot stand brengen. Onze dienstverlening moet transparant, professioneel, interactief en klantgericht zijn.

Financieel overzicht

	Baten	Lasten	Saldo
Begroting na wijziging	€ 639.390	€ 7.684.558	€ 7.045.168
Rekening	€ 584.084	€ 7.323.836	€ 6.739.752
Overschrijding Programma 4	€ 55.306	€ 360.722	€ 305.416

Overzicht beleidsdoelstellingen programma Bestuur en dienstverlening

Wat willen we bereiken	Wat gaan we daarvoor doen	Resultaat / Indicator
Dienstverlening		
Klanten ervaren een uitnodigende omgeving.	Verbeteren balies op dienstverleningsaspecten.	Verbouwing van de ontvangsthal is gerealiseerd in 2014. We ontvangen klanten in een eigentijdse omgeving. Burgerzaken zit niet meer 'verstopt' onder de trap en is hiermee uitnodigender geworden. Ook zijn de knelpunten hiermee opgelost.
We leveren maatwerk in onze dienstverlening.	Goede bereikbaarheid.	We zorgen dat we goed bereikbaar zijn en reageren snel op vragen. Uit onderzoek blijkt dat 80% van de respondenten tevreden of zeer tevreden is over de telefonische bereikbaarheid van de gemeente Oost Gelre. De gemiddelde wachttijd bij Burgerzaken is in 2014 net iets korter dan 5 minuten. Het gebruik van social media bij Oost Gelre heeft geleid tot een mooie 8e plaats in de top 10 best presterende gemeenten van Nederland op basis van interactiepercentage, gemiddelde reactietijd en relatief bereik.

Wat willen we bereiken	Wat gaan we daarvoor doen	Resultaat / Indicator
Dienstverlening		
Projecten komen altijd via participatie tot stand.	Overheidsparticipatie.	Participatie is voor ons een vanzelfsprekendheid geworden. We leggen onze plannen voor aan bewoners, reageren op vragen en praten veel met mensen. We maken nu de slag van participatie naar burgerinitiatieven in de samenleving. Dit ligt ingewikkelder. We moeten hier nog aan wennen. Alle partijen vallen nog wel eens terug op oude reflexen zoals : 'overheid doet u het maar' of 'de gemeente moet de knoop maar doorhakken'. Het vraagt om bewustwording om het initiatief in de samenleving te houden. Dit past ook bij onze strategie. Het afgelopen jaar is gewerkt aan diverse projecten met een groep ambtenaren die zich hier steeds verder in schoolt. Dit is een soort voorhoede in onze organisatie. Deze groep gaat de wijken in en houdt contact met initiatiefnemers. Hierbij reageren we op dit moment vooral op initiatieven die zich aandienen. We moeten de stap nog verder zetten naar het activeren van inwoners, zodat er meer initiatieven komen. Een mooi voorbeeld van een gewenst project is het BIR 'Warmwaterproject' waarbij restenergie uit water gehaald wordt. Dit project wordt door een bewoner getrokken waarbij wij als overheid ondersteunen. Een ander mooi voorbeeld van de nieuwe manier van werken is BS22. Hier is een plek gemaakt van waaruit ideeën van de bewoners van Groenlo ondersteund worden.
Gemeente treedt steeds vaker op als regisseur om de lokale daadkracht te stimuleren.	Maatschappelijke organisaties meer ruimte geven.	Twee concrete voorbeelden van 2014 die doorlopen in 2015 zijn de opstart van de Brede Maatschappelijke Voorziening Mariënveld en de privatisering van Den Diek.

Wat willen we bereiken	Wat gaan we daarvoor doen	Resultaat / Indicator
Bestuursstijl		
We zijn in staat om snel besluiten te nemen wanneer dit nodig is.	Verhogen flexibiliteit vergaderschema van de raad	Het nieuwe vergaderschema voor de raad biedt meer mogelijkheden om op spoedeisende ontwikkelingen in te spelen. Hiermee wordt aan de doelstelling voldaan. De raad heeft uiteraard ook duidelijke documenten nodig om over te vergaderen. In januari 2015 zijn zes leden van de raad geïnterviewd over wat ze van de kwaliteit van de raadsvoorstellen vindt. Deze leden hadden nuttige tips voor verdere verbetering van de stukken. Het gemiddelde rapportcijfer voor de inhoudelijke kwaliteit van de raadsvoorstellen was een 7,4. Het gemiddelde rapportcijfer voor de helderheid en leesbaarheid van de raadsvoorstellen was een 7,7.

Het Programma Stad Groenlo heeft in korte tijd een groot aantal projecten opgeleverd dankzij goede samenwerking, groot commitment en slagvaardig handelen.

Programma 5: Bedrijfsvoering en financiën

Wij willen een financieel gezonde gemeente zijn. Wij beschikken daarvoor over een sluitende (meerjaren)begroting en een adequate financiële positie. We hebben de bestedingsvoorstellen in overeenstemming gebracht met de beschikbare middelen. Hierbij hoort een evenwichtig beleid voor de gemeentelijke belastingen en tarieven.

Financieel overzicht

	Baten	Lasten	Saldo
Begroting na wijziging	€ 32.613.202	€ 2.930.827	€ 29.682.375
Rekening	€ 36.017.759	€ 5.075.081	€ 30.942.678
Overschrijding Programma 5	€ 3.404.557	€ 2.144.254/-	€ 1.260.303

Overzicht beleidsdoelstellingen programma Bedrijfsvoering en financiën

Wat willen we bereiken	Wat gaan we daarvoor doen	Resultaat / Indicator
Financiën op orde		
We streven naar een financieel gezonde gemeente.	Realiseren besparing op kosten bedrijfsvoering van € 1,25 miljoen	De beoogde besparing op de bedrijfsvoering van € 1,25 miljoen is nu volledig doorgevoerd. De nog taakstellende bezuiniging voor 2014 van € 150.000 is gerealiseerd door een verdere besparing op de personeelskosten.
	Tariefsaanpassingen koppelen aan inflatiepercentage.	Conform raadsbesluit zijn de tarieven inflatoir aangepast.
Samenwerking		
Kwaliteit, kwetsbaarheid en kostenbeheersing verbeteren door samenwerking.	Vormgeven van de transitie AWBZ, Jeugdzorg en Participatiewet	In samenwerking met de Achterhoekse gemeenten is veel tijd, zorg en aandacht besteed aan de transitie AWBZ, Jeugdzorg en Participatiewet in 2014. De invoering is gerealiseerd ook al blijven er nog veel aandachtspunten. De vormgeving en verdere ontwikkeling van de transitie loopt in 2015 en volgende jaren nog door.
Huisvesting		
Dienstverlening vanuit een adequate huisvesting.	Huisvesting aanpassen aan ARBO eisen	Met de verbouw van de balies en diverse aanpassingen van onder meer plaatsing toezichtcamera, nooduitgang rolstoel toegankelijk maken en plaatsing raam in de nieuwe werkruimte op de begane grond, is voldaan aan de ARBO-wetgeving.

Wat willen we bereiken	Wat gaan we daarvoor doen	Resultaat / Indicator
Subsidies en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen (GR)		
Rechtvaardige verdeling van middelen richting verenigingen, instellingen en GR's	Trapje op, trapje af	Conform de vastgestelde methodiek "trapje op, trapje af" heeft subsidiëring plaatsgevonden. Bij bepaalde gemeenschappelijke regelingen is het gezamenlijk uitgangspunt van de Achterhoekse gemeenten gehanteerd welke op hoofdlijnen overeenkomt met de door ons vastgestelde methodiek.

Onvoorzien / Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves / Incidentele lasten en baten

Onvoorzien

	Begroting na wijziging 2014	Primitieve begroting 2014	Besteding in 2014
Programma 1			
Programma 2	€ 17.000		
Programma 3			
Programma 4	-/- € 5.834		
Programma 5	€ 369.774		€ 284.855
Algemene dekkingsmiddelen	€ 1.774.543	€ 196.824	-/-€ 607.000
Totaal geraamd bedrag onvoorzien	€ 2.155.483	€ 196.824	-/-€ 322.145

Structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

	Toevoeging	Onttrekking
Bespaarde rente	€ 2.330.938	€ 1.663.337
Programma 1	€ 30.666	€ 369.198
Programma 2		€ 140.118
Programma 3	€ 12.715	€ 147.452
Programma 4		
Programma 5	€ 329.490	€ 99.215
Totaal	€ 2.703.809	€ 2.419.320

De structurele mutaties zijn de bespaarde rente, dekking kapitaallasten investeringen en onderhoud fietspaden inzake overdracht van de RAL. Tot de structurele mutaties rekenen we ook de reservering riolering, afval, monumenten en groot onderhoud gebouwen. Dit fluctueert jaarlijks.

Paragrafen

De voorschriften (Besluit begroting en verantwoording) stellen een aantal paragrafen verplicht, die we zowel in de begroting als in het jaarverslag moeten opnemen.

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
2. Verbonden partijen
3. Bedrijfsvoering
4. Financiering
5. Onderhoud kapitaalgoederen
6. Grondbeleid
7. Lokale heffingen

Paragraaf 1: Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Wij leggen een relatie tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit. Dat geeft inzicht in de robuustheid van onze rekening. Het weerstandsvermogen is de verhouding van de beschikbare weerstandscapaciteit en alle gekwantificeerde risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd en die van materiële betekenis kunnen zijn. De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover wij kunnen beschikken om niet-begrote kosten op te vangen.

Beleid weerstandsvermogen

Het beleid over integraal risicomanagement en het aan te houden weerstandsvermogen hebben wij uitgewerkt in de Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen. Op basis van informatie uit de risico-inventarisatie, zie pagina 27, doen we met behulp van een risicosimulatie (Monte Carlo) een uitspraak over de financiële gevolgen van de gedefinieerde risico's. De kans en impact van alle individuele en gezamenlijke risico's is hiermee bepaald. Met behulp van dit model kunnen we een uitspraak doen over de gemiddelde verwachte schadelast (de mate waarin men betrokken is bij een bepaald financieel risico) en de maximale verwachte schadelast eens in de tien jaar (bij een betrouwbaarheidsinterval van 90%).

De gewenste omvang van het weerstandsvermogen ontstaat op basis van inzicht in de risico's, de financiële consequenties en de mogelijkheden om deze risico's te beheersen of af te dekken. Het is noodzakelijk om risico's te onderkennen maar niet mogelijk om alle financiële risico's volledig af te dekken, want dat zou betekenen dat alle financiële mogelijkheden worden verbruikt. De financiële risico's komen ook nooit in één keer samen, maar fasegewijs.

Beschikbare weerstandscapaciteit (incidenteel en structureel)

Incidentele weerstandscapaciteit (afgerond op € 1.000)	
Positief rekeningresultaat	€ 304.115
Algemene reserve (vrij besteedbaar)	€ 7.450.685
Reserve monumenten	€ 250.042
Stille reserve	€ 500.000
Totaal	€ 8.505.000

Tabel 2.1 incidentele weerstandscapaciteit

Structurele weerstandscapaciteit (afgerond op € 10.000)	
Onbenutte belastingcapaciteit voor gemeentelijke belastingen	€ 1.478.000
Rentebaten algemene reserve (vrij besteedbaar)	€ 298.027
Totaal	€ 1.776.000

Tabel 2.2 structurele weerstandscapaciteit

Benodigde weerstandscapaciteit volgens risico simulatie

Op basis van ons risicoprofiel hebben wij met behulp van de Monte Carlo simulatie een berekening gemaakt van de benodigde weerstandscapaciteit. Wij hebben ruim 20 risico's beschreven en gekwantificeerd (kans x impact). Daarbij maken we onderscheid in risico's met een structurele en met een incidentele impact. De benodigde weerstandscapaciteit berekenen we jaarlijks bij het opstellen van de begroting op basis van de op dat moment gewaardeerde risico's.

Op basis van de Monte Carlo simulatie is een schadelast berekend, zie tabel 2.3.

Monte Carlo simulatie		
Risico categorie	Gemiddelde schadelast	Maximale schadelast (betrouwbaarheid 90%)
Impact structureel	€ 527.000	€ 716.000
Impact incidenteel	€ 658.000	€ 860.000
Impact totaal	€ 1.200.000	€ 1.500.000 *

Tabel 2.3 Monte Carlo simulatie

* De som van de structurele en incidentele maximale schadelast is niet gelijk aan de maximale totale schadelast vanwege de 'portfolio theorie'. Volgens deze theorie is de som van een groep gerelateerde risico's kleiner dan de som van de individuele risico's.

De uiteindelijke beoordeling van het weerstandsvermogen wordt via een ratio berekend:

Ratio weerstandsvermogen = beschikbare weerstandscapaciteit / benodigde weerstandscapaciteit

De ratio van het weerstandsvermogen geeft aan hoe het weerstandsvermogen gewaardeerd wordt. Bij het bepalen van de ratio's gaan we uit van de gemiddelde schadelast. Dit resulteert in de weerstandsratio in tabel 2.4.

Weerstandsratio = Ratio weerstandsvermogen		
Weerstandsratio	Ratio	Waardering
Structureel weerstandsvermogen	3,4	Uitstekend
Incidenteel weerstandsvermogen	12,9	Uitstekend
Totaal weerstandsvermogen	8,6	Uitstekend

Tabel 2.4 Weerstandsratio

Wij streven een waardering na die minimaal als voldoende wordt omschreven. Dit komt er op neer dat sprake is van voldoende weerstandsvermogen als de beschikbare weerstandscapaciteit hoger of gelijk is dan de benodigde weerstandscapaciteit (dus $\geq 1,0$). Uiteindelijk kunnen we concluderen dat onze weerstandscapaciteit uitstekend is.

Risico-inventarisatie gemeente Oost Gelre

De risico's die voor ons relevant zijn hebben we verzameld in een risico-inventarisatie. Voor elk risico:

- zijn oorzaak en gevolg in beeld gebracht;
- zijn de beheersmaatregelen ter voorkoming en ter beheersing benoemd;
- is het risico gewaardeerd (kans en financieel gevolg ingeschat).

De belangrijkste financiële risico's lichten we kort toe:

Bezuinigingen / dekkingsplan

In maart 2011 hebben we een groot aantal bezuinigingsmaatregelen doorgevoerd voor een sluitend financieel meerjarenperspectief. Zo is de subsidie aan bibliotheek en muziekonderwijs fors verlaagd en is het zwembad geprivatiseerd. Voor het afdekken van eventuele frictiekosten (kosten verbonden aan personeelsmutaties en wijzigingen in de huisvesting) is toen een reserve gevormd. Deze reserve frictiekosten bedraagt per balansdatum ruim € 1.256.909 en wordt afdoende geschat.

In 2014 zijn we gestart met het project "Beter worden zonder ziek te zijn". Binnen dit project zoeken we naar mogelijkheden om de uitvoering van taken op een innovatieve wijze vorm te geven. Deze ombuigingen vergen tijd en zullen niet in alle gevallen direct besparingen opleveren. Toch verwachten we dat via de voorstellen uit dit project voor een belangrijk deel de ombuigingstaakstelling van € 300.000, die in de begroting is opgenomen voor de jaren 2017 en 2018, kan worden gerealiseerd.

BTW compensatiefonds

Het BTW compensatiefonds (BCF) krijgt een maximum. Bij overschrijding van dit maximum worden provincie en gemeente gekort op hun uitkering uit het Provincie- en Gemeentefonds. Wordt minder gedeclareerd dan het maximum, dan wordt dit verschil gestort in het Provincie- en Gemeentefonds. Zowel de korting als een extra uitkering zal plaatsvinden naar rato van het bedrag dat is gedeclareerd bij het BCF. Pas na afloop van het begrotingsjaar wordt duidelijk of de gedeclareerde BTW volledig wordt gecompenseerd. Dit resulteert dan in een rekeningoverschot of -tekort. De financiële haalbaarheid van grote investeringen wordt onduidelijk, omdat vooraf niet duidelijk is of deze investering voor compensatie in aanmerking komt. Om de kans te verkleinen dat we het maximum bedrag overschrijden kunnen we het beroep op het BTW compensatiefonds verkleinen door bijvoorbeeld weer meer zaken zelf te gaan doen.

Verbonden partijen - Hameland

In 2013 is de notitie 'Hameland in transitie, een nieuwe horizon' vastgesteld. De notitie schetst op hoofdlijnen de toekomst van Hameland. Onderdelen van Hameland worden buiten de gemeenschappelijke regeling geplaatst in een andere entiteit (publiek dan wel privaat). Op termijn zal er onvoldoende bestaansrecht voor de gemeenschappelijke regeling zijn. Een ander uitgangspunt is dat de opgebouwde expertise van Hameland niet verloren mag gaan. In het kader van deze horizon zijn diverse aandachtspunten benoemd. Ondermeer het mogelijk separaat invullen van de afdeling 'beschut werken' en het vertalen van de standpunten van de gemeenten in een definitief toekomstbeeld voor Hameland.

De gemeenten hebben hun visie rondom de Participatiewet inmiddels vastgesteld. Wij gaan uit van de eigen kracht van de inwoners. De inwoner en zijn omgeving is het vertrekpunt. De vraag van de inwoner is leidend, waarbij we het beantwoorden van die vraag - de maatschappelijke ondersteuning - zo lokaal, integraal en laagdrempelig als mogelijk moeten vormgegeven vanuit het principe van 'één gezin, één plan'. Geen enkele gemeente voert alle taken zelf uit. De gemeenten zullen aspecten van de uitvoering voor hun rekening nemen, maar ook grote delen overlaten aan andere organisaties, publiek dan wel privaats. Flexibiliteit in de uitvoering is van wezenlijk belang. Wij zullen altijd de regie voeren aangezien wij betalen. Tot slot zal er altijd sprake zijn van intergemeentelijke samenwerking in de uitvoering van de Participatiewet, bijvoorbeeld via het vorm geven aan het regionale (net)werkbedrijf.

In het kader van Hameland in transitie en de ontwikkelingen rondom de Participatiewet is Hameland 'gesplitst' in een ontwikkelbedrijf en een werkbedrijf en resteert een concern. Het werkbedrijf focust zich op alle SW-medewerkers die niet zijn gedetacheerd. Het ontwikkelbedrijf richt zich op het werken bij een reguliere werkgever. Gezien de visies van de gemeenten, de inhoud van de Participatiewet en de blijvende verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de (kleiner wordende) Wsw, kunnen we voor de drie genoemde onderdelen een ontwikkelingsrichting vaststellen.

Werkbedrijf

De instroom in de Wet sociale werkvoorziening is op 1 januari 2015 gestopt. Tot en met 2018 stromen er dus jaarlijks op basis van leeftijd SW-medewerkers uit. De huidige populatie van afgerond 500 SW-medewerkers wordt de komende jaren minder. De SW-medewerkers die op 1 januari 2015 bij Hameland een (vast) dienstverband hadden, behouden wel hun huidige rechten en plichten. Zij kunnen dus zoals ze nu ook doen, blijven werken met behoud van hun huidige salaris. De uitvoering van de eventuele nieuwe instroom 'beschut werk' is onze verantwoordelijkheid.

Ten aanzien van het werkbedrijf (werken binnen) blijft de focus op zo veel mogelijk mensen ontwikkelen om ze via het ontwikkelbedrijf te kunnen detacheren. Ook wil het bestuur dat de werkpakketten verder verbeteren, zowel qua aansluiting op de mogelijkheden van de medewerkers als qua opbrengsten. Verder wil het bestuur onderzoeken of er medewerkers mogelijk beter op hun plek zijn dichtbij de woonplaats, bijvoorbeeld in combinatie met dagbestedingsactiviteiten.

Op basis van deze richting kan het werkbedrijf in 2015 en 2016 vanuit de huidige gemeenschappelijke regeling functioneren. Hameland blijft daarmee vooralsnog bestaan voor wat betreft beschut werk. In die zin wordt het werkbedrijf een zelfstandige organisatie, los van het ontwikkelbedrijf. Als er kansen zijn om het werkbedrijf of onderdelen ervan te privatiseren, zullen we dit bezien. Voor het werkbedrijf houdt het bestuur in ieder geval niet vast aan een publieke uitvoering. Dit betekent dat de uitvoering van het werkbedrijf in de gemeenschappelijke regeling Hameland in principe eindig zal zijn. Voorgaande is nog niet het definitieve beeld van het algemeen bestuur over de ontwikkelingsrichting van het werkbedrijf.

Ontwikkelbedrijf

Het succes van de Participatiewet wordt voor een groot deel bepaald door de mate waarin het ons lukt inwoners (met een afstand tot de arbeidsmarkt) te plaatsen bij reguliere werkgevers. Wij willen een publieke uitvoering van het bemiddelen en begeleiden van de doelgroep van de Participatiewet. De sociale diensten voeren dit uit. Hameland bouwt de taken in het ontwikkelbedrijf af en geeft deze aan ons terug. Wij zullen deze taken waarschijnlijk onderbrengen bij de sociale diensten. Zo ontstaat er vanuit de lokale overheid een samenhangende werkwijze voor werk en inkomen. De sociale diensten bezien welke functies en taken van het ontwikkelbedrijf zij nodig achten om de Participatiewet goed uit te voeren. De sociale diensten nemen de werkprocessen op, waardoor inwoners efficiënt en effectief bemiddeld en begeleid worden naar een reguliere baan.

De gemeenten Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk hebben een gezamenlijke sociale dienst (de SDOA). De gemeente Aalten gaat mogelijk samenwerken met de SDOA. De gemeente Haaksbergen richt zich op de arbeidsmarktregio Twente. Het ligt voor het bestuur voor de hand dat functies en taken van het ontwikkelbedrijf worden toegevoegd aan de sociale dienst(en). Het bestuur van de SDOA zal haar manager opdracht geven in samenwerking met Hameland te onderzoeken welke functies en taken nodig zijn om de Participatiewet uit te voeren. Gelet op de incongruentie moet hierbij aandacht zijn voor de positie van de gemeenten Aalten en Haaksbergen.

Concern

Het concern geeft ondersteuning aan zowel het niet-gesubsidieerde personeel (afgerond 65 fte) als het gesubsidieerde personeel (1.367 fte) op het gebied van personeelszaken (inclusief ziekteverzuim), salarisadministratie, receptie en post, ICT, financiën en planning en control. Het concern is een afgeleide van de nieuwe positie van het werkbedrijf en het ontwikkelbedrijf. Wellicht kunnen medewerkers van het concern worden ingezet in die nieuwe inrichting, maar het kan ook zijn dat dit niet nodig is. In algemene zin moet de focus liggen op het bevorderen van de mobiliteit van de huidige medewerkers. Daartoe kunnen uitstroombevorderende maatregelen worden uitgewerkt. Het bestuur gaat voor het concern dus uit van ontmanteling, waarbij het met de huidige kennis en stand van zaken niet mogelijk is een einddatum aan te geven. Tot slot kan op basis van voorgaande besluiten de conclusie worden getrokken dat het bestuur toewerkt naar het opheffen van de gemeenschappelijke regeling Hameland. Op basis van de huidige stand van zaken is hier nog geen einddatum voor.

De bijdrage in het liquidatieproces is voor Oost Gelre op ruim € 3,0 miljoen geraamd.

Het subsidieresultaat

Het subsidieresultaat is de som van de loonkosten enerzijds en de Wsw-subsidie anderzijds. Voor iedere SW-medewerker kan het subsidieresultaat worden vastgesteld. Door de invoering van de Participatiewet gaat het subsidiebedrag van € 26.100 per SE in 2014 dalen naar € 22.700 in 2019 (-13%). In het kader van de door te voeren transitie zal het werkgeverschap van de SW-medewerkers wijzigen. Wij krijgen daarmee het subsidieresultaat wat ook daadwerkelijk toebehoort aan de eigen inwoners. We moeten rekening houden met een tekort:

Jaar 2016	- € 764.032
Jaar 2017	- € 998.350
Jaar 2018	- € 1.222.876
Jaar 2019	- € 1.481.606

Verbonden partijen - GGD

Een potentieel niet te kwantificeren risico is de positionering van de jeugdgezondheidszorg in relatie tot de decentralisatie in het sociaal domein. In de bestuursperiode 2014 – 2018 moeten we het e.e.a. uitkristalliseren. Veranderingen in de jeugdgezondheidszorg hebben door de onderlinge banden en taken ook gevolgen voor de gehele GGD. Ook de discussie over de bekostiging van de JGZ bij een krimp van het aantal jeugdigen (met name in de Achterhoek) brengt financiële risico's met zich mee. In de begroting 2015 kwantificeren we de risico's op de plusproducten. Hiermee heeft de GGD een verdere verbetering in de begroting doorgevoerd.

Projecten

Financiële risico's verbonden aan de realisatie van de sporthal verdisconteren we binnen de ramingen van het project.

Ontwikkeling van de algemene uitkering

De ontwikkeling van de Algemene Uitkering is afhankelijk van de ontwikkeling van de netto-gecorrigeerde rijksuitgaven. De komende jaren staan we voor een flinke opgave. We moeten meer doen met minder geld. In 2015 moeten we de decentralisatietaken uitvoeren. Dit brengt een hoog (financieel) risico met zich mee. Voor de huidige Wmo taken ontvangen we in 2015 bijna € 800.000 minder als gevolg van de 40% bezuiniging die het Rijk heeft gesteld. Ook de herverdeling van het gemeentefonds levert ons structureel een nadeel op van € 360.000. Een positief aspect is dat de septembercirculaire een positieve bijstelling van het accres (jaarlijkse toename of afname) vanaf 2016 laat zien ten opzichte van de meicirculaire.

Openeinde regelingen

Minimabeleid, schuldhulpverlening en leerlingenvervoer zijn openeinde regelingen. De afgelopen jaren is het beroep op de schuldhulpverlening aanzienlijk toegenomen. Ook binnen de regeling leerlingenvervoer kunnen de kosten aanzienlijk oplopen.

Awbz / Wmo

Vanaf 2015 verdwijnen de functies begeleiding en kortdurend verblijf uit de Awbz. Daarnaast wordt de toegang tot de uit de Awbz betaalde intramurale zorg beperkt. Mensen met een zorgvraag blijven langer zelfstandig wonen. Begeleiding en persoonlijke verzorging zijn onderdeel van de nieuwe Wmo. De wetsherziening is eind 2014 goedgekeurd door de Eerste Kamer. Risico's hierbij zijn:

- De krappe tijd tussen goedkeuring van de wet- en regelgeving en de feitelijke invoering.
- Het principe van de kanteling moet worden toegepast op een nieuwe doelgroep en op een nieuwe vorm van ondersteuning (begeleiding en kortdurend verblijf). Hier moet voldoende expertise voorhanden zijn binnen de gemeente en bij de uitvoerders.
- De grote financiële bezuinigingsopdracht naast de onduidelijkheid over de huidige vormen van ondersteuning en de daaraan verbonden kosten.
- De bedrijfsvoering moet ingeregeld worden voor de uitvoering van deze nieuwe taak.

De beleidsplannen en verordeningen zijn in 2014 vastgesteld. Medewerkers zijn extra getraind in gespreksvoering en we hebben nieuwe krachten aangetrokken. Of de bezuinigingsopdracht uiteindelijk haalbaar is moet in de loop van 2015 duidelijk worden. Dat geldt uiteraard ook voor de duidelijkheid over de huidige vormen van ondersteuning en de daaraan verbonden kosten.

Jeugdzorg

Decentralisatie van alle jeugdhulp naar gemeenten scheidt bestuurlijke en financiële randvoorwaarden om het jeugdstelsel te vereenvoudigen en efficiënter en effectiever te maken. Het doel is de eigen kracht van de jongere en van het zorgend en probleemoplossend vermogen van diens gezin en sociale omgeving te vergroten. Op onderdelen is er verschil in visie tussen de samenwerkende gemeenten en er is onzekerheid over de kosten en het beschikbare budget.

De opgaven van zorginstellingen over de geleverde jeugdhulp komen niet overeen met de gegevens waarop het Rijk het budget voor 2015 heeft vastgesteld. Daardoor zijn de bezuinigingen hoger dan waar op gerekend is.

De contracten met de zorgaanbieders zijn getekend nog vóór de volledige overdracht van cliëntgegevens (wie ontvangt welke zorg en wanneer loopt de indicatie af) had plaatsgevonden. Om die reden was het vrijwel onmogelijk een goede inschatting te maken van hoeveel en welke zorg we moeten inkopen.. In de loop van 2015 zal dit duidelijk worden.

Naast een financieel risico leverde het ontbreken van inzicht in het cliëntbestand en de zorgvraag ook een risico in de bedrijfsvoering op. Omdat we niet wisten aan hoeveel cliënten wij wanneer een nieuwe beschikking moeten afgeven, konden we het loket (front- en backoffice) niet goed inrichten. Ook hier hebben we extra energie gestoken in trainingen en in de werving van extra formatie.

Participatiewet

Met de Participatiewet wil het kabinet bereiken dat zoveel mogelijk mensen deelnemen in de samenleving. De Participatiewet voegt de Wet werk en bijstand (Wwb), de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en een deel van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong) samen. Ook voor dit onderdeel geldt dat de beleidsplannen en verordeningen in 2014 zijn vastgesteld.

Wij zijn verantwoordelijk voor de uitvoering en daarmee dragen wij ook de financiële risico's. Welk budget aan deze verantwoordelijkheid wordt gekoppeld is niet duidelijk, maar we zullen wel rekening moeten houden met forse bezuinigingen. Er is géén invoeringsbudget voor de decentralisatie van de Participatiewet beschikbaar. Ook met het nieuwe sociaal deelfonds zullen de belangrijkste risico's op hoofdlijnen als volgt zijn.

Uitvoering Wsw

Voor de risico's met betrekking tot de uitvoering van de Wsw verwijzen wij u naar de beschrijving onder "verbonden partijen – Hameland" in deze paragraaf.

Overige Risico's

We verwachten nog niet dat de groep inwoners die onder de participatiewet valt snel zal uitstromen richting regulier werk. Voor inwoners met een arbeidsmarktbeperking komt er loonkostensubsidie beschikbaar om de beperkte loonwaarde te compenseren. Maar het is de vraag of dit werkgevers over de streep zal trekken. Het is in dit kader belangrijk dat het nieuwe regionale werkbedrijf een podium wordt voor sluitende afspraken met werkgevers. Tenslotte verwachten we veel van de aansluiting op andere decentralisaties binnen het sociaal domein, zodat we de inwoners sneller en beter begeleiden. Als de gewenste integraliteit ontbreekt of te beperkt is bereiken we dit doel niet.

We voeren strak risicomanagement, maar budgetneutraliteit zal niet realiseerbaar zijn:

1. De tekorten op het uitkeringenbudget lopen, zonder extra bijdrage van het Rijk, op tot bijna € 1 miljoen in 2018;
2. Het budget voor re-integratie en Wsw daalt met € 2 miljoen in de periode tot en met 2018.

Huisvesting onderwijs

Met ingang van 1 januari 2015 zijn de schoolbesturen in het primair onderwijs ook volledig verantwoordelijk voor het buitenonderhoud van de schoolgebouwen. Hiervoor wordt budget overgeheveld vanuit het gemeentefonds naar de schoolbesturen. Er is geen overgangsregeling getroffen op basis waarvan wij nog moeten bijdragen in de kosten van toekomstige voorzieningen groot onderhoud.

Bij het vaststellen van het programma voorzieningen huisvesting onderwijs voor het jaar 2014 hebben wij een als noodzakelijk beoordeelde voorziening, waarvan de kosten zijn begroot op € 316.000, op budgettaire grond afgewezen.

Bouwgrondexploitatie

Door de huidige economische situatie en demografische ontwikkelingen moeten wij de verwachtingen rondom de ontwikkeling en verkoop van woningen en bedrijventerreinen herzien. De nota grondbeleid is door de raad vastgesteld. Uitgangspunt voor bouwgrondexploitatie blijft een sluitende exploitatieopzet. Jaarlijks actualiseren we de exploitatieopzetten. Als hieruit blijkt dat een tekort ontstaat, verwerken we het verlies in de jaarrekening. Wij verwachten dat de exploitatie van zowel woningbouw als bedrijventerreinen minimaal kostendekkend zijn. In de nota grondbeleid gaan we nader in op de exploitaties en de maatregelen die nodig zijn om financiële risico's te beheersen. Bij de waardering van de gronden houden we rekening met invoering van de vennootschapsbelastingplicht en kiezen we voor de fiscaal meest gunstige optie.

Regionaal bedrijvenpark Laarberg

In de huidige economische situatie zijn er financiële risico's verbonden aan de bouwgrondexploitatie van Laarberg. De risico's en onzekerheden kunnen we moeilijk inschatten. De financiële risico's hebben we verdisconteerd in het benodigde weerstandsvermogen. Hierbij hebben we rekening gehouden met de lange looptijd van de exploitatie en het te verwachten exploitatieresultaat bij verschillende scenario's.

Planschadevergoeding

Voor aanspraken op planschadevergoeding hebben we een reserve beschikbaar van ruim € 38.500. We verwachten dat het aantal verzoeken afneemt door aanpassing van de regeling planschadevergoeding met de invoering van een eigen bijdrage. Aanspraak op planschade als gevolg van de toekomstige ontwikkeling van bouwgrond moet binnen de exploitatieopzet van het plan bekostigd worden.

Fiscale risico's

In 2011 zijn we met de Belastingdienst Horizontaal Toezicht (HT) aangegaan. Dit wil zeggen dat we een open houding van beide kanten hebben en situaties voorleggen zodat wederzijdse afspraken gemaakt worden. Het voordeel hiervan is dat we achteraf niet met controles geconfronteerd kunnen worden. Dit proces is continue in ontwikkeling. Fiscaliteit maakt nu onderdeel uit van onze interne controle en bij complexe vraagstukken nemen we het btw-aspect mee.

We willen dit steeds beter verankeren in onze organisatie, zodat de Belastingdienst op den duur alleen hoeft te monitoren. In 2014 heeft de Belastingdienst aangekondigd een evaluatieonderzoek te houden voor 350 grote organisaties in Nederland die onder HT vallen. Oost Gelre valt onder deze aselecte steekproef. Doel van het onderzoek is de relatie tussen het toezicht bij grote organisaties en de naleving van fiscale wet- en regelgeving door die organisaties meer inzichtelijk te maken. Het boekenonderzoek zal naar verwachting in 2015 uitgevoerd worden.

Verzekeringsrisico's

Voor zowel materiële (gebouwen / kunstvoorwerpen e.d.) als immateriële zaken (aansprakelijkheid, fraudeverzekering en bestuurdersaansprakelijkheid e.d.) hebben we met verzekeringspolissen de risico's afgedekt. Jaarlijks heroverwegen we de verzekeringspolissen. In regionaal verband besteden we de diverse verzekeringen aan.

Overige risico's

Dit zijn risico's die samenhangen met de bedrijfsvoering, zoals mogelijke juridische claims door fouten in de uitvoering van procedures. Voorbeelden hiervan zijn:

- gevolgen van beroep en bezwaar tegen allerlei vergunningen
- gevolgen van besluiten op het gebied van personeelsaangelegenheden (w.o. ontslaanvragen)

Toereikendheid bestemmingsreserves voor onderhoudsvoorzieningen

Op basis van de beschikbare beheerprogramma's zijn de bestemmingsreserves op niveau. Onvoorzien omstandigheden daargelaten zijn de financiële risico's voldoende afgedekt.

Paragraaf 2: Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn derde rechtspersonen waarmee wij een bestuurlijke en financiële band hebben, zoals deelnemingen (vennootschappen), gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen. Het is niet onze bedoeling te rapporteren over alle partijen waarmee een verbintenis bestaat. Het criterium ligt bij die partijen waarin wij een bestuurlijk en/of financieel belang hebben.

Wat het voor vaak ingewikkeld maakt is dat we zowel bestuurder als klant zijn. Bovendien zijn er vaak meerdere deelnemers aan de verbonden partij. Wij zijn dan niet de enige bestuurder en niet de enige klant en moeten dus onze bestuurlijke doelen en 'klantwensen' afstemmen met die van andere deelnemers. Dit alles maakt de aansturing van verbonden partijen complex. Centraal staat daarom de vraag hoe wij meer invloed krijgen op het beleid, de financiën en het product van onze Wet gemeenschappelijke regelingen verbanden (Wgr).

In opdracht van het Directeuren Netwerk Achterhoek is een groep controllers bezig deze vraag te beantwoorden. Zij hebben onderzoek gedaan naar de relatie tussen gemeenten en Wgr-verband en concluderen dat we de sturing kunnen verbeteren door:

1. de planning- en control-cyclus van gemeenten en WGR-verband beter op elkaar af te stemmen. Het gaat daarbij om de onderlinge informatievoorziening via begroting, tussentijdse rapportages en jaarrekening;
2. de overlegstructuren tussen gemeenten en WGR-verband te versterken. Een meer actieve rol van de gemeenten is vereist, dus niet meer wachten op voorstellen vanuit het WGR-verband, maar zelf aan de slag;
3. meer invloed uitoefenen aan de voorkant van het beleidsproces. Meedenken over visie, ambities en de vertaling daarvan naar beleidskaders is effectiever dan achteraf uitkomsten toetsen.

Samen met de GGD werken wij aan een arrangement waarbinnen we deze doelstellingen praktisch vormgeven. Dit arrangement kan als voorbeeld dienen voor het verbeteren van de sturing naar andere Wgr-verbanden. In 2013 werd een praktisch financieel en beleidsmatig toetsingskader uitgewerkt op basis waarvan gemeenten de begroting en jaarstukken van verbonden partijen kunnen beoordelen. Inmiddels hebben Achterhoekse gemeenten ook afspraken gemaakt over de indexering van de financiële bijdragen aan Wgr-verbanden. Ook wordt gewerkt aan het optimaliseren van de informatiestromen tussen verbonden partijen en gemeenten. Daarbij wordt aandacht geschonken aan het tijdig toesturen van stukken, optimalisering van het vergaderschema en verbeteringen in het bestuurlijk- en ambtelijk overleg.

Verbonden partijen met bijzondere ontwikkelingen:

Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland (VNOG)

Vooruitlopend op de inwerkingtreding van de aangepaste Wet Veiligheidsregio's zijn onze beroeps brandweerfunctionarissen op 1 januari 2011 overgegaan naar de VNOG. Toen is ook het materieel overgedragen. Op 1 januari 2013 zijn alle vrijwilligers en de risicobeheerders overgestapt resp. in dienst gekomen van de VNOG. De vier gemeenten in het oosten van de Achterhoek hadden er overigens in 2008 voor gekozen om voor de uitvoering van de lokale brandweezorg een gezamenlijke brandweerorganisatie op te bouwen (cluster). Ons cluster wordt gevormd door de gemeenten Aalten, Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk en draagt de naam BWAO: Brandweer Achterhoek Oost. In de VNOG zijn zes clusters geformeerd. Elk cluster wordt geleid door een bestuurscommissie bestaande uit de burgemeesters van elke gemeente. De clusterbegroting is onderdeel van de begroting van de VNOG, maar de bestuurscommissies en de gemeenten die zij vertegenwoordigen zijn elk verantwoordelijk voor het eigen deel van de begroting.

1 januari 2014 is de gewijzigde Wet veiligheidsregio's van kracht geworden. Ook de lokale brandweezorg is bij wet compleet overgedragen aan de veiligheidsregio. Om de VNOG verder op de toekomst voor te bereiden heeft het Algemeen Bestuur van de VNOG in 2014 diverse besluiten genomen onder de noemer van het project MOED (Masterplan Optimalisatie Effectuering Doelmatigheid). Dit project omvatte vele deelprojecten die de totale organisatie doorlichten en efficiency mogelijkheden zichtbaar moeten maken. Uitkomsten van dit project worden in de loop van 2015 verwacht. Eén van de besluiten is een reorganisatie van de VNOG per 2016. Die behelst onder andere het invoeren van regiobrede afdelingen en het opheffen van de clusters, inclusief de autonome bestuurscommissies. Het Algemeen Bestuur van de VNOG heeft ook besluiten genomen met betrekking tot de te realiseren bezuinigingen en deze wijken af van onze wens. De bezuinigingen die verder worden doorgevoerd zijn afhankelijk van de uitkomsten van het project MOED. In de VNOG wordt samen met de gemeenten de handelswijze voor de kazernes/posten (in ons cluster een negental) bestudeerd (werkafspraken of eventuele overdracht aan de VNOG). De uitkomsten van die studie worden in de loop van 2015 verwacht.

De kwaliteit van de financiële stukken van de VNOG is toereikend wat betreft de verantwoording.; De programmabegroting en de daaraan voorafgaande kadernota geven voldoende mogelijkheden tot sturing. Bij dit laatste moeten we wel aantekenen dat er sprake is van een gewogen stemming bij de besluitvorming. Grotere gemeenten hebben daardoor een zwaardere stem bij het nemen van beslissingen. In het verband van de bestuurscommissies cluster Achterhoek Oost en cluster Achterhoek West wordt wel steeds gestreefd naar consensus bij de opstelling in VNOG-verband. Vanaf 2016 zullen de bestuurscommissies in hun huidige autonome rol verdwijnen.

Sociale Dienst Oost Achterhoek

2014 stond in het teken van de invoering van de Participatiewet. Deze wet vervangt de Wet Werk en bijstand (WWB), de Wet Sociale werkvoorziening en delen van de Wajong voor wat betreft gedeeltelijke arbeidsgehandicapten. Hiermee hebben we één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt. De SDOA gaat per 1 januari 2016 de participatiewet uitvoeren.

In 2014 zijn alle verordeningen en beleidsregels in concept voorbereid en door de raad vastgesteld. Het loopbaanplein in Winterswijk is uitgebreid met het leerwerkloket en een adviespunt van het regionaal orgaan Zelfstandigen.

Verder is in 2014 het project "de Plussen van 50+", de groepsgewijze begeleiding van werkzoekenden en het pilotproject "activering werkzoekenden met een grotere afstand tot de arbeidsmarkt".

De afgelopen jaren is de aandacht noodgedwongen vooral gericht op werkzoekenden die grotere kansen hebben op de arbeidsmarkt. De bijstandsuitgaven moesten worden teruggedrongen om uit te komen met de toegekende budgetten. De resultaten die zijn geboekt maken een voorzichtige terugkeer mogelijk naar het uitgangspunt "iedereen doet mee, niemand aan de kant".

Hiervoor is een pilot gestart waarin 100 werkzoekenden aan de onderkant van de arbeidsmarkt zijn benaderd om nader te onderzoeken wat we met beperkte middelen voor deze groep kunnen doen.

De doelstelling om het aantal uitkeringen terug te brengen naar het niveau van 2011 kon, door de opeenvolgende economische dips, niet gerealiseerd worden. Het aantal uitkeringen is in 2014 toegenomen. Door strengheid aan de poort werd de instroom wel zoveel mogelijk beperkt.

Totaal zijn 101 personen ingestroomd en 87 uitgestroomd. Het bestand steeg met 14 personen.

Hameland

In 1969 werd de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) ingevoerd. Na 45 jaren sloot de Wsw in 2014 haar deuren. Dit jaar stond vooral in het teken van de voorbereiding op de nieuwe Participatiewet, die op 1 januari 2015 in werking is getreden. De vijf gemeenten die samen de gemeenschappelijke regeling Hameland (GR Hameland) vormen gaan deze wet zelf uitvoeren. Dit is af te leiden uit de Beleidsplannen Participatiewet 2015-2018, die door de vijf gemeenteraden in het najaar van 2014 zijn vastgesteld.

Dit betekent dat Hameland geen rol krijgt in het bemiddelen en begeleiden van de nieuwe doelgroep. De beleidsplannen van de vijf gemeenten geven eveneens aan dat er voor wat betreft de bestaande doelgroep Wsw geen toekomst is voor de GR Hameland. De gemeenten zijn van mening dat de

nieuwe Participatiewet om een nieuwe uitvoering van de Wsw vraagt. De door de gemeenteraden vastgestelde uitvoering van de Participatiewet betekent dat de onderdelen van Hameland in de komende jaren worden ontmanteld. Voor de sw-medewerkers met een vast dienstverband verandert er weinig tot niets, zij behouden hun huidige rechten en plichten.

In 2014 is door Hameland uiteraard gewoon doorgewerkt aan haar kerntaak: het aan het werk krijgen en houden van nog steeds ruim 1.500 sw-medewerkers. Iets meer dan de helft van deze medewerkers werkt bij een reguliere werkgever. Helaas is het aantal gedetacheerde sw-medewerkers in 2014 licht afgenomen, ondanks meer binnen gehaalde vacatures (314 vacatures, een stijging van 24% ten opzichte van 2013). Ook de omzet uit detacheringen steeg weer ten opzichte van 2013 en ligt zelfs boven het niveau van 2012. Naast veel nieuwe plaatsingen zijn er eveneens diverse plaatsingen gestopt: 332. Gelukkig aanzienlijk minder dan in 2013 (daling 21,7%). Het geeft aan dat het aan het werk krijgen en houden van onze sw-medewerkers allerminst een statische aangelegenheid is. Het is een continue proces van in gesprek zijn met werkgevers, vacatures binnenhalen of functies creëren, sw-medewerkers bemiddelen en vervolgens begeleiden.

Bij 'werken binnen' van Hameland zijn in 2014 weer allerlei zaken verbeterd. Zo is er veel aandacht besteed aan de arbeidsomstandigheden, onder meer door het verbeteren van de bestaande bedrijfshulpverleningsorganisatie, de aanschaf van nieuwe stoelen en trainingen op het gebied van veiligheid. Minstens zo belangrijk is het feit dat het beschikbare werk is toegenomen én dat het werk gelijkmatiger beschikbaar was. Dit heeft geleid tot meer opbrengsten in vergelijking met de begroting en het jaar 2013. En dankzij het zelf uitvoeren van het vervoer op maat konden de kosten aanzienlijk worden teruggebracht.

In 2014 is ook de tevredenheid van de medewerkers van Hameland onderzocht via een medewerkerstevredenheidsonderzoek. Ondanks de enorme herstructurering van de afgelopen jaren, die gepaard ging met veel veranderingen en twee personele reorganisaties onder het kaderpersoneel, beoordelen de medewerkers het werken bij Hameland met een 6.9. Een ruime voldoende. Ook gaat het overgrote deel van de medewerkers met plezier naar hun werk. Bij 'werken binnen' is dit lager, maar gaat nog altijd iets meer dan 80% met plezier naar het werk. Bij het bestuur is er eveneens een tevreden gevoel over 2014. Veel doelstellingen zijn gerealiseerd en er is een operationeel resultaat behaald van € 528.000. Door het negatieve subsidieresultaat is het eindresultaat helaas negatief maar we kunnen dit Hameland als organisatie niet aanrekenen. Het eindresultaat is uitgekomen op -€ 1,936 miljoen, dit is € 418.000 beter dan begroot. In dit resultaat is eveneens de verkoop van Hacron Groen en Hacron Schoon meegenomen. Met deze verkoop heeft Hameland afscheid genomen van de laatste activiteiten, waar het nog gedeeltelijk eigenaar van was. In 2015 zal - op basis van de nieuwe uitvoering van de Wsw die door de gemeenten wordt bepaald - de transitie van Hameland verder gaan, waarbij getracht wordt de kennis en kunde van Hameland te behouden.

Stadsbank Oost Nederland

De Stadsbank Oost Nederland voert de wet gemeentelijke schuldhelpverlening uit. Door interne problemen bij de Stadsbank heeft de dienstverlening onder druk gestaan. Om hier verbetering aan te brengen is er een pilot gevormd met als uitgangspunten één gezin en één hulpverlener, maatwerk en de dienstverlening zo dicht mogelijk bij de gebruiker.

Regio Achterhoek

De Regio Achterhoek heeft een grote verandering ondergaan. De formele betrokkenheid van de regio bij projecten die worden uitgevoerd door de 3 O's in de regio, is geëindigd. De rol van de Regio is enkel nog ondersteunend van aard en, waar nodig, stimulerend. In deze rol zal de regio zich de komende jaren richten op de Uitvoeringsagenda Achterhoek in welk kader diverse projecten worden uitgevoerd. De formele taken van de Regio Achterhoek die resteren zijn met name gericht op subsidieverwerving en -verlening, regiomarketing en lobby.

NV Rova

NV Rova heeft de laatste jaren steeds meer ingezet op duurzaamheid. Dit voor zowel het ophalen van afval (b.v. in het omgekeerd inzamelen, waarbij afvalstoffen als grondstoffen worden gezien) als op het gebied van duurzame energie. Zo wordt o.a. ingezet op het verwerken van gft en grof tuinafval tot duurzame energie zoals groen gas. Daarnaast beheert Rova bij een aantal gemeenten (b.v. Winterswijk en Zwolle) het openbaar gebied.

Achterhoekse Groene Energie Maatschappij (AGEM)

Vanuit het Akkoord van Groenlo (Tafel van Groenlo) en de Achterhoekse Agenda 2020 heeft de Achterhoek de ambitie om in 2030 energieneutraal te zijn. Om deze ambitie waar te maken is eind 2013 de Achterhoekse Groene Energie Maatschappij (AGEM) opgericht. Alle 8 gemeenten zijn akkoord gegaan met de oprichting van deze coöperatieve organisatie, waarvan ze dus ook alle acht lid zijn. De AGEM moet er voor zorgen dat een belangrijk deel van de in de Achterhoek gebruikte energie lokaal en duurzaam tot stand komt. De AGEM levert nu, zij het nog op kleine schaal, de groene Achterhoekse energie aan haar leden. Daarnaast levert de AGEM producten en diensten, die gericht zijn op energiebesparing en duurzame energieopwekking.

Omgevingsdienst Achterhoek (ODA)

Op 1 april 2013 zijn onze milieutaken overgegaan naar de ODA. Na een aantal opstartproblemen draait de ODA al redelijk goed. Vanaf de start zijn beide partijen, de gemeente en de ODA, zoekende geweest naar een goede invulling van hun rollen van opdrachtgever en opdrachtnemer. Voor een goede aansturing en terugkoppeling is er structureel overleg. Om de aandachtspunten goed voor het voetlicht te krijgen wordt in 2015 een brede evaluatie gehouden. De bevindingen worden meegenomen bij verbetertrajecten.

Dimpact

Sinds 2006 zijn wij lid van de coöperatieve vereniging Dimpact. Dimpact helpt ons om de digitale dienstverlening verder te ontwikkelen. Ook is Dimpact de partij die voor ons (33 gemeenten en groeiende) landelijke ontwikkelingen probeert te vertalen naar informatievoorziening en bedrijfsvoering. Verder vertegenwoordigt Dimpact ons in overleggen (bijv. VNG en KING), waarin landelijke afspraken gemaakt worden over het realiseren en invoeren van ontwikkelingen. Te denken valt hierbij aan de informatiehuishouding rond de 3D's, modernisering GBA en het basissysteem. Dimpact heeft steeds meer de rol van coördinatie en inkoop procesbegeleider. De rol van het ontwikkelen van maatpakket wordt de komende jaren steeds kleiner. De sturing richting de leverancier om ontwikkelingen als standaard te realiseren wordt des te groter.

Erfgoed Centrum Achterhoek Liemers (ECAL)

Het streekarchief – tegenwoordig Erfgoedcentrum Achterhoek Liemers (ECAL) – beheert, maakt toegankelijk en stelt archieven beschikbaar van de deelnemende overheden, overeenkomstig de Archiefwet. Daarnaast zorgt het ECAL voor het in stand houden en bevorderen van het cultureel erfgoed in het gebied van de Achterhoek en de Liemers.

Voor juli 2014 werd de bijdrage aan het ECAL gebaseerd op het aantal inwoners, strekkende meters archief en een bijdrage aan de 'staringtaken'. De raad heeft op 15 juli 2014 vastgesteld dat de bijdrage aan het ECAL gebaseerd wordt op het aantal over te dragen meters archief. Deze betalingsmethodiek leidt in ieder geval tot meer transparantie.

Muziekschool

Boogie Woogie, het instituut voor kunst en cultuur, verzorgt het muziekonderwijs in de vorm van harmonie- en fanfarelessen t/m 18 jaar voor de inwoners uit Oost Gelre. Daarnaast verzorgt Boogie Woogie vanaf 2014 ook op basis van de regeling van combinatiefunctionarissen muzieklessen op de basisscholen in Oost Gelre om de cultuurdeelname van de jeugd in Oost Gelre te bevorderen. Boogie Woogie heeft in 2014 een nieuw beleidsplan voor de komende jaren opgesteld. Hierin wordt tevens aandacht gevraagd voor muziekonderwijs in Oost Gelre in de vorm van lichte muziek en popmuziek. Op dit moment ligt er een B&W advies over een pilot lichte muziek- en poplessen ter behandeling bij het college. Na besluitvorming daarvan gaat Boogie Woogie in de cursusjaren 2015-2016 en 2016-2017 deze lessen verzorgen.

Bibliotheek

Met ingang van 1 januari 2014 is er geen bibliobus meer in de kleine kernen. In plaats van de bibliobus is er nu in de kleine kernen de BOS (Bibliotheken op scholen). Uit een tussenevaluatie van de bibliotheek met de 6 dorpsbelangenorganisaties (dbo's) blijkt dat de voorziening BOS aan de wens van de dbo's voldoet. De bibliotheek voert vanaf 2014 ook de regeling voor combinatiefunctionarissen op de basisscholen uit om de leesbevordering en het gebruik van internet te stimuleren. Daarnaast ondersteunt men zo nodig de leerkrachten op de basisscholen op het gebied van leesbevordering en mediawijsheid alsook met betrekking tot het vraaggericht uitvoeren van leesbevorderingsprogramma's. Begin 2015 start de Bibliotheek Oost Achterhoek met de voorbereiding van een nieuw beleidsplan.

GGD

Tussen de deelnemende gemeenten blijft de positionering van de jeugdgezondheidszorg een rol spelen. Dit is al een aantal jaren het geval en blijft ook in 2015 onderwerp van gesprek. Een deel van de gemeenten wil de jeugdgezondheidszorg (4-18 jaar) buiten de GGD onderbrengen. Dit kan gevolgen hebben voor de levensvatbaarheid van de GGD.

Voor de nadere uitwerking van de paragraaf verbonden partijen verwijzen wij u naar de bijlage.

Paragraaf 3: Bedrijfsvoering

Inleiding

We kunnen alleen de producten en prioriteiten binnen de programma's realiseren met een effectief en efficiënt werkende organisatie. De bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van de programma's. Het succesvol uitvoeren van de verschillende programma's is dan ook in belangrijke mate afhankelijk van de kwaliteit van de bedrijfsvoering.

De paragraaf Bedrijfsvoering heeft een expliciete relatie met het programma Bestuur en dienstverlening. De scheiding die we hier trekken is dat het programma zich inhoudelijk vooral richt op de relatie tussen de burger en de gemeente, terwijl de paragraaf zich richt op de reguliere operationele kaders voor de bedrijfsvoering.

Deze operationele kaders hebben betrekking op huisvesting, communicatiebeleid, doorontwikkeling van de organisatie, personeelsbeleid, personeel en organisatie, informatisering en automatisering en planning & control. In deze paragraaf gaan we in op de ontwikkelingen die aan de orde zijn binnen de bedrijfsvoering.

Gemeentelijke huisvesting

In mei 2013 heeft de raad besloten om de top vijf van de hoogste prioriteiten uit te voeren. Het gaat hier om verbetering van de Arbo-omstandigheden van de receptiemedewerkers en de balie burgerzaken. Daarnaast moet de lift gereviseerd worden en de toegang vernieuwd.

De verbouwing van de publiekshal is in september 2014 afgerond. Vanaf dit moment vindt de dienstverlening weer plaats vanuit het hoofdgebouw. De reacties op de verbouwing zijn positief, van zowel de medewerkers als onze bezoekers.

Communicatiebeleid

Ons communicatiebeleid liet zich in 2014 kenschetsen door drie belangrijke trefwoorden:

- Strategisch
- Interactief
- Aangepast aan de doelgroep

Strategisch

Bij alle plannen en projecten zochten we de samenwerking met de inwoners. Ook in 2014 hebben we daarin stappen gezet. Vanaf het eerste moment bij elk project was de vraag hoe we de inwoners meenemen in het proces. En net zo belangrijk is het om hierin de juiste verwachtingen te scheppen. Alleen dan kom je tot draagvlak voor plannen. En dat is weer de enige manier om te bevorderen dat inwoners ook verantwoordelijkheid willen nemen voor de uitvoering van die plannen. Dan maakt het niet uit of het een heel groot project is, zoals het Programma Stad Groenlo, of een kleiner project zoals de aanleg van de Dahliatuin. Het team Communicatie adviseerde en ondersteunde medewerkers bij het kiezen van de juiste strategie bij het benaderen van en communiceren met de diverse doelgroepen.

Interactief

In 2014 hebben we onze interactie met de inwoners verder verbeterd. En dat niet alleen ten aanzien van burgerparticipatie, maar ook in de 'dagelijkse' communicatie. We zien toenemende interactie via social media als twitter en facebook. We reageerden snel, ook in het weekend. Dat werkt en levert ook respons op. We verschuilen ons immers niet achter regels of onmogelijkheden, maar zoeken naar oplossingen. Dat doen we samen met de vragensteller.

Aangepast aan de doelgroep

Wij spiegelen ons communicatiebeleid aan de doelgroep. Als onze inwoners Twitter en Facebook gebruiken dan doen wij dat ook. We zagen ook in 2014 een toenemende tendens waarbij de traditionele manieren van communiceren steeds meer aangevuld en vervangen wordt door nieuwe vormen. Deze ontwikkelingen gaan razendsnel en wij gaan hier in mee.

Daarnaast hebben wij inmiddels een programma aangeschaft waarmee we een breed scala aan digitale media kunnen monitoren. Zowel in de dagelijkse situatie als bij calamiteiten of incidenten. Dat geeft ons de mogelijkheid snel te anticiperen en doelgericht te communiceren.

Personeelsbeleid

De ingezette lijn die vorm geeft aan de participatiesamenleving hebben we in 2014 voortgezet. De uitgangspunten van SLIM (Strategie, Lean, I&A en Mensen) waren daarbij steeds leidend. Het personeelsbeleid is daar ondersteunend aan. We werken minder met strak gestructureerde personeelsinstrumenten, maar meer met instrumenten waar ruimte is voor individuele invulling. Zo hebben we in 2014 een nieuwe HRM-gesprekscyclus ingevoerd met een sterk vereenvoudigd formulier. Ook de werktijdenregeling is geminimaliseerd en aangepast aan Het Nieuwe Werken.

We hebben met alle medewerkers die al projecten doen op het gebied van burgerparticipatie gesprekken gevoerd om te kijken wat de ervaringen zijn, wat we er samen van kunnen leren en waar verdere ontwikkeling nodig is. Er is ruimte voor individuele opleidingen en trainingen maar we kijken ook naar trainingen die we organisatiebreed in kunnen zetten. Dit laatste wordt in 2015 verder uitgewerkt.

Opvallend is verder dat medewerkers, naast de vakinhoudelijke cursussen, ook trainingen volgen op het gebied van vaardigheden. Denk aan adviesvaardigheden, communicatie, assertiviteit, timemanagement en NLP. Dit past prima bij een organisatie in ontwikkeling.

De activiteiten die we jaarlijks organiseren hebben als doel om meer beweging en creativiteit in ons werk te brengen. Zo is een enthousiaste club van 10 medewerkers van verschillende afdelingen en disciplines in 2014 opgeleid tot Ynnovator. Zij kunnen bijeenkomsten ondersteunen en leiden over zowel in- als externe vraagstukken.

Ook hebben we in 2014 weer meegedaan aan de landelijke week "Train je collega".

De week van het compliment was ook een leuke manier om elkaar op een positieve manier feedback te geven.

Door veranderende belastingwetgeving en een nieuwe gemeente cao 2012 - 2014 hebben we met het GO overleg gevoerd over een nieuw Sociaal Statuut en de werkkostenregeling. Begin 2015 is dit afgerond.

Op het gebied van Arbo hebben we in 2014 stappen gezet. De receptie/balie en burgerzaken is verbouwd en aangepast aan de eisen die er zijn op het gebied van Arbo. Verder hebben we een nieuw Arbobeleidplan opgesteld.

We hebben in 2014 op elke afdeling uitgebreid stilgestaan bij het onderwerp integriteit. Vanuit de afdelingen werden deze bijeenkomsten voorbereid met het formuleren van stellingen die bediscussieerd werden in het afdelingsoverleg. We constateren dat het goed is om dit onderwerp bespreekbaar en levend te houden.

In 2014 hebben we in gang gezet dat de salarisadministratie per 1 januari 2015 uitgevoerd wordt bij de gemeente Doetinchem. Eén medewerker is daarvoor gedetacheerd naar Doetinchem. De andere medewerker van de salarisadministratie heeft inmiddels deels een andere functie binnen Oost Gelre (16 uur) en blijft deels nog op P&O (6 uur).

Aanleiding voor deze samenwerking is de kwetsbaarheid als kleine gemeente en de kosten die aanmerkelijk omlaag gaan bij samenwerking.

In-, uit- en doorstroom

In 2104 zijn 7 mensen met ontslag gegaan:

- 3 medewerkers op eigen initiatief (o.a. andere baan);
- 2 medewerkers van het zwembad kregen na een re-integratieperiode van 2 jaar ontslag;
- 1 medewerker ging met pensioen;
- 1 medewerker in verband met overlijden.

In 2014 zijn 13 nieuwe medewerkers ingestroomd, waarvan 7 jongeren via het "ervaarjebaan" project en werkervaringsplaatsen SDOA een tijdelijke aanstelling hebben gekregen.

De uitbreiding van de formatie is toe te schrijven aan de nieuwe taken op het gebied van de 3 decentralisaties. Daarnaast is een aantal medewerkers op detachingsbasis van bijvoorbeeld Zozijn en MEE aan het werk in onze gemeente. Op deze manier maken we gebruik van de expertise van andere organisaties en bouwen we gezamenlijk aan nieuwe werkwijzen.

We hebben in 2014 weer geïnvesteerd in het aantrekken van jongeren. We hebben daarbij gebruik gemaakt van het project “ervaarjebaan” dat vanuit de regio Achterhoek is opgezet. Jongeren worden gedurende een halfjaar in de gelegenheid gesteld om in het bedrijfsleven en bij de overheid werkervaring op te doen waarvoor zij een vergoeding ontvangen van € 500,- netto per maand. We hebben jongeren op deze manier ingezet. We kregen bijzonder gemotiveerde jongeren aan het werk, die we na het halfjaar “ervaarjebaan” allemaal een tijdelijk contract hebben aangeboden. Ook hebben we in 2014 drie jongeren op een werkervaringsplaats SDOA geplaatst. Twee van hen hebben eveneens een tijdelijk contract bij ons. Het aantal stagiaires bleef in 2014 stabiel. We konden wederom aan 14 studenten een stage- of afstudeerplek bieden; 1 vanuit het WO, 10 vanuit het HBO en 3 vanuit het MBO.

We merken wel dat de grenzen van onze relatief kleine personele bezetting bereikt zijn. Waar nodig moeten we voor projecten extra menskracht inzetten. Dit was met name het geval op de afdeling Onderwijs, Welzijn en Zorg voor de nieuwe decentralisatietaken. Maar ook op de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling en Beheer moet extern ingehuurd worden, willen we de plannen van college en raad allemaal uit kunnen voeren.

Ziekteverzuim

We hebben in 2014 wederom te maken gehad met een zeer laag ziekteverzuim, namelijk 3,0% excl. zwangerschapsverlof. In 2013 was dit 2,83%. Gemeenten van gelijke grootte hadden in 2013 een verzuimpercentage van 4,8%. Gevolg van dit lage verzuim is dat we nauwelijks kosten hoefden te maken voor ziektevervangingskosten. Ook de kosten van bijvoorbeeld de bedrijfsarts waren lager dan begroot.

Informatisering en Automatisering

De inspanningen op het terrein van I&A worden structureel gevoed vanuit:

- het Informatiebeleidsplan;
- de landelijke ontwikkelingen Eerste Overheid 2015;
- eenmalige registratie meervoudige uitgifte (basisregistraties);
- algemene landelijke en organisatie ontwikkelingen zoals:
 - 3 Decentralisaties;
 - Burgerparticipatie / overheidsparticipatie;
 - informatiebeveiliging;
 - privacy;
 - plaats onafhankelijk werken;
 - digitalisering.

De afgelopen jaren hebben wij diverse randvoorwaarden opgenomen en ingevuld om de dienstverlening aan de burger en de interne organisatie te verbeteren. Daarnaast hebben we sterk ingezet om de (landelijke) ontwikkelingen op een kwalitatief hoogwaardige en bedrijfsmatige manier te realiseren. Dit zijn ook de acties voor de komende jaren. Hierbij ligt de nadruk op het verder digitaliseren van de werkprocessen en bestaande analoge stukken, zaakgericht werken, de facilitering van de 3 Decentralisaties en de verdere vormgeving van digitale platformen.

Om deze complexe materie in goede banen te leiden hebben we concrete realisatieplannen en een goede uitvoering nodig. Dat doen we vanuit project- en procesmatig werken. Naast deze manier van werken is het van groot belang dat we een goed functionerende ICT-infrastructuur hebben en dat we streven naar verdere standaardisatie en professionalisering van applicatiebeheer. Als gevolg hiervan heeft applicatiebeheer de laatste jaren vastere vorm gekregen door centraal applicatiebeheer in te voeren voor de belangrijkste applicaties. Dit met als doel de informatiehuishouding verder te verbeteren en aan te laten sluiten bij de informatiebehoefte van onze klanten, landelijke overheid en de bedrijfsvoering.

Specifiek Landelijke ontwikkelingen

Basisregistratie Basiskaart Grootchalige Topografie

Het doel van de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) is dat de hele overheid gebruik maakt van dezelfde basisset grootchalige topografie van Nederland. Topografie is de beschrijving van de fysieke werkelijkheid, de dingen die in het terrein fysiek aanwezig zijn. De BGT is een weergave van deze werkelijkheid in een digitaal bestand. Vanuit dit bestand kunnen we de werkelijkheid presenteren in de vorm van kaarten. Voor de grootchalige topografie gaat het om kaarten met een schaal van 1:500 tot 1:5.000. De invoering van de BGT zal in 2016 gerealiseerd zijn. Met het instellen van de BGT bereiken we:

- betere dienstverlening aan burgers en bedrijven;
- administratieve lastenverlichting;
- betere samenwerking binnen de overheid;
- kostenbesparing in ketens.

WEB richtlijnen

De gemeentelijke website(s) moeten voldoen aan richtlijnen. Deze richtlijnen moeten er voor zorgen dat overheidswebsites makkelijk toegankelijk zijn voor alle bevolkingsgroepen (bv blinden, slechthorenden, ouderen, etc.). In 2015 willen we hier verder vorm aangeven.

Specifiek organisatie ontwikkelingen

Zaakgericht werken

Doordat we aangesloten zijn bij de Dimpact coöperatie hebben we de beschikking over een goed functionerend digitaal loket met bijbehorend zakensysteem. Deze ondersteunende tool willen we de komende jaren gaan gebruiken om onze dienstverlening te verbeteren en transparanter te maken. In december 2014 is gestart met het inzetten van de organisatie ontwikkeling "Breed Zaakgericht Werken". In 2015 gaan we breed zaakgericht werken implementeren.

Plaats onafhankelijk werken

Om onze organisatie efficiënter en effectiever te laten functioneren gaan we plaatsonafhankelijk werken verder vorm geven. Hierdoor zal het ook makkelijker worden om het gesprek met onze klanten buiten het gemeentehuis aan te gaan.

Informatiebeveiliging versus flexibiliteit

Er ontstaat meer en meer de behoefte aan flexibiliteit binnen en buiten onze organisatie. Voorbeelden hiervan zijn onder andere plaatsonafhankelijk werken, maar ook de ontwikkeling van apps, mobile devices, etc. Daar staat tegenover dat informatiebeveiliging en privacy steeds nadrukkelijker de aandacht krijgen vanuit nieuwe wet- en regelgeving. Ontwikkelingen die op gespannen voet met elkaar leven en die beide hun aandacht behoeven binnen onze organisatie. Een goede afstemming is cruciaal voor verdere organisatieontwikkeling en verantwoording.

Verdere digitalisering

De komende jaren zal de verdere digitalisering van onze bedrijfsvoering doorzetten. Dit zal merkbaar zijn voor onze klanten door het verder ontwikkelen van digitale producten en diensten. Binnen de organisatie zal zich dit vooral laten zien in het verder digitaliseren van informatiestromen, het digitaal maken van werkprocessen, het digitaal maken van analoge stukken, het koppelen van applicaties en de verdere inrichting en professionalisering van onze online platformen. Dit alles om de dienstverlening te verbeteren en de organisatie efficiënter en effectiever te laten functioneren.

Planning & Control

Grip op uitgaven, inkomsten en resultaten

Traditioneel krijgen de elementen 'beheersen' en 'verantwoorden' binnen planning & control relatief veel aandacht. Ze zijn gericht op het verkrijgen van een goedkeurende verklaring bij de jaarrekening. De burger verwacht van ons bestuur dat die de beperkt beschikbare middelen zo doelmatig en doeltreffend mogelijk inzet. Goede sturing is daarbij voorwaarde. Om dit te bereiken werken we continue aan het verbeteren van de informatiewaarde van begroting en bestuursrapportages. Naast financiële informatie verstrekken we niet-financiële informatie in de vorm van prestatie-indicatoren en

kritische succesfactoren. Via een bestuurlijk dashboard (scorecard) informeren we het bestuur over het realiseren van de gestelde doelen.

Optimaliseren planning- & controlinstrumentarium

Onze organisatie zal de komende jaren veranderen van een planmatige en sterk productgeoriënteerde organisatie naar een innovatieve organisatie die in staat moet zijn in te spelen op initiatieven vanuit de samenleving. Burgers nemen steeds vaker de verantwoordelijkheid voor hun leefomgeving en elkaar. De burger verwacht van de overheid dat zij meedenkt en deze initiatieven faciliteert. Deze veranderingen in de rol- en taakverdeling tussen overheid en burgers stelt andere eisen aan bestuur, management en medewerkers en in het verlengde daarvan ook aan de inrichting van ons planning- en control instrumentarium. Strategische financiële planning en risicomanagement krijgen meer aandacht in ons instrumentarium.

De decentralisatie van taken uit het sociaal domein gaan gepaard met forse bezuinigingen en stellen bijzondere eisen aan het planning & control instrumentarium.

Zo moeten we nieuwe processen inrichten en beschrijven en bestaande processen actualiseren.

Controleplannen moeten we afgestemmen op de nieuwe taken om de rechtmatigheid te kunnen vaststellen van inkopen, subsidies, uitkeringen en aanbestedingen. Ook de regeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden is een belangrijk aandachtspunt.

Het maken van afspraken over de informatie uitwisseling binnen samenwerkingsverbanden en met contractpartijen is van groot belang om sturing en verantwoording goed in te richten en effectief te laten functioneren. Hoewel we in 2014 al belangrijke stappen hebben gezet zal het afstemmen van het planning- en controlinstrumentarium op de nieuwe taken nog veel aandacht vergen.

Lean management

Sinds 2012 zetten we Lean Management in als instrument om de kwaliteit van onze processen te verbeteren. We richten ons daarbij in het bijzonder op het verkorten van doorlooptijden, besparen van kosten en het verhogen van de kwaliteit. Uitgangspunt is dat we onze processen beoordelen vanuit het klantperspectief; we stellen ons voortdurend de vraag hoe we onze processen vanuit de beleving van de klant het best kunnen inrichten. Een vast projectteam faciliteert de Lean trajecten en medewerkers zijn zelf verantwoordelijk voor het implementeren van de verbetervoorstellen. In 2014 hebben we voor de afdeling Documentaire Informatie Voorziening (DIV) en de afdeling Burgerzaken verschillende processen geoptimaliseerd. Inmiddels zijn we gestart met het optimaliseren van de werkprocessen voor de jeugdzorg.

Interne beheersing

Wij streven naar een organisatie waar de uit beheersingsoogpunt relevante bedrijfsprocessen continu (en zichtbaar) financieel 'in control' zijn. Het 'in control' zijn houdt in dat we zowel opzet, bestaan als (goede) werking van de beheersmaatregelen vaststellen. De noodzakelijke (verbijzonderde) interne controle is afgestemd op de beschreven risico's en getroffen beheersmaatregelen. Bij het uitvoeren van de controlewerkzaamheden en oordeelsvorming steunt de accountant voor een belangrijk deel op onze controledossiers.

In 2014 hebben we op dit gebied verschillende verbeteringen doorgevoerd. Controle bevindingen koppelen we aan de procesverantwoordelijke en aanbevelingen bewaken we op implementatie en naleving. Zo werken we continue aan kwaliteitsverbetering en de accountant kan efficiënt zijn of haar werk doen.

Bij de uitvoering van interne controle kiezen we voor een meer procesgerichte controleaanpak, waarbij we gebruik (gaan) maken van data-analyse. Daarmee richten de (verbijzonderde) interne controles zich niet enkel op het aspect rechtmatigheid, maar zijn we ook in staat uitspraken te doen over de aspecten toereikendheid en doelmatigheid. In 2015 geven we samen met onze accountant verder vorm en inhoud aan het instrument data-analyse. Zo kunnen we de controles effectiever uitvoeren en bovendien meer zekerheid verkrijgen over de waarde van deze controles.

Onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid

Op grond van artikel 2 van de verordening artikel 213a van de Gemeentewet onderzoekt het college jaarlijks de doelmatigheid van (onderdelen van) organisatie-eenheden van de gemeente en de uitvoering van taken door de gemeente. In 2014 zijn geen onderzoeken uitgevoerd.

Juridische kwaliteitszorg

Integriteit

Op 5 november 2014 heeft het college een workshop gehad over integriteit onder het kopje Morele oordeelsvorming. Bij deze workshop heeft Frans Geraedts met het college gesproken over integriteit in relatie tot besluitvorming.

Ook in de ambtelijke organisatie is in 2014 regelmatig over integriteit gesproken. Integriteitsbeleid is een vast onderdeel van het personeelsbeleid. Integriteit wordt in het werkoverleg aan de orde gesteld. We houden elkaar hierbij scherp. De integriteitscoördinator heeft in 2014 voor alle afdelingen bijeenkomsten georganiseerd. Door het voorleggen van herkenbare casussen en het bespreken hiervan hebben we aandacht besteed aan het integriteitsbewustzijn. Tevens is het voorkomen van misbruik van bevoegdheden, belangenverstrengeling en morele oordeelsvorming nadrukkelijk aan de orde geweest.

Het is een opgave om alert te zijn op integriteitskwesaties. Het is de kunst om problemen vóór te zijn. Het kwam dit jaar een paar keer voor dat we mensen gewezen hebben op het risico van belangenverstrengeling nog voordat deze (ongewenste) situatie zich voordeed.

In 2014 waren naast het wettelijk kader (Gemeentewet) ook twee gemeentelijke gedragscodes van toepassing. Eén code voor de integriteit van collegeleden / raadsleden en één voor medewerkers.

De kern van de code voor medewerkers bestaat uit vier leidende uitgangspunten:

1. We nemen de verantwoordelijkheid van behartiger van het algemeen belang;
2. We hebben een open houding waarmee we dilemma's bespreekbaar maken;
3. We leggen achteraf verantwoording af over gemaakte keuzes;
4. We benaderen elkaar met respect.

In 2014 waren onze vertrouwenspersonen Cas van Gompel en Ria Harkink. De vertrouwenspersoon ondersteunt medewerkers die met een probleem zitten over ongewenst gedrag in de organisatie. Dit is een ruimer taakveld dan alleen integriteit.

In 2014 hebben 11 medewerkers de ambtseed of belofte afgelegd. De ambtseed/belofte maakt ook onderdeel uit van het bewust worden van de integriteit in de gemeente.

Bezwaren en klachten

Mediation:

In 2014 zijn 36 bezwaarschriften ingediend. Bij deze bezwaarschriften heeft de afdeling Publiek en Bestuur in de meeste gevallen binnen een week contact opgenomen met de indiener van het bezwaarschrift. Na dit eerste contact zijn er bemiddelingsgesprekken gevoerd. 18 bezwaarschriften zijn ingetrokken.

Klachtenbehandeling:

In 2014 zijn vier klachten ingediend. Drie klachten zijn via informele weg afgehandeld, naar tevredenheid van de klager. Eén klacht is formeel behandeld. Deze klacht is ongegrond verklaard.

Kort verslag activiteiten ombudsman Oost Gelre in 2014

De heer A.A.M. Lamers uit Varsseveld is de ombudsman van Oost Gelre. De heer A. van Driesten is zijn plaatsvervanger.

In 2014 hebben burgers en bedrijven vijf keer via een schriftelijk verzoek een beroep op de ombudsman gedaan.

In die gevallen heeft de ombudsman contact opgenomen met de brievenverzenders. Dit heeft er toe geleid dat óf het verzoekschrift is ingetrokken óf dat de ombudsman betrokkene na lezing en beoordeling van het verzoekschrift heeft doorverwezen naar de interne klachtenprocedure, die vooraf gaat aan de behandeling door de ombudsman.

In het vorige jaarverslag is de veronderstelling geuit dat het geringe aantal klachten voor de ombudsman te danken is aan de zorg, die de gemeente besteed aan mediation en aan de wijze, waarop klachten via de interne klachtenregeling worden afgehandeld. Het feit dat het jaar 2014

hetzelfde beeld vertoont is een goed teken en wellicht het bewijs dat sprake is van een consistent beeld.

Naast de hiervoor genoemde verzoeken mag in dit jaarverslag niet onvermeld blijven dat op hun verzoek in november 2014 eveneens overleg heeft plaats gevonden met het PvdA-ombudsteam Oost Gelre i.o. inzake een correcte taakafbakening en rolverschillen.

En tenslotte is in april 2014 door de Ombudsman een intervisiebijeenkomst bezocht van ombudsmannen en -vrouwen in Wychen, waar over actuele zaken is gesproken en informatie is uitgewisseld over opgedane ervaringen.

Naar model van het Programma Stad Groenlo gaat in 2015 ook het Programma Keisterk Lichtenvoorde van start.

Paragraaf 4: Financiering

De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) stelt regels aan de financieringsfunctie van gemeenten en biedt een kader voor de beheersing van de risico's die uit deze functie voortvloeien. Op lokaal niveau is deze regelgeving vertaald in een treasurywet dat door de gemeenteraad is vastgesteld. De doelstellingen van de treasuryfunctie zijn:

- Het continu zorgen voor voldoende liquiditeit;
- Het minimaliseren van de rentekosten binnen het vastgestelde risicoprofiel;
- Het maximaliseren van de renteopbrengsten binnen het vastgestelde risicoprofiel.

Onder risico's verstaan we renterisico's (vaste schuld en vlottende schuld), kredietrisico's, liquiditeitsrisico's, koersrisico's en valutarisico's. Bij ons zijn alleen de twee eerstgenoemde risico's van toepassing.

Ontwikkeling rentepercentage 2014

De financiering van onze activa vindt plaats met interne middelen (reserves en voorzieningen) en met extern aangetrokken geldleningen. De rentelasten van de financieringsmiddelen belasten we intern door aan de diverse producten door middel van de renteomslag. Met ingang van het jaar 2013 hanteren we voor de begroting als de rekening een renteomslag-percentage van 4%. Gedurende het jaar 2014 hebben we vier geldleningen aangetrokken van in totaal € 16.000.000.

Kasgeldlimiet (renterisico op korte schuld)

In de Wet Fido is een begrenzing opgenomen van de kortlopende middelen die gemeenten mogen opnemen; de kasgeldlimiet. De kasgeldlimiet voor 2014 is vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal van € 63.115.848, ofwel € 5.364.847. Bij overschrijding moeten wij weer binnen de norm voor het kort geld (< 1 jaar) komen door het aantrekken van lang geld (> 1 jaar). Wij streven er naar om - binnen de wettelijke grenzen van de kasgeldlimiet - optimaal gebruik te maken van deze financieringsbehoefte, tenzij we een rentestijging op de kapitaalmarkt (lang geld) voorzien. De voordelen hiervan zijn lagere rentekosten en maximale flexibiliteit in de leningenportefeuille.

Kasgeldlimiet	Werkelijk 2014	Werkelijk 2013
Toegestane kasgeldlimiet	8,5%	8,5%
Omvang vlottende schuld		
Schuld in rekening courant	€ 4.871.708	€ 2.646.610
Overige geldleningen (geen vaste schuld)	€ 1.207.598	€ 2.288.890
Vlottende middelen		
Contant in kas	€ 900	€ 900
Tegoeden in rekening courant	€ 532.755	€ 104.750
Overige uitstaande gelden korter dan 1 jaar	€ 6.684.772	€ 5.769.329
Toets kasgeldlimiet		
Totaal netto-vlottende schuld	-/- € 1.139.121	-/- € 939.479
Toegestane kasgeldlimiet	€ 5.364.847	€ 5.109.817
Ruimte	€ 6.503.968	€ 6.049.296

Tabel 2.5 Kasgeldlimiet

Renterisiconorm (renterisico op lange schuld)

De renterisiconorm begrenst de rentegevoeligheid van de vaste schuldpositie van de gemeente. Het renterisico wordt bepaald door de som van het bedrag aan herfinanciering en het bedrag aan renteherzieningen op de vaste schuld. Het percentage voor de risiconorm is volgens een ministeriële regeling vastgesteld op 20%. Maximaal 20% van het begrotingstotaal mag dus worden vernieuwd (herfinanciering en/of renteherziening). Doel is dat we onze vaste leningenportefeuille zodanig spreiden dat de renterisico's gelijkmatig over de jaren zijn gespreid.

Renterisiconorm			
	Begroot 2014	Werkelijk 2014	Werkelijk 2013
Renteherzieningen	€ 0	€ 0	€ 0
Aflossingen	€ 9.112.238	€ 11.384.841	€ 9.650.230
Renterisico	€ 9.112.238	€ 11.384.841	€ 9.650.230
Vastgestelde renterisiconorm	20%	20%	20%
Renterisiconorm	€ 11.264.456	€ 12.623.170	€ 11.715.741
Toets renterisiconorm			
Renterisico	€ 9.112.238	€ 11.384.841	€ 9.650.230
Renterisiconorm	€ 11.264.456	€ 12.623.170	€ 11.715.741
Ruimte	€ 2.152.218	€ 1.238.329	€ 2.065.511

Tabel 2.6 Renterisiconorm

Uit tabel 2.6 blijkt dat de gemeente Oost Gelre in 2014 binnen de gestelde normen is gebleven.

Kredietrisico

Kredietrisico's ontstaan door het verstrekken van leningen en gemeentegaranties. Het treasurystatuut bepaalt dat uitgezette gelden en garanties alleen tot stand mogen komen als zij een publieke taak dienen. Het uitzetten van gelden wanneer overtollige middelen aanwezig zijn, is toegestaan als zij een prudent karakter hebben en niet gericht zijn op het genereren van inkomen door overmatig risico aan te gaan.

Het volgende overzicht geeft inzicht in de samenstelling van de verstrekte geldleningen per ultimo 2014, onderverdeeld naar risicogroep:

Risicogroep	(Hypothecaire zekerheid)	Restant schuld
1. Woningcorporaties en particuliere woningen	Ja	€ 27.807.283
2. Instellingen ouderenzorg	Ja	€ 2.278.063
3. Nutsbedrijven		€ 584.824
4. Sport en culturele instellingen		€ 557.014
5. Ambtenaren	Ja	€ 5.546.090
6. Stg. Careaz		€ 2.150.234
7. Gebiedscommissie Laarberg		€ 10.850.000

Tabel 2.7 verstrekte geldleningen ingedeeld per risicogroep

In tabel 2.7 zijn geldleningen in categorie 1 t/m 3 verstrekt voor het verrichten van de publieke taak. De onder 4 verstrekte gelden ondersteunen drie instellingen met een sportief of sociaal-cultureel doel. De geldleningen aan ambtenaren zijn verstrekt op grond van de destijds bestaande hypotheekregelingen.

Leningenportefeuille

De leningenportefeuille, zie tabel 2.8 vermeldt de omvang, het verloop en de gemiddelde rente van de opgenomen geldleningen voor de financiering van gemeentelijke taken.

Leningenportefeuille (inclusief mutaties)	Bedrag	Gemiddelde rente
Stand per 1 januari 2014	€ 39.359.131	4,17%
Reguliere aflossingen in 2014	€ 11.384.841	
Aangetrokken geldleningen in 2014	€ 16.000.000	1,47%
Stand per 31 december 2014	€ 43.974.290	3,11%

Tabel 2.8 Leningenportefeuille

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren houdt in dat lagere overheden zoals gemeenten, provincies en waterschappen hun geld niet meer kunnen onderbrengen bij reguliere banken, maar verplicht zijn dit bij het Rijk dan wel medeoverheid te doen. Dit geldt vanaf 2013. Het tijdelijk uitzetten van geld bij derden is verleden tijd.

Alle overtollige middelen in de schatkist moeten we aanhouden. Er zijn vier uitzonderingen; nazorgfondsen zoals die zijn ingesteld op basis van de wet Milieubeheer, middelen op een geblokkeerde rekening bij de belastingdienst, bestaande beleggingen (peildatum 4 juni 2012) en een drempelbedrag. Het drempelbedrag is een minimumbedrag (dat gemiddeld buiten de schatkist mag worden gehouden. Het drempelbedrag voor onze omvang is 0,75% (dit percentage wordt gehanteerd bij een begrotingstotaal lager dan € 100 miljoen) van het begrotingstotaal (€ 63.115.848) € 473.368. Dagelijks wordt het overschot van onze liquide middelen gestort naar het Rijk middels een rekening-courantrekening. In 2014 is € 150.000 gestort in een fonds voor stimuleringsleningen voor het oplossen van woningen, verder zijn er geen middelen uitgezet. Voor 2014 zijn we binnen het drempelbedrag gebleven.

Het station in Lieveelde ligt er, zeker na de sloop van het voormalige Viongebouw weer uitnodigend bij.

Paragraaf 5: Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Wij hebben ongeveer 620 ha. openbare ruimte en 37 gebouwen in beheer. Een belangrijk onderdeel van onze begroting richt zich op het onderhoud aan de openbare ruimte en de gebouwen. Om deze kapitaalgoederen op een acceptabel niveau te houden, is goed beheer noodzakelijk. Gelet op de omvang van de te beheren kapitaalgoederen legt deze continue taak een fors beslag op onze budgettaire middelen.

Wegen

In het wegenbeleidsplan 2008-2012 is het onderhoudsniveau voor asfalt en elementen (tegels, klinkers) opgenomen. Het niveau voor asfalt en elementen is het referentieniveau R (landelijk basisniveau volgens de CROW). Vanwege een bezuiniging op het onderhoudsbudget 2009 hebben we het onderhoudsniveau voor elementen in 2009 verlaagd naar R- (onder het landelijk basisniveau). Eind 2014 zijn we gestart met het opstellen van een nieuw wegenbeleidsplan. Met behulp van de jaarlijkse visuele wegininspectie, de vastgestelde onderhoudsniveaus en het beheerprogramma stellen we jaarlijks het onderhoudsprogramma op. Hierbij vindt afstemming plaats met andere disciplines zoals riolering, groen en ruimtelijke ontwikkelingen om kapitaalvernietiging te voorkomen. Daarnaast zijn er wegen die we moeten vervangen (rehabilitatie/reconstructie). Deze hebben we opgenomen in het programma voor nieuw beleid.

De boekwaarde van wegen bedraagt per 31 december 2014 € 16,6 miljoen, wat in 2014 heeft geresulteerd in kapitaallasten van € 1,6 miljoen. Onderstaand hebben we de volgende bedragen opgenomen voor de begroting en de gerealiseerde bedragen van 2014.

	Begroting	Jaarrekening
Onderhoud deklagen wegen	€ 481.794	€ 488.256
Inspectie/onderzoek advies	€ 37.607	€ 24.348
Onderhoud diversen o.a.abri's en straatmeubilair	€ 97.815	€ 103.643
Markeringen, schade en onkruidbestrijding	€ 58.549	€ 36.779

Riolering

De basis voor het rioolbeheer vormen het beheerpakket, de voortdurende inspecties en het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). Het GRP beschrijft de noodzakelijke activiteiten om de riolering op een acceptabel niveau te houden en aan de wettelijke eisen te laten voldoen. Ook beschrijft het de kosten die hiermee gepaard gaan en de consequenties voor de rioolheffing. De kosten van riolering bestaan uit jaarlijkse onderhoudsuitgaven en uit investeringen die we opnemen in het programma voor nieuw beleid. In september 2011 heeft de raad het geactualiseerde (verbrede) gemeentelijk rioleringsplan 2011-2015 vastgesteld. In 2015 starten we met het opstellen van het GRP 2016-2020. Hiermee leggen we de basis voor komende jaren om verder te werken aan het beschermen van onze volksgezondheid, het behouden van droge voeten en het bereiken van een goede waterkwaliteit. Dit blijven we doen in goed overleg met het waterschap Rijn en IJssel

In 2014 hebben we het onderhoudsprogramma 2013 en 2014 uitgevoerd. In 2015 brengen we het laatste deel van het achterstallig onderhoud op de markt

De voorbereidingen voor het op innovatieve wijze op de markt brengen van het beheer en onderhoud aan onze mechanische riolering heeft nog niet geleid tot een aanbesteding. Door allerlei tegenslagen (mede als gevolg van onbekendheid met de nieuwe contractvorm) en onvoorziene omstandigheden is dit niet gehaald. We richten ons vooralsnog voor de komende 2 jaar op een "traditionele" manier van aanbesteden.

De multischalige samenwerking in de afvalwaterketen met het waterschap en de 10 Achterhoekse gemeenten heeft in 2014 geleid tot:

1. De verdere uitvoering van het regionaal "Maatregelenprogramma samenwerking afvalwaterketen Achterhoek+";

2. Wij hebben onze inbreng geleverd in drie van de vijf onderzoekswerkgroepen uit het maatregelenprogramma:
 - Alternatieve financieringssystematiek;
De voorlopige conclusie is dat onze huidige financieringssystematiek voldoet
 - Drukriolering buitengebied en IBA's;
Het eindrapport van de werkgroep verschijnt in de tweede helft van 2015
 - Meten monitoren, gezamenlijk databeheer;
Hierbij werken we samen met de gemeenten Lochem, Zutphen, Bronckhorst, Montferland, Oude IJsselstreek en het waterschap Rijn en IJssel. De verwachting is dat de gemeente Arnhem, Aalten en Doesburg zich hierbij in 2015 aansluiten.
3. Daarnaast zijn er stappen gezet om te komen tot de oprichting van een afvalwaterteam "Wintlicht". Een samenwerking in de afvalwaterketen tussen de gemeente Winterswijk, Oost Gelre en het waterschap Rijn en IJssel.

De boekwaarde van rioleringswerken bedraagt per 31 december 2014 € 21,8 miljoen wat in 2014 heeft geresulteerd in kapitaallasten van € 1,5 miljoen.

Onderstaand zijn de volgende bedragen opgenomen voor de begroting en de gerealiseerde bedragen van 2014.

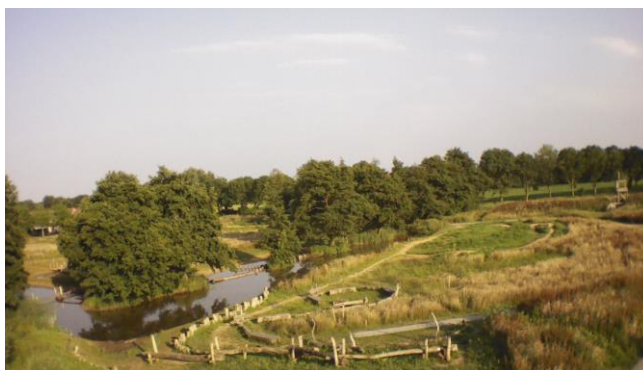
	Begroting	Jaarrekening
Incidenteel onderhoud	€ 42.557	€ 52.225
Planmatig onderhoud	€ 152.492	€ 45.380
Onttrekking reserve	€ 787.429	€ 264.385
Investerings	€ 8.856.535	€ 4.557.617

Het restant krediet van investeringen schuiven we door naar 2015.

Openbaar Groen

Het beleidskader met betrekking tot openbaar groen staat in "groenbeleid Oost Gelre". In dit beleid zijn afspraken gemaakt over de kwaliteit van het groen en de financiële kaders van beheer. In het beeldenboek hebben we de kwaliteitsopgave voor het openbaar groen in beelden vastgelegd. Dit kwaliteitsniveau is concreet vertaald in het groenbeheerpakket. Dit beheerpakket vormt de basis voor de uitvoering van het jaarlijkse onderhoud.

Sinds 2010 voert Hameland Hacron 95% van het onderhoud van het openbaar groen uit. De afspraken met Hameland zijn vastgelegd in de Dienst Verlening Overeenkomst. In het contract is opgenomen dat Hameland Hacron tot 2020 voor een vastgesteld bedrag per jaar het areaal openbaar groen beheert. De samenwerking is goed. Het contract beperkt echter de flexibiliteit van handelen, bijvoorbeeld m.b.t. de wensen om beheertaken aan inwoners of andere belanghebbenden over te dragen.

In 2013 hebben we het beeldbestek geïntroduceerd. Het resultaat is erg bemoedigend. In 2015 wordt het beeldbestek definitief vastgesteld en werken we volledig op basis van beeldkwaliteit. Dit komt de rol van beide organisaties ten goede. De gemeente als regievoerder en Hacron groen als uitvoerende partij. Wij gaan daarbij nadrukkelijker sturen op kwaliteit. De beheerkwaliteit wordt binnen een bepaalde bandbreedte uitgevoerd; pieken en dalen zullen niet meer voorkomen.

Vanaf 2014 is de communicatie met de inwoners opgevoerd. Vooral door het gebruik van Twitter en een eigen (groen)pagina op Facebook. Ook werken we met een weekkalender met werkzaamheden in de openbare ruimte als informatie voor onze inwoners.

De Bomenwacht is eind 2013 opgericht en functioneert nu ruim een jaar. De Bomenwacht bepaalt onafhankelijk haar strategie en draagt positief kritisch bij aan de versterking van het openbaar groen.

Dergelijke 'themagroepen' of 'belangengroepen willen we meer inschakelen om de betrokkenheid van inwoners bij de openbare ruimte te versterken.

De communicatie met bewonersgroepen intensiveren we verder; met de Stichting Mooi Groenlo en de dorpsbelangenorganisaties vindt al regulier overleg plaats. In 2015 zoeken we verder naar mogelijkheden om bewoners actief te betrekken bij het beheer van het groen.

Met betrekking tot de burgerparticipatie onderzoeken we mogelijkheden om burgers meer direct en actief te betrekken bij inrichting en beheer van de openbare ruimte. In gebieden waar renovatie van openbaar groen wordt gewenst gaan we actief op zoek naar inwoners die kritisch meedenken en bijdragen aan de uitvoering.

De volgende bedragen zijn opgenomen in de begroting en jaarrekening 2014.

	Begroting	Jaarrekening
Uitbestede werkzaamheden	€ 390.143	€ 379.174
Onderhoudskosten Hameland groep	€ 1.594.418	€ 1.659.227

Openbare Verlichting

Bij vervanging van masten en armaturen maken wij een duurzame en energiebewuste keuze. Eind 2014 is een start gemaakt met het opstellen van een nieuw beleidsplan openbare verlichting.

Onderstaande bedragen zijn opgenomen in de begroting en jaarrekening 2014.

	Begroting	Jaarrekening
Elektra	€ 140.000	€ 152.643
Vervanging armaturen	€ 86.878	€ 74.114
Beheer en onderhoud	€ 86.273	€ 68.819

Civiltechnische kunstwerken

Voor het onderhoud van de civiltechnische kunstwerken (zoals bruggen en duikers) hebben wij een beheerplan. In 2015 staat de actualisatie van het beheerplan op het programma. In dit beheerplan is een onderhoudsregime opgenomen. Daarbij maken we verschil tussen jaarlijkse onderhoudskosten en investeringen voor groot onderhoud en vervangingen.

Speelvoorzieningen

Jaarlijks doen we diverse inspecties van de speelvoorzieningen (veiligheid en functionaliteit).

De geconstateerde gebreken zijn in 2014 hersteld zodat de toestellen aan het Attractiebesluit voldoen. Ten behoeve van de bezuinigingsdoelstelling wordt een gefaseerde versobering/beperking van het aantal speeltoestellen voorgesteld om frictiekosten (in feite veel hoger dan de beoogde bezuiniging) te voorkomen. In dat kader is de volgende ontwikkeling van belang.

Er vindt momenteel een heroverweging van beleid en organisatie rond speelplekken plaats die meer recht doet aan de burgerparticipatie. We onderzoeken de mogelijkheden om burgers direct te betrekken bij de locaties en inrichting van speelplekken. Daardoor ontstaat maatwerk op wijkniveau. Een optie is om enkele centraal gelegen speelterreinen in te richten en in beheer te geven bij inwoners/vrijwilligers zoals bijvoorbeeld in Lichtenvoorde al van oudsher speeltuinen worden beheerd. Op andere locaties kan volstaan worden met eenvoudige en natuurlijke speelprismen.

Voor het jaar 2014 heeft dit geresulteerd in de volgende bedragen:

	Begroting	Jaarrekening
Uitvoeren inspecties	€ 0	€ 0
Beheer en onderhoud toestellen	€ 38.342	€ 39.350

Water

Wij hebben het oppervlaktewater in het bebouwde gebied in 2009 in eigendom overgedragen aan het waterschap Rijn en IJssel. Wij hebben beheerafspraken gemaakt ten aanzien van afvalverwijdering en maaieregime. In 2010 heeft het waterschap in overleg met ons functies en eindbeelden bepaald. In de praktijk maakt het oppervlaktewater deel uit van de openbare ruimte en streven we naar integraal

onderhoud. Dit heeft geresulteerd in praktische keuzes ten aanzien van het beheer; 'wie doet wat en waar'.

Dit proces zetten we voort in 2015, bijvoorbeeld ten aanzien van de grachtverbreding en het stadspark Groenlo, waar een integraal begrazingsbeheer is overeengekomen.

Ook in de wijk Flierbeek en het Wentholtpark in Lichtenvoorde voeren we het beheer van water en openbaar groen integraal uit.

Gemeentelijke gebouwen

Om deze kapitaalgoederen op een acceptabel niveau te houden is ook hier goed beheer noodzakelijk. Deze 37 gebouwen kunnen we grofweg onderverdelen in gebouwen voor eigen gebruik en gebouwen verhuurd aan derden. Al deze gebouwen beheren we volgens een meerjaren onderhoudsplanning en zijn als zodanig grotendeels verankerd in de meerjarenbegroting. Het kwaliteitsniveau dat we hierbij hanteren is functioneel, sober en duurzaam. Verder hanteren we de regierol en wordt de uitvoering van het beheer door derden gedaan.

De meeste gebouwen hebben we in 2014 onderhouden zoals gepland. SCC Den Diek heeft extra onderhoud gehad ivm gelijktijdig aanpassingen aan o.a. toiletgroepen en barruimte. Ook heeft de centrale hal van het gemeentehuis Varsseveldseweg 2 een aanpassing ondergaan. Dit was met name nodig in het kader van ARBO eisen. Voor zover bekend zijn er geen financiële consequenties ten aanzien van het beleidskader. De benodigde budgetten hebben we in de begroting opgenomen. Voor een paar gebouwen was het langere tijd onduidelijk wat er in de (nabije) toekomst mee ging gebeuren. Hierdoor stellen we uit oogpunt van beheer gewenste vervangingen uit. Dit geldt vooral voor de gemeentehuizen Varsseveldseweg 2 en Raadhuisstraat 4-6, voormalig Kinderdagopvang Humanitas Frans Halsstraat, gymzaal Pastoor Sandersstraat en het gebouw Herman Harmsenstraat 11a. De beheersplannen worden jaarlijks door een extern bedrijf geactualiseerd. De financiële uitwerking is de grondslag voor de onderhoudsbudgetten.

Extra geld hebben we wederom uitgegeven aan schilderwerk in de muziekkoepeel Groenlo, dit vanwege terugkerende vernielingen.

Achterstanden in het onderhoudsniveau zijn (m.u.v. de gemeentehuizen in Lichtenvoorde) in 2014 niet ontstaan. Een paar gebouwen die we om strategische redenen hebben aangekocht, hebben achterstallig onderhoud. Overige kleine (sloop) gebouwen die we aangekocht hebben in het kader van grondverwerving hebben we buiten beschouwing gelaten.

In het kader van verduurzaming is een start gemaakt door op 3 gemeentelijke gebouwen zonnepanelen te plaatsen.

Financiële uitwerking: aan onderhoud gebouwen is in 2014 aan uitgaven een bedrag van € 679.948 besteed, € 245.943 is toegevoegd aan de reserve onderhoud gebouwen. De reserve groot onderhoud gebouwen bedraagt per 31 december 2014 € 1.527.160.

Afschrijvingen

Wij hanteren voor de vervangingsinvesteringen het beleid volgens de nota afschrijvingenbeleid van juli 2006.

Paragraaf 6: Grondbeleid

Inleiding

Deze paragraaf geeft de visie op het grondbeleid om de doelstellingen uit de programma's te kunnen realiseren. Transparantie van het grondbeleid is om meerdere redenen belangrijk. Niet alleen door het grote financiële belang en de risico's, maar ook in relatie tot de te halen doelstelling. Via het grondbeleid kunnen we beleidsvoornemens invullen. Deze paragraaf geeft inzicht in de wijze van uitvoering van het grondbeleid en de actuele situatie van de totale grondexploitatie.

Grondbeleid

Grondbeleid is een sturingsinstrument. Geen doel op zichzelf, maar gereedschap om andere doelen te bereiken. Dit kunnen doelen zijn op het gebied van ruimtelijke ordening, volkshuisvesting of economie. In de nota grondbeleid is vastgelegd hoe wij het grondbeleid vorm geven. Kernbegrippen zijn: regie voeren, ten dienste van gemeentelijk beleid en verantwoorde risico's.

Actuele stand van zaken

In het boekjaar 2014 zijn de volgende complexen onderhanden:

Groenlo

- Complex Brouwhuizen: bij dit complex is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met private partijen. Bestemmingsplan is in 2009 vastgesteld. Ons aandeel is in kwantitatieve zin beperkt van omvang evenals de daaruit voortvloeiende financiële risico's. De ontwikkelaars geven aan dat het oorspronkelijk geplande volume van 270 woningen niet meer haabaar blijkt. De gemeentelijke boekwaarde bedraagt € 1.813.658. We zijn in onderhandeling met de projectontwikkelaar om te komen tot aanpassing van de plannen, waarbij in ieder geval reductie van het aantal woningen zal worden gerealiseerd. Naar verwachting worden zo'n 100 woningen minder gerealiseerd. Hierdoor ontstaat een lagere opbrengst van per saldo € 200.000,-. Hiervoor wordt een voorziening gevormd.
- Complex De Woerd: bestemmingsplan is vastgesteld in 2010. Het geplande aantal woningen bedraagt 30. De boekwaarde bedraagt € 2.695.176. Verwacht resultaat is nihil. De kavelverkoop is gestart eind 2010. De belangstelling is tot op heden gering. In 2013 is besloten het plan wat anders vorm te geven. Meer differentiatie in kavels en een geringer aantal kavels.
- Complex Beltrumsestraat/Houtwal: op dit complex gaat de woningbouwvereniging bouwen. Overleg met partijen is gaande over de voortgang van het plan. De boekwaarde per 31 december 2014 bedraagt € 23.873.
- Lichtenvoordseweg/Lievelderstraat: met de LBA is overeengekomen dat er een 3tal woonkavels worden gerealiseerd. De boekwaarde per 31 december 2014 bedraagt € 356.370. Verwacht resultaat negatief € 267.500.
- Complex Speeltuin Borculoseweg (Het Pand): De supermarkt De Aldi is in 2014 gereed. De boekwaarde per 31 december 2014 bedraagt -/- € 110.215. Het complex wordt afgesloten.

Lichtenvoorde

- Complex Flierbeek: de uitgifte van de kavels verloopt goed. De boekwaarde bedraagt per 31 december 2014 € 813.740. Verwacht resultaat bedraagt € 64.000 positief. De oplevering wordt verwacht in 2020.
- Complex Eschpark: gelet op de economische situatie wordt verwacht dat de komende jaren met dit terrein niets zal gebeuren. Daarom is besloten dit complex af te boeken. De boekwaarde per 31 december 2014 bedraagt -/- € 35.580.
- Bedrijventerrein Lindebrook: gelet op de economische ontwikkeling verwachten we dat de doorlooptijd zal toenemen. In 2014 en 2015 zijn een tweetal kavels verkocht. De boekwaarde per

31 december 2014 bedraagt € 3.203.008. De financiële risico's zijn gering. Verwachte oplevering 2025.

- Richterspoort (voormalig Gezondheidscentrum): op dit terrein zal de Welkoop uit Zieuwent een winkel bouwen. De grond is in erfpacht uitgegeven. De boekwaarde per 31 december 2014 bedraagt € 132.565. Verwacht resultaat € 27.000 positief. Verwachte oplevering in 2016.
- Lichtenvoorde Centrum Oost: in 2015 is begonnen met de ontwikkeling van een visie, en daaruit voortvloeiend, een programma voor de verschillende locaties in dit gebied. Op dit moment is het enige dat zeker is dat het anders wordt, maar de vorm waarin dat zal gebeuren is op dit moment niet aan te geven. In de tweede helft van 2015 ontstaat hierover meer duidelijkheid. Dan zullen de effecten (w.o. financiële) in kaart gebracht kunnen worden.

Vragender

- Complex Eschrand: bouwrijp maken is gestart in februari 2013. Het totaal aantal te verkopen kavels bedraagt 16. Hiervan zijn er inmiddels 8 van verkocht en 1 in optie. De boekwaarde per 31 december 2014 bedraagt € 801.828. De oplevering wordt verwacht in 2018 en het verwacht resultaat bedraagt € 381.520 negatief.

Harreveld

- Complex Looweg: gezien wordt of een grote kavel gesplitst kan worden in 2 kleinere kavels. de boekwaarde bedraagt per 31 december 2014 € 114.041. Verwacht resultaat € 12.500 negatief. Oplevering verwacht in 2016.

Mariënveld

- Complex de Boog: de boekwaarde bedraagt per 31 december 2014 € 42.326. Verwacht resultaat € 24.000 negatief, oplevering verwacht in 2016.

Lievelde

- Complex Engelse Schans: bestemmingsplan vastgesteld in 2009. De verlaging van de grondprijzen heeft voor een opleving van de belangstelling gezorgd. Het aantal beschikbare kavels bedraagt 16. Er zijn 11 kavels verkocht. 2 Kavels zijn beschikbaar welke niet in handen zijn van de gemeente. De boekwaarde bedraagt per 31 december 2014 -/- € 9.229. Verwacht resultaat nihil.

Zieuwent

- NNIGG: de opzet is dat de Welkoop in Zieuwent gaat verhuizen naar Lichtenvoorde. Daarmee komt de locatie in Zieuwent beschikbaar voor woningbouw.

Reserveringen voor risico's grondexploitatie

In de staat van reserves en voorzieningen voor het jaar 2014 hebben we ter afdekking van de risico's van grondexploitaties drie reserves/voorzieningen gevormd (stand per 31 december 2014):

• bestemmingsreserve Reserve grondexploitatie	€ 763.270
• voorziening planschades	€ 38.506

In totaal hebben we voor de afdekking van risico's voor grondexploitatie een reserve/voorziening gevormd van € 801.776. Op basis van de Nota Grondbeleid 2007 mag de reserve maximaal € 2.000.000 bedragen. Tijdige afwikkeling van de complexen is nodig om de reserve op peil te brengen.

Voorziening voor verwachte verliezen

Voor de complexen waarbij een verlies wordt verwacht is een voorziening gevormd.

De voorziening bedraagt eind 2014 € 1.215.120.

Het betreft de complexen Brouwhuizen, Beltrumsestraat/Houtwal, Lichtenvoordseweg, Eschrand Vragender, Looweg Harreveld en De Boog Mariënveld.

Overige gronden

De boekwaarde per 31 december 2014 bedraagt € 754.333.

Afsluiting complexen

We ronden projectfasen gefaseerd af. Nadat deelfases in een complex gereed zijn volgt meteen de administratieve afhandeling, waardoor winstneming mogelijk is conform de nota grondbeleid.

De verwachte resultaten van de grondexploitaties zijn weergegeven in tabel 2.9:

Omschrijving grondexploitatie	Boekwaarde	Verwacht resultaat	Verwachte oplevering
<i>In exploitatie</i>			
Brouwhuizen	€ 1.813.658	€ 513.500	2015
De Woerd	€ 2.695.176	nihil	2020
Beltrumsestraat/Houtwal	€ 23.873	€ 16.100	
Lichtenvoordsweg/Lievelderstraat	€ 356.370	€ 267.500	2016
Speeltuin Borculoseweg	-/- € 110.215	-/- € 110.215	2014
Flierbeek	€ 813.740	-/- € 64.000	2020
Lindebrook	€ 3.203.008	-/- € 4.000.000	2025
Richterspoort (Voormalig gezondheidscentrum)	€ 132.565	-/- € 27.000	2016
Eschrand Vragender	€ 801.828	€ 381.520	2018
Looweg Harreveld	€ 114.041	€ 12.500	2016
De Boog Mariëvelde	€ 42.326	€ 24.000	2016
Engelse Schans Lievelde	-/- € 9.229	nihil	2016
Totaal	€ 9.877.141	-/- € 2.986.095	

Tabel 2.9 Prognose grondexploitatie

-/- = winst

Voor het te verwachten verlies is een voorziening gevormd van € 1.215.120.

Mooi wonen op de Engelse Schans in Lievelede.

Paragraaf 7: Lokale heffingen

De gemeentelijke belastingen en heffingen vormen een belangrijk onderdeel van onze algemene dekkingsmiddelen.

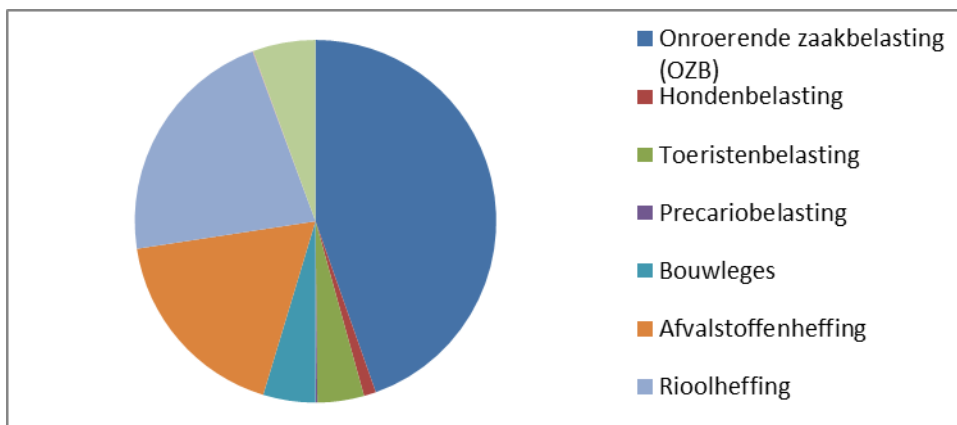
Overzicht lokale heffingen

De lokale heffingen bestaan uit belastingen en heffingen. De belastingen moeten de algemene uitgaven van de gemeente dekken en zijn in principe vrij besteedbaar. De heffingen zijn de kosten die wij maken voor individuele dienstverlening aan de burger (bijvoorbeeld rioolheffing en afvalstoffenheffing) en zijn dus niet vrij besteedbaar.

In de jaarrekening 2014 hebben wij de werkelijke bedragen opgenomen voor de heffingen. Ter vergelijking zijn ook de cijfers van de begroting 2014 en jaarrekening 2013 vermeld.

Omschrijving	Jaarrekening 2014	Begroting 2014	Jaarrekening 2013
Onroerende zaakbelasting (OZB)	€ 5.026.776	€ 5.020.222	€ 5.072.073
Hondenbelasting	€ 122.293	€ 126.000	€ 123.147
Toeristenbelasting	€ 470.140	€ 476.000	€ 467.580
Precariobelasting	€ 17.696	€ 15.000	€ 18.042
Bouwleges	€ 527.383	€ 400.000	€ 410.965
Afvalstoffenheffing	€ 2.017.769	€ 1.994.409	€ 1.979.160
Rioolheffing	€ 2.452.390	€ 2.400.000	€ 2.459.195
Marktgelden	€ 6.894	€ 7.376	€ 9.930
Overige leges	€ 632.406	€ 616.786	€ 563.046
Totaal	€ 11.273.747	€ 11.055.793	€ 11.103.138

Tabel 2.10 Gemeentelijke heffingen huidig en voorgaand jaar

Grafiek 1 Opbouw lokale heffingen 2014

Tarieven beleid

Voor diverse lokale heffingen gelden wettelijke voorschriften, bij retributies geldt dat de opbrengst maximaal 100% van de kosten mag bedragen. Voorbeelden hiervan zijn de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Bij de overige lokale heffingen mogen de opbrengsten van de totale legesverordening de kosten niet overschrijden.

Algemene uitgangspunten

Onze retributies zijn gebaseerd op 100% kostendekkendheid. De tarieven van de lokale heffingen worden jaarlijks gecorrigeerd met het inflatiepercentage. Voor het jaar 2014 gingen we uit van een inflatiecorrectie van 2%.

Kostendekkendheid tarieven

Voor de tarieven van de riool- en afvalstoffenheffing geldt het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid, inclusief omzetbelasting. De tarieven voor de riool- en afvalstoffenheffing stellen we jaarlijks vast op basis van de verwachte kosten. De werkelijke kosten kunnen dus afwijken. Bij het samenstellen van de jaarrekening moet blijken of de heffingen correct zijn vastgesteld en verrekenen we eventuele verschillen. Deze verschillen nemen we bij de eerstvolgende begroting mee in de berekening van de voorgestelde tarieven voor dat begrotingsjaar.

Ontwikkeling van de diverse lokale heffingen

Onroerende zaakbelasting (OZB)

Onze belangrijkste autonome inkomstenbron is de onroerende zaakbelasting. De waarde van het onroerend goed vormt de basis voor de belastingheffing. De hoogte van de OZB wordt berekend naar een percentage van de waarde van de onroerende zaak.

Ontwikkeling tarieven OZB		
OZB	2014	2013
OZB eigenaren woningen	0,125%	0,118%
OZB eigenaren niet woningen	0,150%	0,164%
OZB gebruikers niet woningen	0,143%	0,133%

Tabel 2.11 Ontwikkeling tarieven OZB

Afvalstoffenheffing

De kosten voor het ophalen en verwerken van de afvalstromen van de huishoudens mogen wij doorberekenen aan onze burgers. De afvalstoffenheffing gebeurt volgens het Diftar. Diftar staat voor: geDIFferentieerd TARief afvalstoffenheffing; de vervuiler betaalt. Diftar betekent in de praktijk dat elk

huishouden een basisbedrag betaalt. Daarnaast betalen de inwoners voor de hoeveelheid afval die zij aanbieden.

Rioolheffing

De kosten voor het beheer (aanleg, vervanging en onderhoud) van het rioleringsstelsel mogen wij aan de gebruikers van het riool doorberekenen. Wij leggen de rioolheffing op basis van het werkelijke verbruik van water door de gebruikers op. De aanslag en de inning is uitbesteed aan Vitens.

Ontwikkeling tarieven rioolheffing		
Rioolheffing	2014	2013
Tarief per m ³	€ 1,48	€ 1,48

Tabel 2.12 Ontwikkeling tarieven rioolheffing

Hondenbelasting

Wij mogen hondenbelasting opleggen. De opbrengst van de hondenbelasting is bestemd voor de algemene middelen. Dit betekent dat we de belasting niet specifiek hoeven besteden aan doelen die van tevoren zijn vastgesteld. Wij hebben voor de hondenbelasting een progressief tarievenstelsel vastgesteld, waarbij hondeneigenaar met meer dan één hond een hoger bedrag per hond betaalt.

Ontwikkeling tarieven hondenbelasting		
Hondenbelasting	2014	2013
Eén hond	€ 49,20	€ 48,00
2 ^o hond en elke volgende hond, per hond	€ 76,80	€ 75,00
Kenneltarief	€ 195,00	€ 190,80

Tabel 2.13 Ontwikkeling tarieven hondenbelasting

Toeristenbelasting

Wij heffen vergoeding voor het houden van verblijf met overnachting. Aan niet-ingezetenen heffen we een vergoeding in de vorm van toeristenbelasting.

Ontwikkeling tarieven toeristenbelasting		
Toeristenbelasting	2014	2013
Toeristenbelasting per persoon per overnachting	€ 1,00	€ 1,00

Tabel 2.14 Ontwikkeling tarieven toeristenbelasting

Lokale lastendruk

In tabel 2.15 kunt u zien wat een gemiddeld huishouden in Oost Gelre in 2014 aan heffingen heeft betaald.

Gezin, wonend in eigen huis (waarde € 200.000) en één hond		
	Situatie 2014	Situatie 2013
Onroerende zaakbelasting	€ 250,00	€ 236,00
Hondenbelasting	€ 49,20	€ 48,00
Afvalstoffenheffing (gemiddeld aantal ledigingen)	€ 190,80	€ 182,50
Rioolheffing (verbruik van 120 m ³)	€ 177,60	€ 177,60
Totaal	€ 667,60	€ 644,10

Gezin, wonend in huurhuis (waarde € 200.000) en één hond		
	Situatie 2014	Situatie 2013
Hondenbelasting	€ 49,20	€ 48,00
Afvalstoffenheffing (gemiddeld aantal ledigingen)	€ 190,80	€ 182,50
Rioolheffing (verbruik van 120 m ³)	€ 177,60	€ 177,60

Totaal	€ 417,60	€ 408,10
---------------	-----------------	-----------------

Tabel 2.15 Situatie lokale lastendruk gemiddeld huishouders

Gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid

Wij zijn bevoegd om kwijtschelding van gemeentelijke heffingen te verlenen. Bij ons is het kwijtscheldingsbeleid van toepassing op de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de onroerende zaakbelasting. We passen het meest ruime kwijtscheldingsbeleid toe en verlenen automatisch kwijtschelding aan bijstandsgerechtigden.

In 2014 hadden we 233 automatische kwijtscheldingen. Daarnaast hebben we 193 verzoeken om kwijtschelding ontvangen. Van deze 193 verzoeken hebben we 23 afgewezen. Van de rest hebben we 2 gedeeltelijk en 168 geheel toegekend.

Kwijtschelding		
	Jaarrekening 2014	Jaarrekening 2013
Verleende kwijtschelding	€ 120.816	€ 109.037
Aantallen	403	377

Tabel 2.16 Verleende kwijtschelding

2. Kerngegevens

Inwoners

Het aantal inwoners neemt langzaam af. De leeftijdsopbouw van de gemeente Oost Gelre ontwikkelt de komende jaren naar minder jongeren en meer ouderen.

A. Sociale structuur	Rekening 2014	Rekening 2013
<i>Aantal inwoners</i>	29.532	29.705
Waarvan:		
Van 0 - 4 jaar	1.327	1.402
Van 5 – 19 jaar	5.633	5.749
Van 20 - 64 jaar	16.827	16.982
Van 65 jaar en ouder	5.745	5.572
<i>Wet werk en bijstand (Wwb)</i>		
Personen < 21 jaar	4	3
Personen < 65 jaar	271	265
Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (I.O.A.W.)	22	16
Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (I.O.A.Z.)	2	2
Aantal werknemers in sociale werkgemeenschappen	405	409

Tabel 2.1 Sociale structuur

B. Fysieke structuur	Rekening 2014	Rekening 2013
<i>Oppervlakte gemeente</i>	10.963 ha	10.963 ha
Waarvan:		
Binnenwater	49 ha	45 ha
Historische stads-of dorpskern	9 ha	9 ha
Aantal woonruimten	13.095	13.076
<i>Oppervlakte van de wegen in km.</i>		
Verharde wegen asfalt	1.270.406 m ²	1.270.406 m ²
Verharde wegen elementen	1.055.296 m ²	1.055.296 m ²
Onverhard	277.768 m ²	277.768 m ²
Lengte van recreatieve fiets-, ruiters- en wandelpaden	270 km	270 km
Lengte van waterwegen	2,4 km	2,4 km

Tabel 2.2 Fysieke structuur

De verlaging van de eigen financieringsmiddelen wordt veroorzaakt doordat de reserve riolering een voorziening is geworden volgens aanbeveling van de BBV commissie.

C. Financiële structuur	2014 in €	2013 in €
Gewone uitgaven	56.950.384	58.578.705
Kapitaaluitgaven	15.659.778	12.265.425
Opbrengst Belastingen 1)	10.107.064	10.119.196
Algemene uitkering gemeentefonds	26.510.523	25.968.149
Boekwaarde geactiveerde kapitaaluitgaven	112.489.450	105.228.845
Eigen financieringsmiddelen	49.190.287	58.705.911
Vaste schuld	43.974.290	39.359.131

1) Onroerende zaakbelastingen / hondenbelasting/ toeristenbelasting/ precariorecht/ afvalstoffenheffing/ rioolrecht.

Tabel 2.3 Financiële structuur

270 km aan recreatieve fiets-, ruiters- en wandelpaden in Oost Gelre.

JAARREKENING
GEMEENTE OOST GELRE
2014

3. Jaarrekening

Overzicht van baten en lasten over het jaar 2014

Omschrijving programma	Raming begrotingsjaar vóór wijziging			Raming begrotingsjaar na wijziging			Realisatie jaar		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Wonen en leven	5.835.363	14.501.338	-8.665.975	6.434.001	16.567.136	-10.133.135	7.402.232	16.437.921	-9.035.689
Mens en samenleving	16.480.715	27.034.532	-10.553.817	17.766.647	28.619.683	-10.853.036	17.271.471	26.360.007	-9.088.536
Werk en recreatie	621.333	6.368.358	-5.747.025	758.200	6.490.954	-5.732.754	810.986	5.826.040	-5.015.054
Bestuur en dienstverlening	549.390	7.533.684	-6.984.294	549.390	7.684.558	-7.135.168	552.282	7.323.836	-6.771.554
Subtotaal programma's	23.486.801	55.437.912	-31.951.111	25.508.238	59.362.331	-33.854.093	26.036.971	55.947.804	-29.910.833
Algemene dekkingsmiddelen uitgesplitst naar:									
Niet gebonden lokale heffing	5.542.222	400.799	5.141.423	5.637.222	383.697	5.253.525	5.636.905	335.234	5.301.671
Algemene uitkering	23.780.447		23.780.447	23.757.792		23.757.792	23.438.706		23.438.706
Dividendopbrengsten	76.530		76.530	65.231		65.231	65.231		65.231
Saldo financieringsfunctie.	2.987.835	244.996	2.742.839	3.000.986	234.996	2.765.990	3.224.475	212.688	3.011.787
Overige alg. dekkingsmid	35.100	269.928	-234.828	35.100	2.228.587	-2.193.487	5.191	454.658	-449.467
Subtotaal alg. dekkingsmiddel	32.422.134	915.723	31.506.411	32.496.331	2.847.280	29.649.051	32.370.508	1.002.580	31.367.928
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	55.908.935	56.353.635	-444.700	58.004.569	62.209.611	-4.205.042	58.407.479	56.950.384	1.457.095
Toevoeging/onttrekking reserves niet ingedeeld naar prog.			-			-	3.518.824	3.721.395	-202.571
Programma 1	552.361		552.361	2.451.205	822.690	1.628.515	1.065.786	385.366	680.420
Programma 2	145.750		145.750	2.189.552		2.189.552	945.497	565.685	379.812
Programma 3	149.583		149.583	263.651		263.651	220.537	120.059	100.478
Programma 4			-	90.000		90.000	31.802		31.802
Programma 5	95.255	83.547	11.708	116.871	83.547	33.324	128.428	351.106	-222.678
Gerealiseerde resultaat	56.851.884	56.437.182	414.702	63.115.848	63.115.848	-	64.318.353	62.093.995	2.224.358

Overzicht van baten en lasten

De omzetting van de reserve riolering naar de voorziening riolering (volgens notitie BBV commissie) heeft plaatsgevonden via een directe balansmutatie en niet via resultaatbestemming.

Incidentele lasten en baten

Wij hebben geen staat van incidentele lasten en baten opgesteld. Deze uitgaven en inkomsten hebben wij verantwoord in de diverse programma's. Gedurende het jaar 2014 zijn extracomptabel de incidentele baten en lasten bijgehouden. De belangrijkste incidentele lasten en baten zijn:

Omschrijving lasten	Bedrag
Programma 1	
Afwaardering gronden niet in exploitatie	€ 26.898
Voorziening gronden in exploitatie	€ 1.215.122
Extra regiewerk groenbeheer	€ 22.049
Ruiling percelen nabij Den Sliem	€ 53.444
Programma 2	
Inhuur voor invoering decentralisaties	€ 72.488
Invoeringskosten transities	€ 44.359
Bijdrage tekort 2014 Hameland	€ 323.476
Terugbetaling WSW 2011	€ 59.243
Terugbetaling SISA 2008-2011	€ 257.529
Frictiekosten vanwege takendiscussie 2011-2014	€ 151.360
Extra kosten groen en verkeer i.v.m. bezoek koningspaar	€ 7.061
Serious Request ambtenaar	€ 5.000
Extra werk onderhoud sportvelden 2013	€ 17.013
Verhuizing Den Diek	€ 1.653
Programma 5	
Algemene uitkering voorgaande jaren	€ 43.919
Bijdrage exploitatiekosten 2013 Bestuursacademie	€ 1.767
Diverse adviezen	€ 21.599
Meubilair gemeentehuis, aankleding en kantine	€ 69.690
Afwaardering pand Raadhuisstraat 4	€ 465.000
Totaal bedrag incidentele lasten	€ 2.858.670

Omschrijving baten	Bedrag
Programma 1	
Resultaat complex Borculoseweg	€ 110.215
Resultaat bouwterrein Frans Ten Boschstraat 5	€ 226.575
Verkoop groenstroken en grond	€ 340.591
Nedvang eindafrekening 2013	€ 16.093
Vergoeding parkeerfeiten CJIB 2013	€ 2.950
Regio Achterhoek, vergoeding uren externe veiligheid 2013	€ 2.496
Programma 2	
Afrekening 2013 VNOG	€ 66.810
Afrekening 2003 GGD	€ 16.112
Bijdrage in tekort 2013 Hameland	€ 212.562
Aanvullende uitkering BBZ 2004	€ 18.365
Bonus begeleidingswerk 2012	€ 15.720
WWB re-integratiegelden 2008-2013	€ 89.026
Programma 5	
Afrekening 2013 Regio Achterhoek	€ 5.834
Rente WWB re-integratiegelden 2008-2013	€ 4.970
Deposito	€ 81.079
Detachering personeel	€ 108.347
ZW uitkering personeel	€ 48.915
Totaal bedrag incidentele baten	€ 1.366.660

Balans per 31 december

ACTIVA	Ultimo 31-12-2014	Ultimo 31-12-2013
Vaste activa		
<i>Immateriële vaste activa</i>		
Kosten van onderzoek en ontwikkeling		
<i>Materiële vaste activa</i>	85.188.848	77.088.359
Investeringen met economisch nut		
- gronden uitgeven in erfpacht	2.155.342	699.396
- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven)	21.863.541	18.117.467
- overige investeringen met een economisch nut	40.689.630	39.161.849
Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	20.480.335	19.109.647
<i>Financiële vaste activa</i>	15.405.975	16.143.585
- Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	390.926	390.926
- gemeenschappelijke regelingen	43.285	43.285
- Leningen aan:		
- deelnemingen	5.416.268	5.499.815
- Overige langlopende leningen u/g	8.881.168	9.550.696
- Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		6.670
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	674.328	652.193
Totaal vaste activa	100.594.823	93.231.944
Vlottende activa		
<i>Vorraden</i>	10.679.505	11.996.902
- Grond- en hulpstoffen:		
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	1.152.938	4.211.560
- Voorraad gronden	754.333	
- Onderhanden werk, waaronder gronden in expl.	8.772.234	7.785.342
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	4.841.518	4.392.855
- Vorderingen op openbare lichamen	4.212.744	3.863.133
- Overige vorderingen	628.774	529.722
<i>Liquide middelen</i>	533.656	105.650
- Kassaldi	900	900
- Banksaldi	532.756	104.750
<i>Overlopende activa</i>	1.843.254	1.696.142
- Nog te ontvangen voorschotbedragen van overheidslichamen		
- Nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	1.843.254	1.696.142
Totaal vlottende activa	17.897.933	18.191.549
Totaal-generaal	118.492.756	111.423.493

PASSIVA	Ultimo 31-12-2014		Ultimo 31-12-2013	
Vaste passiva				
<i>Eigen vermogen</i>		51.414.645		60.561.397
- Algemene reserve	38.064.348		36.668.108	
- Bestemmingsreserves	11.125.939		22.037.803	
- Gerealiseerde resultaat (nog te bestemmen resultaat)	2.224.358		1.855.486	
<i>Voorzieningen</i>		13.792.951		3.146.612
-Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.189.104		3.146.612	
- Onderhoudsegalisatievoorzieningen	10.603.847			
- Van derden verkregen middelen met een specifieke aanw endingsrichting				
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>		43.974.290		39.359.131
- Onderhandse leningen van:				
- binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	217.814		668.632	
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	43.743.795		38.677.818	
- door derden belegde gelden	12.681		12.681	
Totaal vaste passiva		109.181.886		103.067.140
Vlottende passiva				
<i>Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar</i>		6.079.306		4.935.500
- Kasgeldleningen				
- Banksaldi	4.871.708		2.646.610	
- Overige schulden	1.207.598		2.288.890	
<i>Overlopende passiva</i>		3.231.564		3.420.853
- Verplichtingen	2.464.502		2.673.449	
- Van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen	767.062		747.404	
Totaal vlottende passiva		9.310.870		8.356.353
Totaal-generaal		118.492.756		111.423.493
Gew aarborgde geldleningen		44.729.517		44.927.141
Garantstellingen		251.903		293.189

Toelichtingen

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

Wij hebben de jaarrekening opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat bepalen we op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, nemen we de activa en passiva op tegen nominale waarden.

De baten en lasten rekenen we toe aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten nemen we slechts op voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Met verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar houden we rekening als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen nemen we op als baten op het moment waarop het dividend uitgekeerd (ontvangen) wordt.

Personeelslasten rekenen we in principe toe aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume rekenen we sommige personele lasten toe aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Bijvoorbeeld componenten als ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden of overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume treffen we geen voorziening en nemen we ook verder geen verplichting op. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Als er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) moeten we wel een verplichting vormen.

Balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa waarderen we tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling schrijven we in maximaal 5 jaar af.

De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen schrijven we in één keer af.

Materiële vaste activa met economisch nut

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs. Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend zijn afgekocht, hebben we tegen een registratiewaarde opgenomen.

Investerings- en overige materiële vaste activa met economisch nut

Deze materiële vaste activa hebben we gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs bestaat uit de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs zijn de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks

aan de vervaardiging kan worden toegerekend. Specifieke investeringsbijdragen van derden brengen we op de desbetreffende investering in mindering. In die gevallen schrijven we het saldo af.

We schrijven slijtende investeringen in de verwachte gebruiksduur vanaf het moment van ingebruikneming lineair af. We houden rekening met een eventuele restwaarde. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) schrijven we niet af. Bij de waardering houden we in voorkomende gevallen rekening met een bijzondere vermindering van de waarde, als deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering overigens niet plaatsgevonden.

Dergelijke afwaarderingen nemen we terug als ze niet langer noodzakelijk blijken.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Op 6 juli 2006 heeft de raad de nota afschrijvingsbeleid vastgesteld. Op basis van deze nota zijn de afschrijvingen in de staat van investeringen vastgesteld. In grote lijnen hanteren we de volgende afschrijvingen:

1. Geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling, agio en disagio schrijven we in maximaal 5 jaar.
2. Kosten voor het afsluiten van geldleningen brengen we direct ten laste van de exploitatie.
3. De materiele vaste activa met economisch nut, zoals bedoeld in artikel 35 van het BBV, schrijven we lineair af in een termijn die gelijk staat met de technische of economische levensduur. We hanteren de volgende afschrijvingstermijnen:
 - a. 10-40 jaar: gebouwen;
 - b. 30 jaar: rioleringen;
 - c. 5-10 jaar: vervoermiddelen
 - d. 5-10 jaar: technische installaties;
 - e. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen gebouwen; meubilair; bedrijfsmiddelen.
 - f. 25 jaar: grond, weg en waterbouwkundige werken
 - g. niet: gronden en terreinen.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut.

In overeenstemming met de verordening ex artikel 212 van de gemeentewet activeren we infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals b.v. wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken en schrijven we ze af in 25 jaar. De ondergrond van deze werken beschouwen we daarbij als integraal onderdeel van het werk (en dus ook afgeschreven). Voor zover in voorkomende gevallen een snellere budgettaire dekking mogelijk is, schrijven we dergelijke activa overigens (resultaatafhankelijk) extra af. De boekwaarden zijn dus nadrukkelijk nog te dekken investeringsrestanten.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) waarderen we tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Als de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs waarderen we af. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Bijdragen aan activa van derden activeren we als ze individueel een bedrag van € 10.000 te boven gaan. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. De verleende bijdragen schrijven we af in de periode waarin het betrokken actief van de derde moet bijdragen aan de publieke taak.

Vlottende activa

Vorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden waarden we tegen verkrijgingprijs, dan wel lagere marktwaarde. We schrijven rente bij op de boekwaarde van deze voorraden.

De overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) waarden we tegen standaard verrekenprijzen, die we baseren op de gemiddelde betaalde inkoopprijs. Verschillen tussen de standaard verrekenprijs en betaalde inkoopprijs verantwoorden we als resultaat. Incourante voorraden waarden we af naar marktwaarde. De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie hebben we gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die we rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen toerekenen (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Winsten uit de grondexploitatie nemen we slechts als en voor zover we die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd kunnen aanmerken. Zolang daarvan geen sprake is brengen we de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen waarden we tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid hebben we een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statistisch bepaald op basis van de gemaakte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa nemen we tegen nominale waarde op.

Voorzieningen

Voorzieningen waarden we op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders hebben we echter op de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd voor (voormalige) wethouders die op dit moment nog niet de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt.

Vaste schulden

Vaste schulden waarden we tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva waarden we tegen de nominale waarde.

Borg en Garantstellingen

Voor zover leningen door ons gewaarborgd zijn, hebben we buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens hebben we in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Toelichting per programma

Programma 1 Wonen en leven

Financieel overzicht

	Baten	Lasten	Saldo
Begroting na wijziging	€ 8.885.206	€ 17.389.826	€ 8.504.620
Rekening	€ 8.468.018	€ 16.823.287	€ 8.355.269
Onderschrijding Programma 1	€ 417.188/-	€ 566.539	€ 149.351

De belangrijkste afwijkingen die tot de overschrijding van programma 1 hebben geleid zijn:

Programma 1 Wonen en leven	Resultaat
Wegen: kosten die in 2014 niet zijn besteed voor bruggen en openbare verlichting worden overgeheveld naar 2015.	V € 21.000
Wegen: Met name door incidenteel minder asfaltboringen en onderhoud aan markeringen bij verhardingen.	V € 27.000
Wegen: Een nieuwe werkwijze voor het onderhoud van zandwegen is geïntroduceerd. 2014 is daarmee een aanloopjaar geweest waardoor minder onderhoud is uitgevoerd. De nieuwe werkwijze betekent dat het onderhoud een minder structureel karakter zal hebben en meer op basis van meldingen. Hopelijk zal dit leiden tot lagere kosten. De toekomst zal dit uitwijzen.	V € 25.000
Wegen: schoonhouden openbare ruimte; in 2014 minder veeg- en bladvuil en bladperiode is positief uitgevallen	V € 11.000
Wegen: nutsbedrijven; per jaar kunnen de baten en lasten verschillen omdat deze in een ander jaar ontvangen zijn of gemaakt worden. Dit jaar een positief resultaat.	V € 30.000
Stedelijke vernieuwing: voor nieuw beleid 2014 was aan kapitaallasten € 645.000 begroot voor Programma Stad Groenlo, hiervan is € 500.000 gerealiseerd. Tevens heeft een ontvangen subsidie voor Programma Stad Groenlo een incidenteel resultaat op de kapitaallasten opgeleverd van € 198.000.	V € 343.000
Grondexploitatie: in 2014 hebben we een voorziening gevormd voor de te verwachten verliezen op de complexen Brouwhuizen, Beltrumsestraat /Houtwal, De Boog, Eschrand Vragender, Randschappelijk Wonen en Lichtenvoordseweg.	N € 1.215.000
Grondexploitatie: Het complex Borculoseweg heeft een boekwinst gerealiseerd van € 110.215, € 26.898 is afgewaardeerd van niet in exploitatie genomen gronden en € 36.327 rente van verliesgevende complexen wordt niet bijgeschreven.	V € 47.000
Bouwleges: Wij hebben in 2014 een aantal grote aanvragen (met hoge bouwkosten) verleend, waar dus ook hogere leges aan verbonden zijn.	V € 127.000
Grond- en landerijenbeheer: In 2014 is actief beleid gevoerd om zoveel mogelijk groenstroken bij en nabij woningen te verkopen. Dit heeft geleid tot een enorme verkoop van groenstroken en dus ook tot een hogere opbrengst dan begroot.	V € 241.000
Milieubeheer: In de loop van 2014 zijn de bijdragen aan de ODA bijgesteld. 2014 was het eerste volledige begrotingsjaar, waardoor vanuit de ODA moeilijk was aan te geven wat de exacte bijdragen moesten zijn.	V € 91.000
Kapitaallasten: gedurende het jaar 2014 wordt al rekening gehouden met onderuitputting van kapitaallasten, het voordeel op dit programma is € 71.000 waarbij rekening is gehouden met de mutaties van de reserves.	V € 71.000
Mutatie reserves: voor 2013 was vanuit het resultaat € 180.197 bestemd voor de reserve grondexploitatie. Dit wordt in 2014 als een 'opbrengst' verantwoord.	V € 180.000
Subtotaal	N € 1.000
Overig	V € 150.000
Totaal	V € 149.000

Overzicht van de producten van het programma Wonen en leven:

LASTEN			
Product	Omschrijving	Realisatie	Begroting
210	Wegen, straten en pleinen	€ 3.670.676	€ 3.891.889
550	Natuurbescherming	€ 77.143	€ 274.987
560	Groenbeheer	€ 2.625.205	€ 2.555.494
580	Belangenbehartiging kleine kernen	€ 90.209	€ 563.057
721	Afvalverwijdering en reiniging	€ 1.695.050	€ 1.596.168
722	Riolering en waterzuivering	€ 1.531.980	€ 1.865.827
723	Milieubeheer	€ 701.638	€ 854.084
724	Lijkbezorging	€ 2.530	€ 3.696
729	Huishoudelijk/bedrijfsafvalwater	€ 461.365	€ 540.791
730	Hemelwater	€ 453.726	€ 647.944
810	Ruimtelijke ordening	€ 1.135.602	€ 1.152.446
820	Woningexploitatie/woningbouw	€ 138.648	€ 137.848
821	Stads-en dorpsvernieuwing	€ 478.716	€ 830.930
822	Overige volkshuisvesting	€ 854.773	€ 861.948
830	Bouwgrondexploitatie	€ 2.520.660	€ 790.027
980	Mutaties reserves	€ 385.366	€ 822.690
		€ 16.823.287	€ 17.389.826

BATEN			
Product	Omschrijving	Realisatie	Begroting
210	Wegen, straten en pleinen	€ 222.433	€ 231.550
550	Natuurbescherming	€ 13.215	€ 13.395
560	Groenbeheer	€ 0	€ 0
721	Afvalverwijdering en reiniging	€ 117.990	€ 117.990
722	Riolering en waterzuivering	€ 1.061	€ 6.750
723	Milieubeheer	€ 22.381	€ 107.500
725	Baten reinigingsrechten en afvalstoffenheffing	€ 2.017.769	€ 1.994.409
726	Baten rioolrechten	€ 2.452.390	€ 2.400.000
732	Baten begraafplaats	€ 1.215	€ 0
810	Ruimtelijke ordening	€ 704.125	€ 430.576
820	Woningexploitatie/woningbouw	€ 843	€ 0
821	Stads-en dorpsvernieuwing	€ 1.064	€ 25.000
822	Overige volkshuisvesting	€ 54.497	€ 38.000
823	Bouwvergunningen	€ 527.383	€ 400.000
830	Bouwgrondexploitatie	€ 1.265.866	€ 668.831
980	Mutaties reserves	€ 1.065.786	€ 2.451.205
		€ 8.468.018	€ 8.885.206

Saldo programma Wonen en Leven	€ 8.355.269	€ 8.504.620
---------------------------------------	--------------------	--------------------

Programma 2: Mens en samenleving

Financieel overzicht

	Baten	Lasten	Saldo
Begroting na wijziging	€ 19.956.199	€ 28.619.683	€ 8.663.484
Rekening	€ 18.216.968	€ 26.925.692	€ 8.708.724
Overschrijding Programma 2	€ 1.739.231/-	€ 1.693.991	€ 45.240/-

In onderstaande tabel leest u de belangrijkste afwijkingen van programma 2:

Programma 2 Mens en samenleving	Resultaat
Sport: In 2013 zijn we begonnen met de invoering van enkele combinatiefunctionarissen/buurtsportcoaches. Dit is geormerkt geld, niet-bestede gelden over 2014 worden meegenomen naar 2015.	V € 148.000
Bijstandsverlening en inkomensvoorziening: De gebundelde uitkering 2014 is voor de gemeente Oost Gelre voldoende om de uitgaven 2014 op te vangen en hoeven we geen beroep te doen op de MAU. De gebundelde uitkering over 2014 bedroeg € 3.941.490. De totale uitgaven (WWB, IOAW en IOAZ) bedroegen € 3.845.064. In 2014 hebben we € 96.426 minder uitgegeven dan de gebundelde uitkering.	V € 96.000
Een teruggaaf van de bijdrage aan de reorganisatie over 2013 van de werkvoorziening Hameland.	V € 213.000
Maatschappelijke begeleiding en advies: Ter voorbereiding van de transitie was een restbudget uit 2013 meegenomen naar 2014. Dit restbudget is verschoven tbv indirecte kosten, het inzetten van extra personeel t.b.v de uitvoering van de transitie. Het Amw kende nog een taakstelling. Deze taakstelling is gerealiseerd	N € 352.000
Wmo huishoudelijke verzorging: De overschrijding van de uitgaven wordt enerzijds veroorzaakt door een verdere verschuiving naar alleen hulp bij overname van schoonmaaktaken -deze vorm van hulp is ook goedkoper- en anderzijds door een afname van het aantal zorguren. Sinds 2013 wordt bij de vaststelling van de CAK-bijdrage ook een vermogensbestanddeel betrokken. Dit heeft geleid tot hogere opbrengsten. Daarnaast zijn ook de bijdragen voor vervoers- en woonvoorzieningen verantwoord in de opbrengsten.	V € 282.000
Wmo voorzieningen: De uitkomsten van de aanbesteding voor hulpmiddelen hebben vanaf juni 2014 geleid tot vermindering van de uitgaven voor (her-)verstrekking en onderhoud van hulpmiddelen. Meer en meer konden verstrekkingen van scootermobielen en rolstoelen plaatsvinden uit het regionale depot respectievelijk 70% en 80%. Daarnaast is het uitstaande bestand aan hulpmiddelen verminderd met 8%.	V € 46.000
Verrekening van voorgaande jaren van de algemene uitkering Wmo.	N € 24.000
In 2014 hebben we een aanvullende uitkering ontvangen (BBZ 2004).	V € 49.000
Mutaties reserves en voorzieningen: een 'nadeel' ontstaat doordat een deel van de voorstellen tot bestemming van het jaarrekeningresultaat 2013 via de reserves verantwoord moet worden en de onttrekking van de grachten (€ 465.000) op programma 2 verantwoord is in plaats van programma 3 waar ook de begrote lasten zijn verantwoord.	N € 566.000
Openbare gezondheidszorg: de afrekening 2013 van de GGD was € 16.113 voordelig. Er zijn geen subsidieaanvragen m.b.t. gezondheidsprojecten ingediend waardoor het beschikbare bedrag niet is gebruikt. De verwachting is dat in 2015 dit bedrag wel ingezet wordt.	V € 42.000
Subtotaal	N € 66.000
Overig	V € 21.000
Totaal	N € 45.000

Overzicht van de producten van het programma Mens en samenleving:

LASTEN			
Product	Omschrijving	Realisatie	Begroting
510	Openbaar bibliotheekwerk	€ 477.875	€ 501.438
511	Vormings- en ontwikkelingswerk	€ 374.512	€ 362.643
530	Sport	€ 1.931.501	€ 2.237.131
531	Groene sportvelden en terreinen	€ 229.013	€ 459.310
560	Bevordering toerisme	€ 155.189	€ 173.147
580	Multifunctionele accommodaties	€ 139.797	€ 159.326
610	Bijstandsverlening	€ 4.445.935	€ 5.923.241
611	Werkgelegenheid	€ 8.362.963	€ 8.504.365
612	Inkomensvoorzieningen vanuit het Rijk	€ 383.377	€ 334.750
614	Gemeentelijk minimabeleid	€ 865.139	€ 892.973
620	Maatschappelijke begeleiding en advies	€ 1.585.129	€ 1.234.740
621	Vreemdelingen	€ 0	€ 0
622	Huishoudelijke verzorging	€ 2.699.976	€ 2.871.947
623	Participatiebudget	€ 632.975	€ 736.896
630	Sociaal-cultureel werk	€ 721.535	€ 769.288
641	Tehuizen	€ 286.768	€ 289.424
650	Kinderdagopvang	€ 421.573	€ 444.465
652	Voorziening gehandicapten	€ 1.156.190	€ 1.309.142
714	Openbare gezondheidszorg	€ 402.540	€ 444.907
715	Jeugdgezondheidszorg, uniform deel	€ 1.088.020	€ 970.550
980	Mutaties reserves	€ 565.685	€ 0
		€ 26.925.692	€ 28.619.683

BATEN			
Product	Omschrijving	Realisatie	Begroting
510	Openbaar bibliotheekwerk	€ 49.766	€ 48.733
511	Vormings- en ontwikkelingswerk	€ 2.981	€ 2.923
530	Sport	€ 99.088	€ 101.479
531	Groene sportvelden en terreinen	€ 31.900	€ 33.936
560	Bevordering toerisme	€ 211	€ 0
580	Multifunctionele accommodaties	€ 47.762	€ 35.308
610	Bijstandsverlening	€ 4.024.919	€ 4.417.919
611	Werkgelegenheid	€ 8.209.525	€ 8.253.048
620	Maatschappelijke begeleiding en advies	€ 7.397	€ 9.535
621	Vreemdelingen	€ 0	€ 0
622	Huishoudelijke verzorging	€ 664.282	€ 536.650
623	Participatiebudget	€ 575.573	€ 584.594
630	Sociaal-cultureel werk	€ 31.208	€ 48.713
641	Tehuizen	€ 256.168	€ 293.014
650	Kinderdagopvang	€ 11.619	€ 11.619
652	Voorziening gehandicapten	€ 96.522	€ 197.720
714	Openbare gezondheidszorg	€ 0	€ 0
715	Jeugdgezondheidszorg, uniform deel	€ 90.733	€ 92.373
921	Algemene uitkering	€ 3.071.817	€ 3.099.083
980	Mutaties reserves	€ 945.497	€ 2.189.552
		€ 18.216.968	€ 19.956.199

Saldo programma Mens en samenleving	€ 8.708.724	€ 8.663.484
--	--------------------	--------------------

Programma 3: Werk en recreatie

Financieel overzicht

	Baten	Lasten	Saldo
Begroting na wijziging	€ 1.021.851	€ 6.490.954	€ 5.469.103
Rekening	€ 1.031.523	€ 5.946.099	€ 4.914.576
Onderschrijding Programma 3	€ 9.672	€ 544.855	€ 554.527

Voor de belangrijkste afwijkingen die tot de onderschrijding van programma 3 hebben geleid kunt u lezen in onderstaande tabel.

Programma 3 Werk en recreatie	Resultaat
Economische ontwikkelingen: Rymoplast (subsidie innovatiefonds) zal worden afgerekend en uitbetaald in 2015. Verdere minder kosten gehad dan begroot. Kosten voor centrum Lichtenvoorde zullen vanaf 2015 worden gemaakt. Stelposten voor inspelen op economische ontwikkelingen zijn dit jaar niet volledig benut.	V € 34.000
Bijzonder voortgezet onderwijs huisvesting: de uitbetaalde huurvergoeding sg Harreveld over 2013 was € 36.413 lager dan de in de jaarrekening 2013 opgenomen verplichting. Dit heeft te maken met verschillen in begrote en werkelijke aantallen leerlingen.	V € 36.000
Grachten: voor 2014 is voor nieuw beleid € 465.000 opgenomen voor herstel van de beschoeiing aan de noordzijde van de gracht. Dit is nog niet uitgevoerd. We doen aan het college het voorstel dit bedrag mee te nemen naar 2015.	V € 465.000
Vestingstad: De Slag om Grol vindt in 2015 plaats en daarmee ook de subsidie. Door wijziging in initiatieven zijn de kosten lager (2 vestingdagen in plaats van 5)	V € 25.000
Recreatie: de horeca betaalt mee in de gezamenlijke kosten van vegen, EHBO en beveiliging) voor het organiseren van de kermis en er vindt een betere doorbelasting plaats van elektrakosten.	V € 23.000
Subtotaal	V € 583.000
Overig	N € 29.000
Totaal	V € 554.000

Overzicht van de producten van het programma Werk en recreatie:

LASTEN			
Product	Omschrijving	Realisatie	Begroting
211	Verkeersmaatregelen ter land	€ 697.694	€ 682.493
212	Openbaar vervoer	€ 49.225	€ 44.280
214	Parkeren	€ 395	€ 210
310	Handel en ambacht	€ 135.423	€ 177.251
330	Nutsbedrijven	€ 231.817	€ 231.887
420	Openbaar basisonderwijs	€ 4.704	€ 4.800
421	Openbaar basisonderwijs, huisvesting	€ 119.673	€ 115.606
422	Bijzonder basisonderwijs	€ 616.442	€ 626.354
423	Bijzonder basisonderwijs, huisvesting	€ 1.549.954	€ 1.600.983
432	Bijzonder (voortgezet) speciaal onderwijs	€ 903	€ 1.000
433	Bijzonder (voortgezet) speciaal onderwijs, huisvesting	€ 236.357	€ 252.787
443	Bijzonder voortgezet onderwijs, huisvesting	€ 1.024.227	€ 1.056.444
480	Gemeenschappelijke baten en lasten onderwijs	€ 455.356	€ 490.612
540	Kunst	€ 16.978	€ 19.635
541	Monumenten/oudheidkunde	€ 322.131	€ 797.275
560	Recreatie	€ 264.988	€ 290.150
580	Speeltuinen en trapvelden	€ 99.773	€ 99.187
980	Mutaties reserves	€ 120.059	€ 0
		€ 5.946.099	€ 6.490.954

BATEN			
Product	Omschrijving	Realisatie	Begroting
211	Verkeersmaatregelen ter land	€ 5.389	€ 1.553
212	Openbaar vervoer	€ 770	€ 0
215	Parkeren	€ 7.605	€ 0
310	Handel en ambacht	€ 2.296	€ 2.280
311	Leges markt	€ 6.894	€ 7.376
330	Nutsbedrijven	€ 481.616	€ 481.616
421	Openbaar basisonderwijs, huisvesting	€ 2.652	€ 2.538
422	Bijzonder basisonderwijs	€ 6.006	€ 6.384
423	Bijzonder basisonderwijs, huisvesting	€ 24.756	€ 22.933
433	Bijzonder (voortgezet) speciaal onderwijs, huisvesting	€ 2.453	€ 2.541
443	Bijzonder voortgezet onderwijs, huisvesting	€ 3.558	€ 3.721
480	Gemeenschappelijke baten en lasten onderwijs	€ 165.452	€ 165.500
540	Kunst	€ 0	€ 0
541	Monumenten/oudheidkunde	€ 38.335	€ 12.247
560	Recreatie	€ 64.028	€ 49.511
580	Speeltuinen en trapvelden	-€ 824	€ 0
980	Mutaties reserves	€ 220.537	€ 263.651
		€ 1.031.523	€ 1.021.851

Saldo programma Werk en recreatie	€ 4.914.576	€ 5.469.103
--	--------------------	--------------------

Programma 4: Bestuur en dienstverlening

Financieel overzicht

	Baten	Lasten	Saldo
Begroting na wijziging	€ 639.390	€ 7.684.558	€ 7.045.168
Rekening	€ 584.084	€ 7.323.806	€ 6.739.722
Onderschrijding Programma 4	€ 55.306	€ 360.752	€ 305.446

De belangrijkste afwijkingen die tot de overschrijding van programma 4 hebben geleid zijn:

Programma 4 Bestuur en dienstverlening	Resultaat
De berekening van het wethouderspensioen viel in 2014 lager uit dan begroot.	V € 108.000
Representatie: voor de promotie van zowel Groenlo als Lichtenvoorde is dit jaar € 50.000 beschikbaar gesteld. Lichtenvoorde kreeg jaarlijks € 25.000. Dit jaar heeft Groenlo voor het eerst een zelfde bedrag ontvangen. De begrote bijdrage voor Lichtenvoorde eindigde in 2013. In 2014 is deze bijdrage toch nog verstrekt. De raad wordt gevraagd deze bijdrage alsnog goed te keuren. De overige overschrijding vloeit voort uit de installatie nieuwe burgemeester, koninklijk bezoek, verkiezingsdebatten etc.	N € 32.000
Twee verkiezingen geweest in 2014: gemeenteraad en Europees Parlement. Door slim in te kopen zijn er kostenvoordelen behaald.	V € 10.000
In 2014 zijn nog niet alle investeringen (o.a. DMS, kadaster, project dienstverlening) gerealiseerd waardoor dit tot een voordeel leidt.	V € 126.000
In 2014 heeft de Regio Achterhoek afgerekend over 2013. Gemeente Oost Gelre heeft ruim € 5.800 terug ontvangen.	V € 6.000
Er zijn meer vergunningen verstrekt (openbare orde en veiligheid). Dit gaat over de stookvergunningen die voorheen bij milieu lagen.	V € 4.000
In het kader van de afrekening 2013 is een bedrag van € 66.810 terugontvangen van de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland.	V € 67.000
Subtotaal	V € 289.000
Overig	V € 16.000
Totaal	V € 305.000

Overzicht van de producten van het programma Bestuur en dienstverlening:

LASTEN			
Product	Omschrijving	Realisatie	Begroting
1	Bestuursorganen	€ 1.490.772	€ 1.605.065
2	Bestuursondersteuning	€ 1.256.701	€ 1.407.234
3	Burgerzaken	€ 1.495.130	€ 1.585.145
4	Lasten secretarieleges	€ 215.316	€ 146.000
5	Bestuurlijke samenwerking	€ 143.578	€ 150.436
6	Bestuursondersteuning raad/rekenkamer	€ 206.714	€ 207.259
120	Brandweer en rampenbestrijding	€ 1.574.865	€ 1.635.124
140	Openbare orde en veiligheid	€ 940.730	€ 948.295
980	Mutaties reserves	€ 0	€ 0
		€ 7.323.806	€ 7.684.558

BATEN			
Product	Omschrijving	Realisatie	Begroting
1	Bestuursorganen	€ 0	€ 0
2	Bestuursondersteuning	€ 1.125	€ 0
3	Burgerzaken	€ 280	€ 0
4	Baten secretarieleges	€ 470.833	€ 474.440
5	Bestuurlijke samenwerking	€ 0	€ 0
120	Brandweer en rampenbestrijding	€ 40.641	€ 40.000
140	Openbare orde en veiligheid	€ 39.403	€ 34.950
980	Mutaties reserves	€ 31.802	€ 90.000
		€ 584.084	€ 639.390

Saldo programma bestuur en dienstverlening	€ 6.739.722	€ 7.045.168
---	--------------------	--------------------

Programma 5: Bedrijfsvoering en financiën

Dit programma is feitelijk geen programma maar betreft de algemene dekkingsmiddelen die noodzakelijk zijn om de begroting sluitend en compleet te krijgen.

Financieel overzicht

	Baten	Lasten	Saldo
Begroting na wijziging	€ 32.613.202	€ 2.930.827	€ 29.682.375
Rekening	€ 36.017.759	€ 5.075.081	€ 30.942.678
Overschrijding Programma 5	€ 3.404.557	€ 2.144.254/-	€ 1.260.303

De afwijkingen die hebben geleid tot de overschrijding kunt u vinden in onderstaande tabel.

Programma 5 Bedrijfsvoering en financiën	Resultaat
Algemene uitkering: De tijdelijke regeling CJG (Centrum Jeugd en Gezin) 2008-2011 is vastgesteld waardoor € 257.529 terugbetaald moet worden omdat de bedragen volgens de SISA verantwoording lager zijn dan de ontvangen voorschotten. Negatieve verrekeningen van voorgaande jaren bedraagt € 42.345 en gewijzigde maatstaven verklaren de lagere opbrengst over 2014.	N € 319.000
In 2014 is een deposito vrijgevallen.	V € 81.000
Het geprognoteerde resultaat van de 2 ^e bestuursrapportage (€ 2.022.988) wordt o.a. verantwoord op functie 922. Op deze functie mogen geen werkelijke bedragen worden geboekt.	V € 2.155.000
In 2014 hebben we voor € 39.000 aan vorderingen oninbaar gesteld. Door een strak invorderingsbeleid betalen burgers sneller en worden minder aanmaningen en dwangbevelen verstuurd.	N € 48.000
De bespaarde rente inclusief het financieringsresultaat laat een voordeel zien op functie 914 van € 206.000.	V € 206.000
De daadwerkelijke toevoeging en onttrekking van de bespaarde rente vindt via de reserves plaats via functie 980.	N € 668.000
De voorstellen tot bestemming van jaarrekeningresultaat 2013 verantwoordten we binnen programma 5, de daadwerkelijke bestedingen en onttrekkingen via de reserve verantwoordten we op het desbetreffende programma.	V € 443.000
Het verschil tussen het werkelijk en begroot bedrag reserveren we jaarlijks via een dotatie of onttrekking via de reserve groot onderhoud, dit komt tot uitdrukking via functie 980 mutaties reserves. Dit jaar is er € 246.000 toegevoegd aan de reserve.	N € 246.000
Afwaardering pand Raadhuisstraat 4.	N € 465.000
Subtotaal	V € 1.139.000
Overig	V € 121.000
Totaal	V € 1.260.000

Overzicht van de producten van het programma Bedrijfsvoering en financiën:

LASTEN			
Product	Omschrijving	Realisatie	Begroting
913	Overige financiële middelen	€ 5.257	€ 5.257
914	Geldleningen en uitzettingen > 1 jaar	€ 207.431	€ 229.739
921	Algemene uitkering	€ 0	€ 0
922	Algemene baten en lasten	€ 0	€ 2.155.483
930	Uitvoering wet WOZ	€ 284.445	€ 327.286
940	Lasten heffing/invordering belasting	€ 50.789	€ 56.411
960	Saldo kostenplaatsen	€ 454.658	€ 73.104
980	Mutaties reserves	€ 4.072.501	€ 83.547
		€ 5.075.081	€ 2.930.827

BATEN			
Product	Omschrijving	Realisatie	Begroting
911	Geldleningen en uitzettingen < 1 jaar	€ 88.214	€ 10.000
913	Overige financiële middelen	€ 83.382	€ 83.382
914	Geldleningen en uitzettingen > 1 jaar	€ 3.136.261	€ 2.972.835
921	Algemene uitkering	€ 23.438.706	€ 23.757.792
930	Uitvoering wet WOZ	€ 36	€ 500
931	Baten onroerende zaakbelastingen gebruikers	€ 866.883	€ 865.283
932	Baten onroerende zaakbelastingen eigenaren	€ 4.159.893	€ 4.154.939
936	Baten toeristenbelasting	€ 470.140	€ 476.000
937	Baten hondenbelasting	€ 122.293	€ 126.000
939	Baten precariorechten	€ 17.696	€ 15.000
940	Lasten heffing/invordering belasting	-€ 12.996	€ 34.600
960	Saldo kostenplaatsen	€ 0	€ 0
980	Mutaties reserves	€ 3.647.251	€ 116.871
		€ 36.017.759	€ 32.613.202

Saldo programma bedrijfsvoering en financiën	€ 30.942.678	€ 29.682.375
---	---------------------	---------------------

Overzicht gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen

Het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente bevat de volgende onderdelen: niet gebonden lokale heffingen, algemene uitkering uit het gemeentefonds, dividendopbrengsten, saldo van de financieringsfunctie en overige algemene dekkingsmiddelen zoals bespaarde rente.

In cijfers komen wij tot de volgende gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen:

Overzicht gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen	Realisatie 2014 €
Niet gebonden lokale heffingen	5.636.905
Algemene uitkering	26.510.523
Dividendopbrengsten	664.838
Saldo financieringsfunctie	679.567
Overige algemene dekkingsmiddelen	2.461.994
Totaal gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen	35.953.827

De afwijking ten opzichte van de opgenomen algemene dekkingsmiddelen in het overzicht van baten en lasten 2014 wordt veroorzaakt door het feit dat we de dividenduitkering van de Nuon en Vitens op programma 3 hebben verantwoord.

Toelichting per onderdeel van de algemene dekkingsmiddelen:

Niet gebonden lokale heffingen

In onderstaand overzicht zijn alle lokale belastingen opgenomen waarvan de besteding niet gebonden is. In totaliteit is sprake van een beperkte overschrijding ten opzichte van de begrotingsraming.

Niet gebonden lokale heffingen	Begroting 2014 €	Realisatie 2014 €	Tekort / overschot €
Toeristenbelasting	476.000	470.140	-5.860
Hondenbelasting	126.000	122.293	-3.707
Precariobelasting	15.000	17.696	2.696
Onroerende Zaak Belasting	5.020.222	5.026.776	6.554
Totaal niet gebonden lokale heffingen	5.637.222	5.636.905	- 317

Overzicht algemene uitkering

De algemene uitkering over 2014 is bij beschikking voorlopig vastgesteld op € 26.811.970. Op basis van de decembercirculaire 2014 is het uitkeringspercentage nader vastgesteld op 1,48.

Overzicht algemene uitkering	Realisatie 2014 €
Algemene uitkering 2014	22.631.565
Wmo bijdrage	3.095.973
Bijdrage Centrum Jeugd en Gezin	621.540
Decentralisatie-uitkeringen	462.892
Uitkering oude dienstjaren	-301.447
Totaal algemene uitkering	26.510.523

Overzicht dividendopbrengsten

Het jaar 2014 kende de volgende dividendopbrengsten:

Dividendopbrengsten	Realisatie 2014 €
Product nutsbedrijven, Nuon en Vitens	481.616
Product deelnemingen, Bank Nederlandse Gemeenten	65.231
Product afvalverwerking, Rova	117.991
Totaal dividendopbrengsten	664.838

Saldo financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie bestaat uit de betaalde rentelast en de ontvangen rentebaten.

Saldo financieringsfunctie	€	€
<i>Betaalde rentelast</i>		
Rente rekening courant debet	€ 7.026	
Rente rekening courant credit	€ 7.135	
		€ 109
<i>Ontvangen rentebaten</i>		
Rente geldleningen	€ 30.909	
Rente hypotheke ambtenaren	€ 187.948	
		€ 218.857
Financieringsresultaat		€ 460.601
Saldo financieringsfunctie		€ 679.567

De betaalde rente boeken we op de hulpkostenplaatsen en verantwoorden we via de kostenverdeling naar de producten. Hierdoor sluit bovenstaande tabel niet aan met de in het overzicht van baten en lasten opgenomen bedragen.

Overige algemene dekkingsmiddelen

Hierin hebben we de bespaarde rente ad € 2.456.803 opgenomen. Dit is inclusief de rente welke op programma 1 is verantwoord en overige posten ad € 5.191. In totaliteit bedraagt de post overige algemene dekkingsmiddelen € 2.461.994.

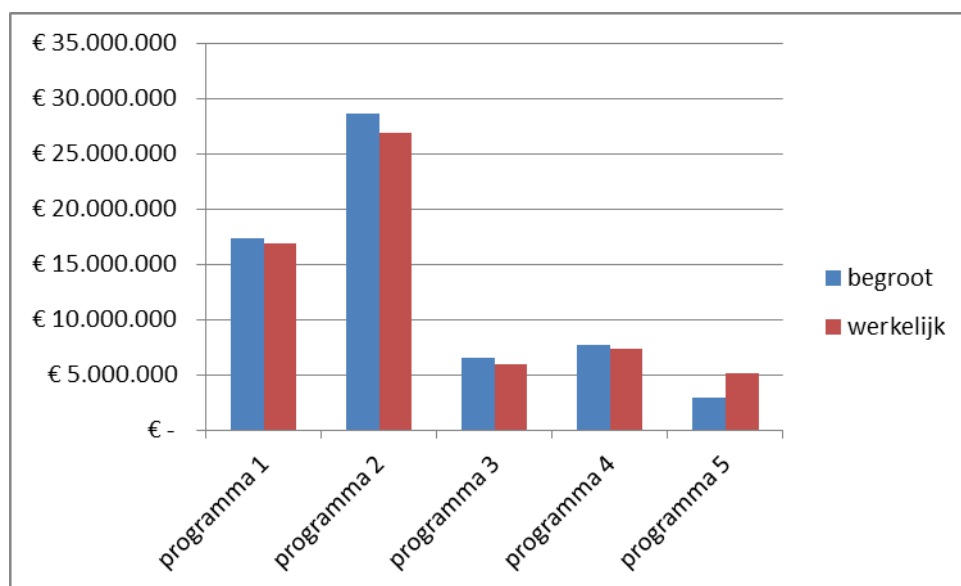
Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Begrotingsoverschrijdingen zijn in principe onrechtmatig. Er zijn echter situaties denkbaar waarbij de overschrijdingen binnen het door de raad uiteengezette beleid zijn gebleven, zoals compensatie van hogere kosten door direct gerelateerde hogere opbrengsten en kostenoverschrijdingen met opendeinde regelingen.

In onderstaand overzicht zijn de afwijkingen van de programma's opgenomen (overschrijding van de lasten) met daarbij de verklaring in hoeverre de afwijking past binnen het door de raad geformuleerde beleid. Voor een nadere uiteenzetting van de verschillen verwijzen we naar de toelichting op het overzicht van baten en lasten. De raad autoriseert deze kostenoverschrijdingen met het vaststellen van de jaarrekening.

Bedragen x € 1.000:

Programma	Begrotingsafwijking lasten			Verklaring	Conclusie
	begroot	realisatie	verschil		
5. Bedrijfsvoering en financiën	2.931	5.098	2.167	De afwijking ontstaat door de verwerking van het resultaat van voorgaand jaar en de rentebeschrjving van de reserves welke niet in de begroting zijn verwerkt.	Past binnen beleid

Grafiek 2 Begrote en werkelijke lasten per programma 2014

Toelichting op de balans per 31 december

Vaste activa

Materiële vaste activa

	31-12-2014	31-12-2013
In erfpacht uitgegeven gronden	2.155.342	699.396
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	21.863.541	18.117.467
Overige investeringen met een economisch nut	40.689.630	39.161.849
Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut	20.480.335	19.109.647
	85.188.848	77.088.359

De in erfpacht uitgegeven gronden bestaat uit een eeuwigdurende erfpacht van 12.937 m². De erfpacht wordt iedere 3 jaar herzien. De eerste herziening vond plaats in 2014. De nieuwe erfpacht bedraagt € 87.454.

Eind 2014 is 9.992 m² grond van De Laarberg uitgegeven in erfpacht voor onbepaalde tijd. De jaarlijkse canon bedraagt € 37.170 en staat vast tot 31 december 2029. De opbrengsten van deze erfpachten zijn verantwoord onder programma 1.

In 2014 is ook het complex erfpachtgronden per balansdatum overgebracht naar in erfpacht uitgegeven gronden. Voorheen werd dit gepresenteerd onder niet in exploitatie genomen gronden.

De overige investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	31-12-2014	31-12-2013
Gronden en terreinen	1.349.948	1.355.945
Bedrijfsgebouwen	37.446.945	36.216.116
Vervoersmiddelen	228.760	247.195
Machines, apparaten en installaties	1.108.005	842.667
Overige materiële vaste activa	555.972	499.926
	40.689.630	39.161.849

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde weer van de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven (x € 1.000):

	Boekwaarde 01-01-2014	Inves- teringen	Desinve- steringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- dering	Boekwaarde 31-12-2014
Grond-, weg- en waterbouw- kundige werken	18.117	4.558	0	782	30	0	21.863
Totaal	18.117	4.558	0	782	30	0	21.863

De cumulatieve afschrijvingen bedragen per 1 januari 2014 hiervan € 4.170.593.

	Boekwaarde 01-01-2014	Inves- teringen	Desinve- steringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2014
Gronden en terreinen	1.356	0	0	6	0	0	1.350
Woonruimten	0	0	0	0	0	0	0
Gebouwen	36.216	3.472	0	1.776	0	465	37.447
Vervoer- middelen	247	26	0	44	0	0	229
Machines, apparaten en installaties	843	469	0	204	0	0	1.108
Overige materiële vaste activa	500	231	0	175	0	0	556
Totaal	39.162	4.198	0	2.205	0	465	40.690

De cumulatieve afschrijvingen bedragen per 1 januari 2014 hiervan € 26.088.419.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht (in €) vermeld.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2014	Cumulatief ten laste van krediet
Verbouw Nije Veste locatie Buitenschans	1.600.000	1.066.677	1.598.501
Uitbreiding huisvesting Hamalandschool	3.000.000	2.183.089	2.483.089
Reconstructie Aaltenseweg, Weijenborgerdijk	1.765.000	1.411.033	1.411.033
Revitalisering De Kamp	675.000	617.700	675.000
Reconstructie wijk Papendijk te Groenlo	2.647.629	396.214	1.787.282
Rioolrenovatie	725.000	385.542	706.387
Rioolreparatieprogramma	652.446	304.278	387.132
Riolering grachtverbreding	560.000	560.000	560.000
Riolering programma stad Groenlo	1.200.000	640.000	640.000
Technologie upgrade huidige SAN	166.038	166.386	166.386
Verbouwing hal gemeentehuis	155.000	273.337	316.476
Aanschaf en implementatie applicatie jeugdzorg	-	68.811	68.811
	13.146.113	8.073.067	10.800.097

De overige investeringen met maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	31-12-2014	31-12-2013
Gronden en terreinen	43.402	47.693
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	20.438.970	19.016.740
Machines, apparaten en installaties	0	0
Overige materiële vaste activa	-2.037	45.214
	20.480.335	19.109.647

De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut had het volgende verloop (x € 1.000):

	Boekwaarde 01-01-2014	Investe- ringen	Desinvest eringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2014
Gronden en terreinen	48	0	0	5	0	0	43
Grond-, weg- en waterbouw- kundige werken	19.017	4.328	0	1.610	1.296	0	20.439
Machines, apparaten en installaties	0	0	0	0	0	0	0
Overige materiële vaste activa	45	23	0	-62	132	0	-2
Totaal	19.110	4.351	0	1.553	1.428	0	20.480

De cumulatieve afschrijving bedraagt per 1 januari 2014 € 12.278.365. Onder bijdragen van derden zijn de die bijdragen van derden opgenomen, die direct gerelateerd zijn aan het betrokken actief.

De belangrijkste investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut zijn in het boekjaar geactiveerd (in €):

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2014	Cumulatief ten laste van krediet
Reconstr. gedeelte Eibergseweg	216.500	145.884	199.418
Grondwal N18	246.005	186.347	215.395
Herschikking kruising N313	1.000.000	196.681	208.790
PSG fase 2 De gracht	590.226	554.112	567.885
PSG fase 2 Beeldkwaliteit en ruimte (boompjeswal)	1.328.101	1.188.570	1.256.469
Revitalisering De Kamp	2.200.000	1.383.664	1.583.390
	5.580.832	3.655.258	4.031.347

Begrotingsrechtmatigheid kredieten

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingsinstrument. Kredietoverschrijdingen zijn in principe onrechtmatig. Volgens het toetsingskader 2014 van het platform Rechtmatigheid provincies en gemeenten zijn er echter situaties denkbaar waarbij de overschrijdingen binnen het door de raad uiteengezette beleid en binnen het doel blijven waarvoor het krediet beschikbaar is gesteld. Onderstaand betreffen de kredieten die meer dan € 10.000 overschrijding hebben:

Verbouwing hal gemeentehuis

De overschrijding is veroorzaakt door de hogere kosten van de installatiewerkzaamheden in het bijzonder omdat de gehele bekabeling vervangen diende te worden en daarbij geanticipeerd is op verdere verbouw van zowel de oudbouw als het nieuwere gedeelte.

Ook de aanpassingen voortvloeiende uit de ARBO vereisten zijn hoger uitgevallen dan begroot. Onder meer voor de realisering van meer licht in de ruimte op de benedenverdieping welke nu als werkruimte wordt gebruikt welke bij de opzet bestemd was als opslagruimte. Er is meer geïnvesteerd in de veiligheid en welbevinden van medewerkers waarbij het steengooi incident het gevoel van onveiligheid heeft versterkt en getracht is zo goed mogelijk dit gevoel te neutraliseren door een extra aantal maatregelen te treffen.

Overschrijding van noodzakelijk geacht meerwerk zoals aanpassing van de vloer richting spreekkamers, gehele plafondvervanging in plaats van een gedeeltelijke vervanging omdat in de praktijk het verschil in kleur onopvallend was.

Aanschaf en implementatie applicatie jeugdzorg

In 2014 moest de applicatie jeugdzorg worden aangeschaft om tijdig voorbereid te zijn op de invoering van de Jeugdwet. Het krediet is in de begrotingsvergadering van november 2014 door de raad vastgesteld als nieuw beleid 2015.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa kan als volgt onderverdeeld worden:

	31-12-2014	31-12-2013
<i>Kapitaalverstrekkingen aan:</i>		
Deelnemingen	390.926	390.926
Gemeenschappelijke regelingen	43.285	43.285
<i>Leningen aan:</i>		
Deelnemingen	5.416.267	5.499.815
Overige langlopende leningen	8.881.168	9.550.696
Overige uitzettingen met een looptijd > 1 jaar	0	6.670
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	674.328	652.193
	15.405.975	16.143.585

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2014 wordt in onderstaand overzicht weergegeven (x € 1.000):

	Boekwaarde 01-01-2014	Investe- ringen	Bijdrage derden	Aflossingen / afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2014
Kapitaalverstrekkingen aan:					
Deelnemingen	391	0	0	0	391
Gemeenschappelijke regelingen	43	0	0	0	43
Overige verbonden partijen	0	0	0	0	0
Leningen aan:					
Woningcorporaties	0	0	0	0	0
Deelnemingen	5.500	0	0	84	5.416
Overige verbonden partijen	0	0	0	0	0
Overige langlopende leningen	9.551	183	0	852	8.882
Overige uitz.met een looptijd > 1 jaar	7	0	7	0	0
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	652	88	0	66	674
Totaal	16.144	271	7	1.002	15.406

De in 2014 verstrekte overige langlopende leningen betreft een stimuleringslening aan de SVn (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting) voor € 150.000, de fietsregeling voor het personeel en een onderhandse lening aan stichting Den Diek.

De bijdrage aan activa in eigendom van derden betreft € 65.000 voor uitbreiding en renovatie kleedkamers s.v. Grol, € 6.770 voor MFA Vragender en € 15.800 voor de kleine kernen.

VLOTTENDE ACTIVA

VOORRADEN

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	31-12-2014	31-12-2013
<i>Grond- en hulpstoffen, gespecificeerd naar:</i>		
Niet in exploitatie genomen bouwgronden	1.152.938	4.211.560
Voorraad gronden	754.333	0
	1.907.271	4.211.560
Onderhandenwerk, waaronder bouwgrond in exploitatie	9.987.356	7.785.342
Voorziening gronden in exploitatie	-1.215.122	0
	10.679.505	11.996.902

Van de niet in exploitatie genomen bouwgronden kan het volgende overzicht worden gegeven (x € 1.000)

	Boekwaarde 01-01-2014	Naar exploitatie	Investe- ringen	Inkom- sten	Afboe- king / MVA	Boekwaarde 31-12-2014	Aantal m ²
Complex recreatiegebied	52		2			54	52.380
Complex erfpachtsgronden	466		19	28	457	0	33.007
Complex Nederlandse Spoorwegen	196		8			204	25.465
Complex Noordrand (Brouw huizen)	1.742	-1.742				0	174.568
Complex Weijn Bosch	7				7	0	1
Complex overige gronden	717		37			754	219.154
Complex zw embadterrein	-36				-36	0	52.037
Complex Meubelmakerij	2				2	0	1
Spoorzone Lievelede	53				53	0	7.415
Complex Richterspoort	129	-129				0	6.294
Complex Lichtenvoorde Centrum-Oost	881					881	770
NIGG Zieuwent	2		23	11		14	2.126
Totaal	4.211	-1.871	89	39	483	1.907	

* niet alle gronden zijn in bezit van de gemeente

De toegerekende rente bedraagt € 57.304, dit bedrag is opgenomen onder de investeringen.

Het complex overige gronden met een boekwaarde van € 754.333 is afzonderlijk gepresenteerd onder de voorraad gronden.

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2014 het volgende overzicht worden weergegeven (x € 1.000):

	Boekwaarde 01-01-2014	Van niet in exploitatie	Investing	Inkomsten	Afsluiting projecten	Af- boeking	Boekwaarde 31-12-2014
Complex Noordrand (Brouw huizen)		1.742	72				1.814
Complex Lindebrook	3.237		155	189			3.203
Complex Flierbeek	983		360	530			813
Complex Marienvelde	22		20				42
Complex Loow eg	109		5				114
Complex Engelse Schans	-26		60	43			-9
Complex De Woerd	2.468		227				2.695
Complex speeltuin Borculoseweg	-150		40		-110		0
Complex Eschrand Vragender Beltrumsestraat/Houtwal Groenlo	832		36	66			802
	23		1				24
Complex Richterspoort Complex Lichtenvoordseweg/Lievelder- straat		129	10	6			133
	287		69				356
Totaal	7.785	1.871	1.055	834	-110	0	9.987

De toegerekende rente bedraagt € 386.245, dit bedrag is opgenomen onder de investeringen.

Voor een nadere toelichting verwijzen wij u naar paragraaf 6 Grondbeleid, pagina 53.

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Soort vordering	31-12-2014	31-12-2013
Vorderingen op openbare lichamen	4.212.744	3.863.133
Overige vorderingen	628.774	529.722
	4.841.518	4.392.855

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden met de nominale waarde van de vorderingen verrekend.

Een volgende specificatie is te geven:

	31-12-2014	31-12-2013
<i>Debiteuren openbare lichamen</i>		
Vordering BTW compensatiefonds	4.205.544	3.854.082
Vordering diverse gemeenten	7.200	9.051
	4.212.744	3.863.133
<i>Overige debiteuren</i>		
Debiteuren	678.036	622.138
Debiteuren gemeentelijke belastingen	106.608	85.503
	784.644	707.641
Debiteuren (openbare lichamen en overige)	5.007.388	4.570.774
Voorziening voor dubieuze debiteuren	-155.870	-177.919
	4.841.518	4.392.855

Schatkistbankieren

Schatkistbankieren houdt in dat lagere overheden zoals gemeenten, provincies en waterschappen hun geld niet meer kunnen onderbrengen bij reguliere banken, maar verplicht zijn dit bij het Rijk dan wel medeoverheid te doen. Alle overtollige middelen in de schatkist moeten we aanhouden. Er zijn vier uitzonderingen; nazorgfondsen zoals die zijn ingesteld op basis van de wet Milieubeheer, middelen op een geblokkeerde rekening bij de belastingdienst, bestaande beleggingen (peildatum 4 juni 2012) en een drempelbedrag. Het drempelbedrag is een minimumbedrag (dat gemiddeld buiten de schatkist mag worden gehouden. Het drempelbedrag voor onze omvang is 0,75% (dit percentage wordt gehanteerd bij een begrotingstotaal lager dan € 100 miljoen) van het begrotingstotaal (€ 63.115.848) € 473.368. Dagelijks wordt het overschot van onze liquide middelen gestort naar het Rijk middels een rekening-courantrekening. Het bedrag aan liquide middelen per kwartaal was in 2014:

31-3-2014 -/€ 1.270.959,25; 30-6-2014 € 3.800.813,75; 30-9-2014 € 3.522.056,91 en per 31-12-2014 -/€ 4.389.976,96.

Liquide middelen

	31-12-2014	31-12-2013
Kassaldi	900	900
Banksaldi	532.756	104.750
	533.656	105.650

Overlopende activa

	31-12-2014	31-12-2013
Vooruitbetaalde bedragen	372.216	421.788
Nog te ontvangen bedragen	1.471.038	1.274.354
	1.843.254	1.696.142

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Onder vooruitbetaalde bedragen zijn abonnementskosten, contributies en kosten opgenomen die betrekking hebben op het dienstjaar 2015.

Een volgende specificatie is te geven van de nog te ontvangen bedragen:

	31-12-2014	31-12-2013
Te ontvangen bedragen	140.720	271.138
Afdrachten bevolking	2.907	957
Afvalstoffenheffing	603.880	618.969
Toeristenbelasting	110.000	110.245
Afrekening SDOA	460.783	190.978
Omzetbelasting	112.603	0
Eigen verklaringen	5.624	8.488
Premie IZA (nominaal)	0	209
Te ontvangen rente financiële vaste activa	34.521	73.370
	1.471.038	1.274.354

Onder te ontvangen bedragen zijn opbrengsten opgenomen, die betrekking hebben op het huidige dienstjaar maar die gefactureerd of ontvangen zijn/worden in het volgende dienstjaar (b.v. huuropbrengsten sportaccommodaties).

Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen Eigen Vermogen bestaat uit de volgende posten:

	31-12-2014	31-12-2013
Algemene reserve	38.064.348	36.668.108
Bestemmingsreserves	11.125.939	22.037.803
Resultaat na bestemming	2.224.358	1.855.486
	51.414.645	60.561.397

Het verloop in 2014 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.
Voor een uitgebreide specificatie verwijzen wij naar de staat van Reserves en Voorzieningen die als bijlage is toegevoegd.

Reserves	Saldo 01-01-2014	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat 2013 / naar voorziening	Ter dekking van afschrijvingen	Saldo 31-12-2014
Algemene reserve	36.668.108	1.718.339	1.814.802	2.075.602	582.900	38.064.347
Bestemming sreserve	22.037.803	1.340.170	1.128.794	10.823.963-	299.277	11.125.939
Totaal	58.705.911	3.058.509	2.943.596	8.748.361-	882.177	49.190.286

Onder "Bestemming resultaat" staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaande boekjaar. Onder de afschrijvingen staan de verminderingen vermeld in verband met afschrijvingen op activa; € 882.177 wordt onttrokken uit de reserves ter dekking van de kapitaallasten. Deze kapitaallasten komen tot uitdrukking in de diverse programma's. Voor een specificatie verwijzen wij naar de staat van Investerings die ter inzage ligt.

Onderstaand geeft de bestemmingsreserves weer die meer dan een boekwaarde van € 750.000 bedragen:

Reserve afvalverwerking

De reserve is ingesteld ter egalisatie van de kosten van afvalverwerking. De stand per 31 2014 bedraagt € 1.625.498.

Reserve groot onderhoud gebouwen

De reserve is ingesteld ter egalisatie van de kosten van onderhoud van gemeentelijke gebouwen. De stand per 31 december 2014 bedraagt € 1.527.160.

Reserve huisvesting onderwijs

De reserve is ingesteld ter egalisatie van de kosten van onderwijshuisvesting; de kapitaallasten Flierbeek en de Hamalandschool. De stand per 31 december 2014 bedraagt € 3.553.447.

Reserve grondexploitatie

De reserve is ingesteld ter dekking van de risico's die de grondexploitatie met zich meebrengt. De stand per 31 december 2014 bedraagt € 763.270.

Reserve innovatiefonds

Inwoners en bedrijven die met innovatieve ideeën komen kunnen in aanmerking komen voor financiële ondersteuning vanuit dit innovatiefonds. De aanvragen worden beoordeeld door een deskundige commissie. Het Innovatiefonds heeft als doel het stimuleren van innovatie en duurzaamheid. De stand per 31 december 2014 bedraagt € 823.435.

Reserve frictiekosten

De reserve is ingesteld ter egalisatie van kosten die voortvloeien uit de bezuinigingsmaatregelen van de takendiscussie in maart 2011. De stand per 31 december 2014 bedraagt € 1.256.909.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2014 staat in onderstaand overzicht.

Voor een uitgebreide specificatie verwijzen wij u naar de staat van Reserves en Voorzieningen die ter inzage ligt.

	Saldo 01-01-2014	Toevoeging	Vrijval	Resultaat 2013	Riolering	Saldo 31-12-2014
Voorziening, verplichtingen, risico's en verliezen	3.146.612	42.492	-	-	-	3.189.104
Onderhoudsegalisatie- voorziening					10.603.847	10.603.847
Voorziening, derden beklemd gelden	-	-	-	-	-	-
Totaal	3.146.612	42.492	-	-	10.603.847	13.792.951

Voorziening wethouders pensioenen

De voorziening is ingesteld om aan de huidige en toekomstige verplichtingen van de voormalige en de huidige wethouders te kunnen voldoen conform de APPA-wetgeving. Stand per 31 december 2014 bedraagt € 3.037.995.

Voorziening riolering

Volgens de gewijzigde notitie riolering van de commissie BBV van november 2014 moet de reserve riolering gepresenteerd worden onder de voorzieningen.

De voorziening is ingesteld ter egalisatie van de kosten voor onderhoud en vervanging van het riool. De stand per 31 december 2014 bedraagt € 10.603.847.

Voorziening afkoopsom oud-personeel

De voorziening is gevormd om aan de verplichtingen van de wachtgeldregelingen van oud personeel te kunnen voldoen. De stand van de voorziening bedraagt per 31 december 2014 € 151.109.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	31-12-2014	31-12-2013
Onderhandse leningen:		
Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	217.814	668.632
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	43.743.795	38.677.818
	43.961.609	39.346.450
Door derden belegde gelden	12.681	12.681
	43.974.290	39.359.131

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2014. Voor een uitgebreide specificatie verwijzen wij naar de staat van Langlopende Geldleningen die ter inzage ligt.

	Saldo 01-01-2014	Vermeer- deringen	Aflossingen	Saldo 31-12-2014
Onderhandse leningen	39.346.450	16.000.000	11.384.841	43.961.609
Door derden belegde gelden	12.681			12.681
	39.359.131	16.000.000	11.384.841	43.974.290

De totale rentelast voor het jaar 2014 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 1.366.628.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	31-12-2014	31-12-2013
Schulden < 1 jaar	6.079.306	4.935.500
Overlopende passiva	2.464.502	2.673.449
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	767.062	747.404
	9.310.870	8.356.353

Kortlopende schulden

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	31-12-2014	31-12-2013
Banksaldi	4.871.708	2.646.610
Overige schulden hoofdzakelijk crediteuren	1.207.598	2.288.890
	6.079.306	4.935.500

Onze hoofdrekening van de BNG heeft een kredietfaciliteit van € 3.500.000.

De in de balans opgenomen overlopende passiva kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	31-12-2014	31-12-2013
Overlopende passiva	2.464.502	2.673.449
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	767.062	747.404
	3.231.564	3.420.853

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	31-12-2014	31-12-2013
Loonheffing	324.390	332.029
Netto salarissen	30	15.463
Premies Aof, Aok en UFO	102.354	97.857
Premies ZVW (inkomensafhankelijke bijdrage)	1.749	2.037
Omzetbelasting	0	2.783
BBZ	30.874	110.350
Waarborgsommen	750	750
Vooruit ontvangen bedragen	200.456	0
Nog te betalen bedragen	1.791.533	2.106.005
Visie Besselinkschans	12.366	6.175
	2.464.502	2.673.449

Nog te betalen bedragen zijn kosten die in het volgende dienstjaar zijn gefactureerd.

Hieronder volgt een uiteenzetting waaruit blijkt hoe de voorschotbedragen zijn opgebouwd:

	Saldo 01-01-2014	Toevoeging	Vrijval	Saldo 31-12-2014
GOA/OALT	73.456	22.240		95.696
Stimulering woningbouw	477.426		7.315	470.111
Binnenklimaat primair onderwijs	14.939		14.939	-
Stedelijke vernieuwing geluidssanering	67.500			67.500
Winkelproject	29.056	25.000	1.064	52.992
Landschapselementen	12.144		12.144	-
Subsidie monumenten	45.351	40.000	25.588	59.763
Subsidie Achterhoek bespaart	27.532		27.532	-
Subsidie regionaal batenonderzoek cultuur		21.000		21.000
Totaal	747.404	108.240	88.582	767.062

Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte waarborgen aan natuurlijke- en rechtspersonen kan als volgt naar de aard van de geldlening gespecificeerd worden.

Geldnemer	Oorspronkelijk bedrag in €	Percentage borgstelling	Restant borgstelling begin jaar in €	Restant borgstelling eind jaar in €
De Woonplaats (WSW)	11.000.000	50%	5.500.000	5.500.000
De Woonplaats (WSW)	10.000.000	50%	5.000.000	5.000.000
De Woonplaats (WSW)	10.000.000	50%	5.000.000	5.000.000
ProWonen (WSW)	1.951.255	50%	547.000	536.500
ProWonen (WSW)	9.825.000	50%	4.037.000	0
ProWonen (WSW)	6.902.224	50%	2.448.000	2.345.000
ProWonen (WSW)	10.000.000	50%	5.000.000	5.000.000
ProWonen (WSW)	5.000.000	50%	2.500.000	2.500.000
Particulier woningen (WEW)	Pm	50%	2.095.251	1.925.783
Stg. Careaz	2.676.265	100%	2.199.890	2.150.234
Gebiedscommissie Laarberg	5.000.000	50%	1.750.000	1.500.000
Gebiedscommissie Laarberg	10.000.000	50%	5.000.000	5.000.000
Gebiedscommissie Laarberg	3.000.000	50%	1.200.000	1.050.000
Gebiedscommissie Laarberg ¹	5.300.000	50%	2.650.000	0
Gebiedscommissie Laarberg	6.600.000	50%	0	3.300.000
			44.927.141	40.807.517

De gemeente is achtervang voor de stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW) en de stichting Waarborgfonds Woningbouw (WSW). Mochten deze fondsen tekorten krijgen dan zijn alle gemeenten verplicht om, voor hun aandeel, een renteloze lening te verstrekken aan het waarborgfonds.

In de balans opgenomen bedrag voor verstrekte garanties bestaat uit de volgende garantstellingen:

Organisatie	Omschrijving	Garantiebedrag in €
Vitens	Garanties inzake geldleningen	251.903

¹ Volgens de statuten van de Gebiedsonderneming Laarberg C.V. staat onze gemeente maximaal borg voor € 12,5 miljoen.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

De gemeente is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijvende financiële verplichtingen.

Leerlingenvervoer: In 2012 hebben we het leerlingenvervoer opnieuw aanbesteed. Dat doen we in samenwerking met de gemeenten Aalten, Winterswijk, Berkelland en Haaksbergen. Het leerlingenvervoer is voor 3 schooljaren aanbesteed bij Munckhof, in casu tot 1 augustus 2015 met een optie tot verlenging met 1 tot 3 schooljaren.

De kosten van het leerlingenvervoer zijn moeilijk beheersbaar, enerzijds door de "open-einde-financiering en de wisselende omvang van door onze gemeente te vervoeren leerlingen en locaties en anderzijds door het al dan niet aanwezig zijn van combinatiemogelijkheden met andere gemeenten.

Wmo: We zijn in het kader van de WMO per 1 januari 2014 een verplichting aangegaan met een 5-tal thuiszorgorganisaties voor de hulp bij het huishouden voor de duur van één jaar.

Brandverzekering: Wij hebben een meerjaren contract met de Noord-Nederlandse Assurantiemakelaars BV te Groningen. De polis is ondergebracht bij verschillende verzekeringsmaatschappijen voor 3 jaar (tot eind 2013), met de optie tot verlenging met één jaar. De jaarlijkse verplichting bedraagt circa € 100.000. Van de optie maken we in 2014 gebruik.

Rova (afvalverwerking): Wij zijn een verplichting inzake afvalverwerking aangegaan met Rova voor de afvalverwerking. De jaarlijkse kosten bedragen circa € 1.778.000.

Waterschap Rijn en IJssel: voor het realiseren van een nieuw industrieterrein wordt 1.00.00 ha bos gerooid. De richtlijn compensatie natuur en bos van de provincie Gelderland geeft ten aanzien van dit verlies aan bosgebied aan dat er gecompenseerd moet worden. Waterschap Rijn en IJssel verplicht zich jegens de gemeente Oost Gelre om binnen een periode van 3 jaar na afsluiten van deze overeenkomst een oppervlakte van minimaal 1.33.00 ha bos aan te planten. Wij vergoeden de kosten voor grondverwerving en inrichting aan het waterschap. De kosten voor deze compensatie zijn € 94.430. Dit bedrag bestaat uit grondaankopen (1.33.00 ha x € 50.000) en inrichtingskosten (1.33.00 ha x € 21.000). Mocht het waterschap in gebreke blijven dan kunnen wij bovengenoemde compensatiegelden terugvorderen (inclusief wettelijke rente).

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Op 1 januari 2013 is de WNT ingegaan. Dit houdt onder andere in dat de gemeenten in de jaarrekening rapporteren in hoeverre zij voldoet aan de WNT. Deze wet houdt in dat topbestuurders in de (semi) publieke sector niet meer mogen verdienen dan 130% van het salaris van een minister, ofwel niet meer dan € 230.474. De gemeentesecretaris en de griffier worden in dit kader aangemerkt als topfunctionaris. De gemeente Oost Gelre voldoet hier dus ruimschoots aan.

Naam	J.J. Dijkman	J. Vinke
functie	Gemeentesecretaris	Griffier
(gewezen) topfunctionaris	ja	ja
Met dienstbetrekking	ja	ja
Beloning	€ 96.280,97	€ 73.868,51
Belastbare vaste en variabele onkostenvergoeding	€ 26,00	€ 0,00
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.903,12	€ 11.742,84
Totale bezoldiging	€ 112.210,09	€ 85.611,35
Duur van het dienstverband (in dagen)	261	261
Omvang van het dienstverband (in fte)	1	1

4. Controleverklaring

Controleverklaring

5. Bijlagen

5.1 Staat van reserves en voorzieningen

5.2 Toelichting reserves

5.3 SISA

5.4 Verbonden partijen

5.5 Programma stad Groenlo